

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT EGYEDI PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2021. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Egyedi pénzügyi kimutatások 2021 IFRS

Egyedi pénzügyi kimutatások 2021 IFRS	2
I. Egyedi eredménykimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre.....	5
III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2021. december 31-i állapot szerint	6
IV. Egyedi saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Egyedi cash Flow kimutatás	9
VI. Kiegészítő melléklet az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK.....	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN.....	12
D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK	16
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	20
1) Szegmens riport.....	20
2) Nettó kamatbevétel.....	23
3) Nettó díj- és jutalékbevétel.....	24
4) Osztalék bevételek.....	26
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	26
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	26
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	27
8) Általános adminisztratív költségek.....	27
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye.....	28
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	29
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	29
12) Egyéb működési eredmény.....	30
13) Nyereséget terhelő adók	32
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei.....	35
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	42
14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	42
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	43
16) Szerződészmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	49
17) Vevő és egyéb követelések	50
18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	51
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	54
EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	54
19) Származékos ügyletek	55
20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	56
21) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	56
22) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	56
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	58
23) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	58
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	61
24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke.....	61
25) Fedezeti elszámolás.....	68
26) Nettó módon történő bemutatás.....	68
27) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók	70
28) Biztosítékok.....	71
29) Értékpapírok	72
Kockázatkezelés.....	73
30) Kockázatkezelési politika és stratégia	73
31) Szavatoló tőke- és tőkekövetelmények a magyar előírásoknak megfelelően.....	78
32) Hitelezési kockázat.....	79
33) Piaci kockázat.....	131
34) Likviditási kockázat	134
35) Működési kockázat.....	139
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	140
36) Nem pénzügyi eszközök.....	140

37) Egyéb eszközök.....	144
Lízingügyletek.....	146
38) Lízingügyletek.....	146
Erste Bank, mint bérbeadó.....	146
Erste Bank, mint bérbevevő.....	149
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek.....	151
39) Egyéb kötelezettségek.....	151
40) Céltartalékok.....	151
41) Függő kötelezettségek.....	155
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok.....	156
42) Saját tőke összesen.....	156
Egyéb bemutatandó tételek.....	158
43) Tranzakciók kapcsolt felekkel.....	158
44) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak.....	162
45) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	162
46) Hátralévő lejáratok elemzése.....	163
47) Mérlegfordulónap utáni események.....	164
48) Egyéb közzététel.....	165
49) 2020. és 2021. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai.....	165

I. Egyedi eredménykimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Nettó kamatbevétel	2)	77 152	92 201
Kamatbevétel		79 776	106 738
Egyéb kamatjellegű bevételek		13 362	17 491
Kamatráfordítás		- 12 545	- 28 150
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		- 3 441	- 3 878
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	51 271	59 671
Díj- és jutalékbevétel		63 531	73 668
Díj- és jutalékráfordítás		- 12 260	- 13 997
Osztalék bevételek	4)	2 900	11 504
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	7 427	12 271
Deviza műveletek		- 1 610	- 13 448
Egyéb		9 037	25 719
Valós értékelés nettó eredménye	6)	- 1 608	- 10 321
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	41	41
Személyi jellegű ráfordítások	-	- 29 841	- 33 856
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	- 24 812	- 26 126
Értékcsökkenés	8)	- 12 840	- 14 821
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	162	868
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	248	428
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	- 31 412	- 8 969
Egyéb nettó működési eredmény	12)	- 14 246	- 20 383
Egyéb működési bevételek	12)	10 319	4 672
Egyéb működési ráfordítások	12)	- 24 565	- 25 055
Adózás előtti eredmény		24 442	62 508
Jövedelemadók	13)	- 5 536	- 6 665
Adózott eredmény		18 906	55 843

II. Egyedi átfogó jövedelemkimutatás a 2021. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2020	2021
Adózott eredmény	18 906	55 843
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 1 367	- 8 182
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 1 147	- 7 737
Átsorolás miatti módosítás	- 248	- 428
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	28	- 17
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	123	376
Tárgyévi nyereség/veszteség	101	337
Átsorolás miatti módosítás	22	39
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 1 244	- 7 806
Átfogó jövedelem összesen	17 662	48 037

Kelt: Budapest, 2022. április 1.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Egyedi pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2021. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Eszközök			
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	197 421	131 256
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		157 230	70 406
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	50 969	55 134
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	20)	106 261	15 272
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	21)	212 283	273 713
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	21)	2 739	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	21)	1 100	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	21)	208 444	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	23)	124 331	118 748
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	23)	124 331	118 748
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	2 729 748	3 388 937
Ebből fedezetként zárolva	28)	349 213	417 181
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	934 799	1 161 993
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	309 118	702 575
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 485 831	1 524 369
Pénzügyi lízing követelések	38)	38 940	35 103
Tárgyi eszközök	36)	28 697	28 667
Befektetési célú ingatlanok	36)	209	203
Immateriális javak	36)	28 966	28 860
Részesedések leányvállalatokban	49)	54 351	55 431
Adókövetelések	13)	1 033	-
Halasztott adókövetelések	13)	2 927	2 246
Kereskedelmi hitelek és előlegek	17)	12 218	16 453
Egyéb eszközök	37)	32 526	28 177
Eszközök összesen		3 620 880	4 178 200

millió forintban	Megjegyzések	2020	2021
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		48 935	40 158
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	19)	48 935	40 158
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	18)	3 113 747	3 643 884
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	18)	565 499	600 118
Ügyfelek által elhelyezett betétek	18)	2 534 862	3 034 900
Kibocsátott értékpapírok	18)	6 746	4 270
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	18)	6 640	4 596
Lízing kötelezettségek	38)	21 710	20 860
Céltartalékok	40)	8 088	8 328
Adókötelezettségek	13)	-	2 047
Egyéb kötelezettségek	39)	23 251	29 737
Saját tőke	42)	405 149	433 186
Anyavállalatra jutó saját tőke		405 149	433 186
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		141 657	169 694
Források összesen		3 620 880	4 178 200

Kelt: Budapest, 2022. április 1.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfed Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Egyedi saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke		146 000	117 492	137 869	4 164	- 376	405 149	405 149
2021. január 1- én	42)							
Osztalékfizetés ³		-	-	- 20 000	-	-	- 20 000	- 20 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	55 843	- 8 182	376	48 037	48 037
ebből: Adózott eredmény		-	-	55 843	-	-	55 843	55 843
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 8 182	376	- 7 806	- 7 806
Saját tőke								
2021. december 31-én	42)	146 000	117 492	173 712	- 4 018	-	433 186	433 186

1) Részletesebb információ a 42-es megjegyzés jegyzett tőke és tőketartalék részében található.

2) Tárgyévi eredménybe átvethető elemek, mindkét évben.

3) A Bank 2021-ben 20 000 millió forint osztalékot fizetett a tulajdonosainak.

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2020. január 1-én	42)	146 000	117 492	137 869	4 164	- 376	405 149	405 149
Átfogó jövedelem összesen		-	-	18 906	- 1 367	123	17 662	17 662
ebből: Adózott eredmény		-	-	18 906	-	-	18 906	18 906
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 1 367	123	- 1 244	- 1 244
Saját tőke								
2020. december 31-én	42)	146 000	117 492	156 775	2 797	- 253	422 811	422 811

V. Egyedi cash Flow kimutatás

millió forintban	2020	2021
Adózott eredmény	18 906	55 843
Jövedelemadó korrekció	5 536	6 665
Korrigált adózott eredmény	24 442	62 508
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értécsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	9 219	14 233
ebből eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó	2 846	2 741
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	23 053	2 614
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	8 225	4 360
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	410	1 296
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	5 653	723
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	2 812	- 12 899
Egyéb korrekciók	1 804	894
ebből IFRS 16 vonatkozású Lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	1 837	126
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	- 89 728	92 238
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	- 1 510	1 128
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	721	- 106
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 96 606	- 62 474
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 1 675	- 8 677
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 701	- 3 402
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	- 215 374	- 393 457
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	- 104 038	- 48 660
Pénzügyi lízing követelések	- 1 597	6 498
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	- 9 630	- 60
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 631	- 1 292
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	196 831	33 110
Ügyfelek által elhelyezett betétek	523 829	500 038
Kibocsátott értékpapírok	- 3 654	- 2 476
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	2 478	- 2 044
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	- 4 013	6 486
Lízing kötelezettségek	180	176
Fizetett jövedelemadó	- 5 013	- 3 296
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	265 487	187 459

millió forintban	2020	2021
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	-	32 740
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	67 891	172 355
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	183	329
Investments in subsidiaries	6 000	-
Beszerzés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	- 11 484	- 27 072
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	- 249 422	- 396 283
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	- 13 702	- 13 213
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 200 534	- 231 144
Fizetett osztalék	-	- 20 000
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	- 389	- 59 630
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	-	60 416
Lízingkötelezettségek visszafizetése	- 3 163	- 3 266
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 3 552	- 22 480
Pénzeszközök nyitó egyenlege	136 020	197 421
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	265 487	187 459
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 200 534	- 231 144
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	- 3 552	- 22 480
Pénzeszközök záró egyenlege	197 421	131 256
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás tartalmazza)		
Kapott kamat	92 079	140 906
Kapott osztalék	2 900	11 504
Fizetett kamat	- 15 639	- 32 260

A táblázatban szereplő 2020-as számok javításra kerültek a 'Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot)', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek', az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök - Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' és a 'Pénzügyi lízing követelések' sorok közötti átsorolással.

VI. Kiegészítő melléklet az egyedi pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Bank”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A külön beszámolóként elkészített pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A Bank konszolidált éves beszámolója a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A beszámoló angol és magyar nyelven készül el és kerül közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2021. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

2021. december 31-én a DIE ERSTE Oesterreichische Spar-Casse Privatstiftung (‘ERSTE Alapítvány), egy alapítvány, ami a partnereivel kötött részvényesi megállapodások által összesen hozzávetőleg 22,25%-os (2020: 31,17%) részesedést birtokol az Erste Group Bank AG-ben és 16,50%-os (2020: 16,50%) tulajdonrészrel a társaság fő részvényese. Az Erste Alapítvány a részvények 5,9%-ának (2020: 5,9%) közvetlenül, 10,60%-ának (2020: 10,6%) pedig közvetetten tulajdonosa a Sparkassen Beteiligungs GmbH & Co KG részesedésén keresztül, ami az Erste Alapítvány és az Erste Group AG kapcsolt vállalkozása a Haftungsverbundon keresztül. A jegyzett tőke 1,67%-a (2020: 1,67%) közvetlenül a takarékszövetkezeti alapítványok birtokában van, amik az Erste Alapítvánnyal közös vezetésűek. 4,08% (2020: 3,08%) pedig egyéb partnerek tulajdonában van, egyéb részvényesi megállapodások által. 2021 november elején a CaixaBank A.S 9,92%-os részesedése eladásra került, így kikerült a szindikátusból.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2021. december 31-én (nem változott 2020-hoz képest):

Tulajdonos	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Az Erste Bank tevékenysége

.

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonkezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékosági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzpiaci szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Bank tevékenységét a magyar piacra összpontosítja. Az Erste Bank jogszabály által könyvvizsgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

December 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. részvényei 100%-ának megvásárlásáról.

A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet, a hitelezés mellett fejlett tranzakciós banki szolgáltatásokat kínál. Vállalati hitelállományok alapján a Commerzbank Zrt. a piac nyolcadik legnagyobb szereplője. A tranzakció jelenleg a hatósági jóváhagyásokra vár, ezek megszerzését követően várhatóan 2022 második felében zárulhat le.

Az Erste Befektetési Zrt. megvásárolta a Random Capital Zrt. (Random) 100%-át, amely, úttörő vállalkozás az online brókerpiacon, amely az évek során vezető pozíciót szerzett az egyéni ügyfelek ('háztartások') szegmensében, amely működésének fókuszja. Az ügylet során megvásárlásra került a Random IT infrastruktúrájának karbantartását végző vállalat (RND Solutions Zrt.) is. Mindkét vállalat az Erste Befektetési Zrt. leányvállalataként működik.

A 2021. december 31-i akvizíció időpontjában az alábbi pénzügyi instrumentumok valós érték módosítása nélkül kerültek megjelenítésre milliárd forintban:

Tőke instrumentumok:	0.07
Hitelek:	16.6
Betétek:	15.6

A vételár túlnyomó részét készpénzben fizették ki, azonban a felek megállapodtak abban, hogy fennmaradó részt függő vételárként határozzák meg (az „Egyéb pénzügyi kötelezettségek” alpont alatt kerül bemutatásra), amelyet később, az adminisztrációs folyamat lezárásakor teljesítenek. Az Erste Hungary ezekhez az akvizíciókhoz kapcsolódóan az „Immateriális javak” soron bemutatott cégértéket 2,1 milliárd forintot tett ki.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2021

i)

A koronavírus-sal kapcsolatos kormányzati intézkedések

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki veszélyhelyzetet, amelyet többször is meghosszabbított 2020-ban illetve 2021-ben, és ami 2022 április 1-én továbbra is érvényben van.

A kormány magyar állampolgárokat segítő intézkedései leginkább a pénzügyi szektort érintették. Meghosszabbításra került a moratórium II. (első körben 2021 szeptember 30-ig, majd 2021 október 31-ig), illetve bevezetésre került a moratórium III. a 2020-ban indított moratórium I-II. programok folytatásaként (a moratórium I-II. részleteit lásd a 2020-as bekezdésben).

Szintén bevezetésre került a kamatvisszatérítés, aminek a keretében visszamenőlegesen kamatplafont vezettek be bizonyos ruolózó termékekre, és a kamatkülönbözet jóváírásra került, valamint a "kamatstop" intézkedés, ami bizonyos változó kamatozású és újraárazódó termékek kamatát fagyasztotta be.

.

1. Hiteltörlesztési moratórium

2021 szeptember 15-én jelent meg a rendelet a moratórium II. meghosszabbításáról, valamint a moratórium III. indulásáról. A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-áig nem léptek ki a moratórium II-ből. A moratórium III. számviteli kezelését tekintve a moratórium II. meghosszabbítása volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

1.1 A moratórium II. meghosszabbítása

A 2021 június 30-áig tartó moratórium október 31-éig került meghosszabbításra változatlan feltételek mellett.

1.2 Moratórium III

A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-ig nem léptek ki a moratóriumból, illetve teljesítették a részvétel egyéb feltételeit. A korábbi programokkal ellentétben a részvétel a moratórium III. esetében nem volt automatikus, erről az érintett ügyfeleknek nyilatkozniuk kellett. A nyilatkozattételre rendelkezésre álló határidő leteltét követően az ügyfelek nem tudtak belépni a moratórium III-hoz (kilépésre volt lehetőség, de visszalépésre nem, ellentétben a moratórium I-II. programokkal).

A moratórium III-ban való részvétel további feltételei: az ügyfél jövedelme tartósan csökkent, álláskereső, közfoglalkoztatott, nyugdíjas, vagy gyermeket vár vagy nevel.

A moratórium III-ban résztvevő ügyfelekkel szembeni kitettségeket a Bank az MNB iránymutatásai alapján nem sorolta Stage 2-nél magasabb értékvesztési kategóriába.

2020-hoz hasonlóan az Erste Bank szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a moratóriummal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 2,5 milliárd forint, ami részben szakértői becsléseken alapul (az Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan soron kerül bemutatásra).

2. Kamatvisszatérítés

A 2021 szeptemberében megjelent kormányrendelet visszamenőleges kamatplafont vezetett be olyan moratórium alatt álló rulírozó termékek esetében, mint a hitelkártya tartozások vagy a folyószámlahitelek. A rendelet mögött meghúzódó fő érv az volt, hogy az ügyfelek a moratórium ideje alatt nem használták ezeket a kereteket, így nem is tudták azok előnyeit kihasználni a nem rulírozó konstrukciókhoz képest, ezért a rulírozó szolgáltatást is magában foglaló árazás és a nem rulírozó termékek ára (plafon vagy referenciaár) közötti különbséget meg kell határozni, és azt vissza kell téríteni az ügyfeleknek.

A rendelet hatálya a teljes moratórium időtartama (2021 március 18-tól 2022 június 30-ig).

A kalkuláció az alábbiak szerint történik:

- a rendelet alapján azonnali visszatérítésre jogosultak azok a korábbi ügyfelek, akik nem rendelkeznek élő szerződéssel;
- az élő szerződéssel rendelkező ügyfeleket két csoportba osztja a rendelet:
 1. az ügyfél nyilatkozhat arról, hogy a moratórium alatt felgyűlt meg nem fizetett tételeket egy összegben kifizeti a moratórium lejártával;
 2. ennek hiányában a bank részletfizetést (12 részlet) tesz lehetővé a moratórium lejártát követően a következő módon:
 - a. a moratóriumból 2021 szeptember 16 előtt kilépő ügyfelek esetében a meg nem fizetett tőke továbbra is a rulírozó keret részét képezi, míg a meg nem fizetett felgyűlt kamatokat 12 havi egyenlő, kamatmentes részletben kell megfizetni;

b. A moratóriumban maradó vagy azt 2021 szeptember 16 után elhagyó ügyfelek esetében mind a meg nem fizetett tőkét, mind a felgyült kamattartozást 12 havi részletben kell megfizetni. A felgyült kamattartozás kamatmentes, míg a tőkére csökkentett (11,99%) kamat került felszámításra.

Az Erste Bank 2021 októberéig 3,5 milliárd forint veszteséget számolt el a kamatvisszatérítéshez kapcsolódóan a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron. A moratórium III. fennmaradó időszakára (2021 november 1-től 2022 június 30-ig) a csökkenő részvételi arány miatt alacsonyabb, további 140 millió forint veszteséget számolt el az Erste Bank a 2021 december 31-gyel záródó üzleti évre szakértői becslések alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '537/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

3. Kamatstop

A 2021 során a pénzügyi szektort érintő legutolsó rendelet a "kamatstop" néven emlegetett 2021 december 24-ei rendelet volt.

A kamatstop során a változó kamatozású és újraárazódó jelzáloghitelek kamata került befagyasztásra az október 27-ei állapotnak megfelelően 2022. június 30-áig. 2021 december 31-ével szakértői becslés alapján került elszámolásra a veszteség. A kamatok rögzítése a következő módon történik meg:

- az átárazódás 2021-ben történt meg (október 27 és december 31 között): a fix kamatot 2022 január 1-étől kell alkalmazni
- az átárazódás 2022-ben történik meg (január 1 és június 30 között): a fix kamatot az átárazódás időpontjától kell alkalmazni

Az Erste Bank szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a kamatstoppal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 1,7 milliárd forint, ami szakértői becsléseken alapul (ebből 1,1 milliárd forint Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódóan).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '782/2021. (XII.24.) Korm. rendelet')

ii)

A monetáris politika változásai - folytatódó alapkamat emelés

2021 nyarán az MNB a növekvő inflációra válaszul kamatemelésbe kezdett, és ezzel párhuzamosan megkezdte a hosszú lejáratú eszközállományának csökkentését, hogy rugalmasabban reagálhasson a koronavírus válságra. 2021 novemberében újra bevezetésre került az egyhetes betét, mint irányadó monetáris eszköz. 2022 február végére az alapkamat elérte a 3,4%-os szintet (0,9%-ról indulva 2021 júniusában, majd elérve a 2,4%-os szintet 2021 decemberére), miközben az egyhetes betét kamata 5,35%-ig emelkedett 2022 március 2-ára.

Az MNB kommunikációja szerint a két kamatláb 2022 nyarán érheti el ugyanazt a szintet, a kamatemelési ciklus pedig folytatódik az infláció stabilizálódásáig. A monetáris politika az inflációs stabilitási cél elérése módosulhat a jövőben az MNB kommunikációja szerint.

A 2022 februárjában kezdődött ukrán-orosz geopolitikai válság tovább növeli a bizonytalanságot, és a kamatemelési ciklusokat is befolyásolhatja, amennyiben az infláció meghaladja az előzetes, válság előtti várakozásokat.

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetésről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében –

a pénzügyintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

2020

i)

A koronavírusval kapcsolatos kormányzati intézkedések

Az új koronavírus (COVID-19) megjelenése 2020 elején megerősítésre került, és a vírus Kína egész szárazföldi részén és környékén elterjedt, zavarokat okozva a vállalkozások és a gazdasági tevékenység működésében.

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki vészhelyzetet, melyet egész évben további korlátozások és lezárások követtek, valamint számos egészségvédelmi intézkedést rendelt el a vírus terjedésének lelassítására. Március 18-án közzétette első gazdasági csomagját, melyet évközből további rendelkezések követtek a COVID-19 járvány terjedésének megfelelően.

A legfontosabb bankszektorra érintő intézkedések a törlesztési moratórium (I és II.), melyet 2020 márciusában és decemberében jelentettek be, illetve az osztalékfizetések elhalasztása és a járványügyi különadó bevezetése.

1. Hiteltörlesztési moratórium

A bankszektorra leginkább érintő intézkedés a törlesztési moratórium volt, mely minden magánszemély és vállalkozás számára igénybe vehető és magában foglalja mind a tőke- és kamatfizetést. A moratórium a legkésőbb 2020. március 18-ig megkötött ügyletekre vonatkozik. Az első moratórium (moratórium I.) 2021. december 31-én járt le. A második moratóriumot (moratórium II.) 2020 december 22-én jelentették be, mint egy különálló moratóriumot, mely felfüggeszti az ügyfelek törlesztő részleteit 2021 január 1 és június 30 között.

A moratórium I. esetén a feltételeknek megfelelő ügyfelek részvétele automatikus volt, és egy lemondó nyilatkozattal lehetett jelezni, ha nem szeretnének részt venni benne.

A moratórium II. rendelkezései vegyesek. A moratórium I-ben résztvevő ügyfelek automatikusan részt vesznek benne, és jelezniük kell, ha nem kívánnak élni a moratórium II.-vel. A moratórium I-ben nem részt vevő ügyfelek esetén nyilatkozat kitöltéssel kell jelezniük a részvételi szándékukat.

További jellemző, hogy az ügyfelek a moratórium végéig folyamatosan jelezhetik be és kilépési szándékukat.

Mivel a meg nem fizetett kamatok nem kerülnek tőkésítésre, csak egy későbbi időpontban kerülnek megfizetésre, az IFRS 9 előírásainak megfelelően a Bank 8,3 milliárd forint szerződésmódosításból származó veszteséget számol el a moratórium I. és II. vonatkozásában (az IFRS 9-nek való megfelelés miatti szerződésmódosítás hatása), a fennálló tartozásra számolt kamatok továbbra is elhatárolásra kerülnek. A moratórium I. esetén a szerződésmódosításból származó veszteséget a Bank a 2021. december 31-én fennálló részvételi aránynak megfelelően számolta el.

A moratórium II. esetén ez a veszteség a moratórium I. során szerzett tapasztalatokat is figyelembe vevő szakértői becslés alapján került elszámolásra. A kilépési szándékot jelző mutatót állandónak feltételezték.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség (4,7 milliárd forint) a 'Nettó kamat bevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén (3,6 milliárd forint) az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A szerződésmódosításból származó veszteséggel kapcsolatos részletek a 23. oldalon található 2. Nettó kamatbevétel megjegyzésben és a 29. oldalon található 11. Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan megjegyzésben találhatók.

(Kapcsolódó kormányrendeletek: moratórium I. – '47/2020. (III.18.) Korm. rendelet'; moratórium II. – '637/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet')

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének meghatározásakor (SICR- significant increases in credit risk) a Bank a moratóriumban való részvételt önmagában nem tekinti automatikus SICR indikátornak, azonban speciális kvalitatív információkat és mennyiségi

értékhatárokat figyelembe vevő értékelést alkalmaznak. A 33. megjegyzésben, a 105. oldalon találhatóak az értékelés részletei valamint annak vizsgálata, hogy a COVID-19 járvány milyen hatással lehet a várható hitelezési kockázatra.

2. Az bankszektor osztalékfizetéseinek elhalasztása

A Magyar Nemzeti Bank, mint a magyar bankszektor felügyeleti szerve előírta, hogy a pénzügyi szervezetek nem fizethetnek osztalékot, illetve nem határozhatnak osztalékfizetésről a 2019-es és 2020-as évekre, valamint a korábbi évek felhalmozott nyereségére vonatkozóan. A korlátozás, melynek célja a szektor tőke stabilitásának és likviditásának megóvása, 2021. szeptember 31-ig van érvényben. A hivatalos előírásnak megfelelően a Bank nem fizetett osztalékot 2021-ben.

3. Járványügyi különadó

Ez a különadó 2021-ben került kivételre a pénzügyi intézményekre. az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%.

A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2021-ben és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 4,2 milliárd forint követelést számolt el 2020. december 31-én a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 38. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '108/2020 (IV. 14.) Korm. rendelet')

4. Teljes Hiteldíj Mutató ('THM') maximálása

A kormány első gazdasági csomagjának részeként 2020. márciusában bejelentett intézkedés, amely a 'THM'-et az MNB alapkamat + 5%-ban maximálja azzal a céllal, hogy segítse a kiskereskedelmi üzletág számára a fedezet nélküli hitelek felvételét 2020. március 18-a után. Ez az intézkedés 2021. december 31-ig volt érvényben. 2021. január 1-jétől az érintett hitelek THM-je automatikusan piaci alapúvá módosult.

ii)

Magyar Nemzeti Bank Növekedést támogató programja

Növekedési Hitelprogram – NHP Hajrá

Az MNB 2019 elején vezette be ezt a programot. A program keretein belül kis és középvállalatok jogosultak meghatározott összegű hitelre 2,5%-os kamattal, maximum 20 éves futamidőre, míg az MNB refinanszírozza a résztvevő bankokat 0%-os kamattal.

A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitettségek figyelembevételével. A releváns kitettség a 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' sor 'Magyar Nemzeti Bank' kategóriájában kerülnek kimutatásra, lásd a 15-ös megjegyzést. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök soron található, lásd a 2-es megjegyzésben.

(Jogi forrás: : <https://www.mnb.hu/letoltes/nhp-hajra-termektajekoztato-4-mod-clean.pdf>

Preferenciális betét összefoglalója: <https://www.mnb.hu/monetaris-politika/a-monetaris-politikai-eszkozoktar-preferencialis-betet>)

D. SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Bank 2021. üzleti évre vonatkozó éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2020. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra. Amennyiben másként nem kerül jelzésre, minden összeg millió forintban értendő.

A Bank konszolidált éves beszámolót készít az egyedi éves beszámolóval megegyező keretrendszerben. A Bank egyedi és konszolidált éves beszámolója ugyanazon a napon kerül jóváhagyásra és közzétételre.

Az éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel. A számviteli politika konzisztens a 2020. üzleti évben alkalmazott számviteli politikával.

A beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2021. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2022. április 1-jei határozatában hagyta jóvá.

b) Könyvelési és értékelési módszerek

Devizák átszámítása

Az éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Bank funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbözet az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbözete elszámolása a tőkében történik, nem okoznak értékelési különbözetet. A valós értéken értékelt nem-pénzügyi devizás tételek (mint a tőkebefektetések) a valós értékelés dátuma szerinti árfolyamon kerülnek átszámításra, így az értékelési különbözet a valós értékelésből származó nyereség/veszteség része. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbözete elszámolása a tőkében történik.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkön alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan ésszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (24. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 32. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Céltartalékok (40. Céltartalékok megjegyzés)

A COVID-19 járvány megnövelte a bizonytalanságot. A járvány gazdasági következményei és a kormány és más szabályozó szervezetek intézkedései befolyásolják a Bank pénzügyi teljesítményét és helyzetét, beleértve a várható hitelezési veszteségekre, valamint a működési eredményre és az egyéb nem-pénzügyi eszközök lehetséges értékvesztési becsléseire vonatkozó jelentős hatásokat. A Bank 2021 év végével figyelembe vett minden megfelelően becsülhető (negatív) hatást és továbbra is figyeli a fejleményeket.

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Az alkalmazott számviteli politikák összhangban állnak az előző pénzügyi évben alkalmazottal, kivéve a 2021. január 1-je után kezdődő pénzügyi években hatályba lépett szabványokat és értelmezéseket. Az új standardok és értelmezések, valamint azok módosításai tekintetében - amelyek relevánsak- az Erste Bank a lenticékben részletezi.

Hatályos standardok és értelmezések

A következő – EU által elfogadott - standardok, azok módosításai és értelmezései a 2021-es pénzügyi évre váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Módosítások az IFRS 9-hez, IAS 39-hez, az IFRS 7-hez, IFRS 4-hez, illetve az IFRS 16-hoz: Irányadó Kamatláb Reform – Fázis 2**
- **Módosítások az IFRS 16-hoz: Lízingek Covid-19-cel összefüggő bérleti díj kedvezmények 2021. június 30 után**

A fent említett módosítások 2021-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de ezek még nem léptek hatályba.

Módosítások és standardok, melyeket az EU már jóváhagyott:

- **Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus**

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, de az EU még nem hagyta jóvá:

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz
- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó

Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus: 2020 májusában az IASB számos módosítást adott ki több standardhoz. Az IFRS 1, az IFRS 9, az IFRS 16 és az IAS 41 módosításai a 2022. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek hűen tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a beszámoló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. Folyamatban van annak felmérése, hogy egyes szerződések megfelelnek-e az IFRS 17 hatályának, illetve az Erste Bank megbecsüli a beszámolóra gyakorolt hatást.

Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz: Az IAS 1 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie számviteli politikájának lényeges részeit. Készült egy útmutató, amely elmagyarázza, hogyan azonosíthatja a gazdálkodó egység a

lényeges számviteli politika információit, és példákat ad arra, hogy a számviteli politika információi mikor lehetnek lényegesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára, szükség lehet azonban a számviteli politika közzétételeinek felülvizsgálatára.

Az IAS 1-nek folyamatban van egy másik módosítása, amelyet szintén nem hagyott jóvá az EU. A kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú besorolásáról szóló módosítást 2020 januárjában adták ki, eredeti hatálybalépési dátuma 2022. január 1. A Covid-19 világjárványra válaszul azonban a hatályba lépést egy évvel elhalasztották. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz: Az IAS 8 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások pontosítják, hogy a társaságoknak miként kell megkülönböztetniük a számviteli politika változásait a számviteli becslések változásaitól. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó: Az IAS 12 módosításait 2021 márciusában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy az IAS 12.15(b) és IAS12.24 standardban előírt kezdeti megjelenítési mentesség nem vonatkozik azokra az ügyletekre, amelyekben a kezdeti megjelenítéskor azonos összegű levonható és adóköteles átmeneti különbözet keletkezik. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára.

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Bank szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágat a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Bank főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euro GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Bank lakossági üzletága 2021-ben 5 régióra és 105 fiókra (2020-ban 5 régióra és 109 fiókra) oszlott.

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

A Nagyvállalatok (LC) olyan ügyfelek, melyek a korábbi Helyi Nagyvállalatok (LLC) és Csoportszintű Nagyvállalatok (GLC) üzletágakból állnak. A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR értéket.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és non-profit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak.

A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik a Bank felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása a Bank kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flowk, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók. A Vállalati Központoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2021

	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
millió forintban	2021	2021	2021	2021	2021
Nettó kamatbevétel	65 786	26 136	8 303	-8 024	92 201
Nettó díj- és jutalékbevétel	47 018	11 424	2 861	-1 632	59 671
Osztalék bevételek	-	-	-	11 504	11 504
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	4 104	3 325	-1 474	6 316	12 271
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	-10 816	-42	-	537	-10 321
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	41	41
Általános adminisztratív költségek összesen	-61 402	-10 307	-2 370	-724	-74 803
ebből értékcsökkenés	-12 593	-1 465	-694	-67	-14 821
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	0	85	-	783	868
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	210	-	218	428
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-6 428	931	-245	-3 227	-8 969
Egyéb nettó működési eredmény	-14 236	-7 946	-2 279	4 078	-20 383
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-13 836	-7 455	-1 686	694	-22 283
Adózás előtti eredmény	24 028	23 815	4 796	9 869	62 508
Jövedelemadók	-4 028	-2 085	-475	-77	-6 665
Adózott eredmény	20 000	21 730	4 321	9 792	55 843
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	20 000	21 730	4 321	9 792	55 843
Működési bevételek	106 094	40 842	9 690	8 741	165 367
Működési ráfordítások	- 61 402	- 10 307	- 2 370	- 724	- 74 803
Működési eredmény	44 692	30 535	7 320	8 017	90 564
Kockázattal súlyozott eszközérték (hitelkockázat, záróállomány)	892 991	1 024 574	147 642	627 791	2 692 998
Átlagos alokált tőke	157 238	125 029	22 911	113 100	418 277
Költség/bevétel arány	57,9%	25,2%	24,5%	8,3%	45,2%
Átlagos sajáttőke-arányos megtérülés	12,7%	17,4%	18,9%	8,7%	13,4%
Eszközök összesen	1 079 464	829 554	901 991	1 367 191	4 178 200
Források összesen (tőke nélkül)	1 471 345	1 133 903	492 214	647 552	3 745 014
Értékvesztés	-6 591	1 043	-245	-2 291	-8 084
Amortizált bekerülési értéken/egyéb átfogó eredménnyel szemben való értéken értékelt pénzügyi eszközök, illetve pénzügyi lízingkövetelések értékvesztése	-6 898	1 267	-220	-3 243	-9 095
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	470	-336	-25	15	125
Leányvállalati, közös vállalati, és egyéb részesedési viszonyban lévő részesedések értékvesztése	-	-	-	1 080	1 080
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-163	112	-	-143	-194

Szegmens riport 2020

	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Összesen
millió forintban	2020	2020	2020	2020	2020
Nettó kamatbevétel	56 812	22 092	3 986	- 5 737	77 153
Nettó díj- és jutalékbevétel	40 494	9 727	2 405	- 1 356	51 271
Osztalék bevételek	-	-	-	2 900	2 900
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	2 972	2 642	2 755	- 943	7 427
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 2 192	- 3	-	587	- 1 608
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	-	-	41	41
Általános adminisztratív költségek összesen	- 55 556	- 9 121	- 2 257	- 559	- 67 493
ebből értékcsökkenés	- 10 867	- 1 383	- 521	- 69	- 12 840
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek	- 2	-	-	164	162
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	248	-	-	248
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 8 317	- 18 444	- 112	- 4 540	- 31 413
Egyéb nettó működési eredmény	- 11 088	- 9 050	- 1 260	7 152	- 14 246
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 12 304	- 6 577	- 921	- 24	- 19 827
Adózás előtti eredmény	23 122	- 1 908	5 517	- 2 289	24 442
Jövedelemadók	- 3 511	- 1 203	- 423	- 399	- 5 536
Adózott eredmény	19 611	- 3 110	5 094	- 2 688	18 907
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	19 611	- 3 110	5 094	- 2 688	18 907
Működési bevételek	98 086	34 458	9 146	- 4 507	137 184
Működési ráfordítások	- 55 556	- 9 121	- 2 257	- 559	- 67 493
Működési eredmény	42 530	25 338	6 889	- 5 065	69 691
Kockázattal súlyozott eszközérték (hitelkockázat, záróállomány)	794 235	974 015	87 007	484 505	2 339 762
Átlagos alokált tőke	130 088	121 704	13 246	63 751	328 789
Költség/bevétel arány	56,6%	26,5%	24,7%	-12,4%	49,2%
Átlagos sajáttőke-arányos megtérülés	15,1%	-2,6%	38,5%	-4,2%	5,8%
Eszközök összesen	965 348	808 061	531 576	1 315 894	3 620 880
Források összesen (tőke nélkül)	1 221 045	839 854	550 025	604 807	3 215 730
Értékvesztés	- 8 373	- 18 704	- 112	- 726	- 27 915
Net impairment loss on financial assets AC/FVOCI and finance lease receivables	- 7 721	- 17 217	- 112	- 4 532	- 29 582
Mérlegen kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	- 596	- 1 227	-	- 8	- 1 831
Leányvállalati, közös vállalati, és egyéb részesedési viszonyban lévő részesedések értékvesztése	-	-	-	3 939	3 939
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 56	- 260	-	- 125	- 441

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Bank üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálnak (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámolósor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingkötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatókörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivezetéskor. A nettó kamatbevétel tartalmazza a származékos pénzügyi instrumentumok kamatát is.

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	77 460	104 351
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 316	2 387
Kamatbevétel	79 776	106 738
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	7 132	10 644
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	4 337	4 581
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	3 687	4 075
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	1 076	891
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	817	1 375
Egyéb kamatjellegű bevételek	13 362	17 491
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	93 138	124 229
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 12 545	- 28 150
Kamatráfordítás	- 12 545	- 28 150
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 3 006	- 3 570
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	- 3 006	- 3 570
Egyéb kötelezettségek	- 184	- 181
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 251	- 127
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 3 441	- 3 878
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 15 986	- 32 028
Nettó kamatbevétel	77 152	92 201

A nem teljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2021-ben 1 075 millió forint (2020-ban 1 123 millió forint).

Az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök" soron szereplő összegből 1 062 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2021-ben, és 4 193 millió forint 2020-ban. A 2021-ben keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívra fordult át, ami az Erste Bank kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Az összegek elsősorban a bankközi és vállalati üzletágra vonatkoznak.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Bank díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Bank akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garanciadíjak, a vagyonkezelés jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak, illetve egyéb díjakat is, mint például bankszámlavezetés vagy mobilbank díja. Az Erste Banknak nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Bank első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

millió forintban	2020		2021	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	16 565	- 33	20 244	- 58
Kibocsátások	-	- 15	-	- 45
Transzfermegbízások	14 450	- 18	17 846	- 13
Egyéb	2 115	-	2 398	-
Eszközkezelés	-	- 255	-	- 348
Letétkezelés	40 191	- 9 747	45 350	- 10 877
Fizetési szolgáltatások	14 795	- 6 377	17 086	- 7 416
Kártya üzletág	25 396	- 3 370	28 264	- 3 461
Egyéb	4 096	- 28	5 014	- 27
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	4 042	- 28	4 966	- 27
Biztosítási termékek	19	-	1	-
Egyéb	35	-	47	-
Hitelszolgálati tevékenység	2 351	- 2 193	2 444	- 2 682
Adott és kapott garanciák	421	- 25	503	- 33
Adott és kapott hitelkötelezettség	480	-	663	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 450	- 2 168	1 278	- 2 649
Egyéb	328	- 4	616	- 5
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	63 531	- 12 260	73 668	- 13 997
Nettó díj- és jutalékbevétel	51 271		59 671	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 45 350 millió forint díjbevétel (2020-ban 40 190 millió forint), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételeként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok.

millió forintban	2020	2021
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	25
Financial assets at cost	2 900	11 479
Osztalék bevételek	2 900	11 504

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ide értve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek ártértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

Az árfolyamnyereségek és veszteségek elszámolásának számviteli metodikáját a Számviteli politikák, b) Deviza-átváltások fejezete tartalmazza.

millió forintban	2020	2021
Értékpapírok és származékos ügyletek	9 037	25 719
Deviza műveletek	- 1 610	- 13 448
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	7 427	12 271

A trading eredmény növekedésének a banki könyvi IRS-eken elért bevétel valamint a pozitív CVA eredmény volt a fő mozgatórugója 2021-ben.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2020	2021
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény	- 1 608	- 10 321
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 1 608	- 10 321

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök ártértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babavárási hitelek valós érték változását. További információ a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt' részben olvasható ezzel kapcsolatban.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2020	2021
Befektetési célú ingatlanok	41	41
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	41	41

A kapcsolódó értékcsökkenés 6 millió forint volt 2021-ben (5 millió forint 2020-ban).

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra. A 43. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatók a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetésvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámolósor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak, valamint az IFRS 16-nak megfelelően az eszközhasználati jog értékcsökkenését tartalmazza.

millió forintban	2020	2021
Személyi jellegű ráfordítások	- 29 841	- 33 856
Bérköltség	- 23 748	- 26 937
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	- 4 687	- 4 761
2) Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 69	- 75
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 1 337	- 2 083
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 24 812	- 26 126
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	- 776	- 1 248
Informatikai költségek	- 13 272	- 13 956
Iroda bérleti díj ¹⁾	- 3 051	- 3 065
Irodai működési költségek	- 2 328	- 2 044
Reklám/marketing	- 1 671	- 1 856
Jogi és szakértői díjak	- 945	- 1 086
Egyéb általános költségek	- 2 769	- 2 871
Értécsökkenés	- 12 840	- 14 821
Szoftverek és egyéb immateriális javak	- 6 428	- 8 391
Az Erste Bank által használt ingatlanok	- 834	- 892
Eszközhaználási jog	- 2 846	- 2 741
Befektetési célú ingatlanok	- 5	- 5
Ügyfélkapcsolatok	- 1 128	- 1 128
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 599	- 1 664
Általános adminisztratív költségek összesen	- 67 493	- 74 803

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2020 évvége	2020 átlag	2021 year end	2021 average
Erste Bank Hungary	2 995	2 991	2 993	2 984

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye

Ez a beszámoló sor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámoló soron kerül kimutatásra.

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó nyereségek	164	2 752
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 2	- 1 884
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	162	868

A 2021-ben értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 137 milliárd forint volt (2020-ban 11 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, melyet az Üzleti modell részben, a 'Jelentős számviteli feltételezések és becslések' fejezetben kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközökhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2020	2021
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	248	428
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	248	428

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2020	2021
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 28	17
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 19 185	- 11 772
Értékvesztés képzés	- 20 582	- 8 361
Értékvesztés leírás	- 3 705	-
Közvetlenül az eredményben elszámolt visszairások	8 662	-
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 3 560	- 3 411
Pénzügyi lízingügyletek	- 6 225	2 661
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	- 1 831	125
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 27 269	- 8 969

Az értékvesztés leírás azoknál a nem-teljesítő hiteleknel keletkezik, amelyeket az Erste Hungary workout csoportja úgy zárt le, hogy a megtérülés nem éri el a 100%-ot, és így a különbözet leírásra kerül.

A kivezetésből származó veszteség 2021-ben a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben a 12. oldalon került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				- 65 521
Időszaki értékvesztés	- 6 299	-	-	- 6 299
Unwinding miatti változás	-	- 209	-	- 209
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	1 336	1 336
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	714	714
Konszolidációs kör miatti értékvesztés változás	-	-	-	-
Egyéb értékvesztés változás	-	- 183	-	- 183
Értékvesztés záró egyenleg				- 70 161
POCI értékvesztés változás	3 921			
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	- 3 411			
Árfolyamhatás kiemelése az egyéb működési eredménybe	- 3 181			
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	- 8 969			

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Bank alaptevékenységéhez köthető. Az egyéb működési eredménybe tartozik a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzéséből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség.

Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Az Erste Bank akkor jeleníti meg a kötelezettséget vagy céltartalékot, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséggel járó tevékenység bekövetkezik.

millió forintban	2020	2021
Egyéb működési ráfordítások	- 24 565	- 25 055
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	-	- 568
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan ²⁾	- 1 675	-
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 19 828	- 22 283
Bankadó ³⁾	- 4 387	- 5 095
Pénzügyi tranzakciós adó	- 15 441	- 17 188
Egyéb adók	- 44	- 39
Szanálási Alap ⁴⁾	- 1 192	- 1 971
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	- 441	- 194
Egyéb	- 1 385	-
Egyéb működési bevételek	10 319	4 672
Egyéb céltartalék felszabadítás ⁵⁾	2 162	-
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	-	220
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	72	59
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ⁶⁾	3	13
Értékvesztés felszabadítás leányvállalatokra	3 939	1 080
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁷⁾	4 143	3 181
Egyéb	-	119
Egyéb nettó működési eredmény	- 14 246	- 20 383

1) 698 millió forint kapcsolódik peres ügyekhez. A részleteket lásd a 41) Céltartalékok fejezetben.

2) 2020-ban az Erste Bank 1,7 milliárd forintot képzett az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon, amit főként a járvány miatt bevezetett overlay szabályok okoztak. Az Erste Bank a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának várható megjelenésére portfólió szintű Covid-19 felülbírálatot (overlay) vezetett be. A portfóliót felosztottuk magánszemélyekre (PI) és nem magánszemélyekre (non-PI) és az ügyfelek helyzetét a Covid-19-hez kötődően igénybe vett könnyítés valamint belső iparági hőtérkép és PD szint alapján értékeltük. Ezen értékelés és egyedi felülvizsgálatok alapján adott pénzügyi eszközök stage 2-be lettek sorolva, élettartami ECL (várható hitelezési veszteség) elszámolásával. Ezáltal néhány garanciával rendelkező vállalati ügyfél szintén Stage 2-be került, aminek eredményeként kockázati költséget képeztünk az egyéb nyújtott kötelezettségvállalásokon.

3) Bankadó

A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen a 2009. december 31-ével zárult üzleti évre vonatkozó kötelező számviteli beszámoló adatain alapult egészen 2016. december 31-éig, 2017. január 1-étől pedig megváltozott az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,21 százalék (2016-ban 0,24 százalék). 2019. január 1-től az adó mértéke 0,2%-ra változott.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 3,3 milliárd forint követelést számolt el 2021 december 31-én (2020-ban 4,2 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 37. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között. Lásd még a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

4) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 1 971 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2021-ben (2020-ban 1 192 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján

a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézmény elhelyezett betétállomány 1%-át kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréseig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

5) Az egyéb céltartalékok változásának legmeghatározóbb mozgatórugója a 1,78 milliárd forintos garancia jellegű, a „large debt sale-lel kapcsolatos” tartalék felszabadítása volt, mely a szerződés szerint 2020-ban lejárt.

6) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. Az Erste Hungary 2021-ben 17 millió forint bevételt és 4 millió forint ráfordítást számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (87 millió forint bevételt és 84 millió forint ráfordítást 2020-ban).

7) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivételre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítés”-ekor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben. A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzügyi intézmények számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintba váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek, valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járulék minősül.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az adóalap meghatározása természetéből fakadóan általános bizonytalanságot hordoz, mivel az adójogszabályok értelmezése feltételezéseken alapulhat. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető.

A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereségadóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2020	2021
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	- 3 820	- 5 850
ebből helyi iparűzési adó	- 3 191	- 3 357
ebből innovációs járulék	- 479	- 548
Előző évi adó	- 17	241
Halasztott adóráfördítés / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 699	- 1 056
Összesen	- 5 536	- 6 665

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2021-ben 376 millió forintos összegben, valamint 2020-ban 123 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2020	2021
Adózás előtti eredmény	24 442	62 508
Számított nyereségadó (9%)	- 2 200	- 5 626
Adó alapját nem képező bevételek	1 998	2 946
Le nem vonható kiadások	- 1 308	- 1 533
Iparűzési adó és innovációs járulék	- 3 670	- 3 905
Elhatárolt veszteség felhasználás	371	2 106
IFRS átállás különbözete	768	-
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 699	- 1 056
Egyéb	204	403
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 5 536	- 6 665

Az „Egyéb” kategóriában 408 millió forint az adóból levonható támogatások összege (2020-ban 226 millió forint).

2021. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 32 578 millió forint. (2020: 55 982 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2030. december 31-ig (32 578 millió forint),

- A 2014. december 31-e utáni adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség 5 éven belül használható fel, ami 2020-ban lejárt (43 908 millió forint).

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóveszteségeket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés, valamint a céltartalék képzés és feloldás eltérő adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

Tartalékok összetétele									
	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek			Nettó különbözet 2021			
millió forintban	2020	2021	2020	2021	Össze n	eredménykimutatáso n keresztül	egyéb átfogó jövedelemen keresztül	tőkén keresztül	
Átmeneti különbözetek:									
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	- 82	- 82	-	-	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	-	- 374	-	374	- 1	376	- 1	- 1
Tárgyi eszközök (adótörvény szerinti hasznos élettartam különbözö)	324	338	-	-	14	14	-	-	-
Egyéb céltartalékok	-	-	- 185	- 122	63	63	-	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	3 218	2 096	-	-	- 1 122	- 1 122	-	-	-
Egyéb	26	16	-	-	- 10	- 10	-	-	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 641	- 204	641	204	-	-	-	-	-
Halasztott adó	2 927	2 246	-	-	- 681	- 1 056	376	- 1	- 1
Tárgyévi adók	1 033	-	-	- 2 047	- 5 609	- 5 609	-	-	-
Adók összesen	3 960	2 246	-	- 2 047	- 6 290	- 6 665	376	-	- 1

Az Erste Bank konszolidált szinten 2,2 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2021. december 31-el, az alábbiak szerint:

- 2,1 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Bank egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, kezdve 30% alattiról az idő előrehaladtával 70%-ot elérve 100% felé tartó haircut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.
- 0,1 milliárd forint egyéb átmeneti különbözethez kapcsolódó nettó kötelezettség

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS 9 szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd később a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése részben) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Bankra vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetők. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és 23. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Bank értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírijaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegen kívüli kitettségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogultlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Bank megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéseképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitettségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Bank a teljes várható élettartam alatti fizetéseképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitettségekhez hasonlóan).

.

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Bank összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéseképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéseképtelenség meghatározását lásd a 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

Leírások

Az Erste Bank leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Bank kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütetemesi intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyfelek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek üzletmenet folytonossági problémákhoz vezetnek vállalati ügyfelek esetében). A vállalati ügyfelek üzletmenet folytonossági szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható. Lakossági (retail) ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csődeljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre, ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Bank átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznat átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznát és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházta.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Bank újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfeltevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Bank kifejlesztett egy kritériumrendszert, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különböznek-e az eredeti feltételektől.

Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezettek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem bevezetése (kivéve, ha az a célja hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződéselem eltávolítása

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazzák, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatásra kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközökhöz képest.
- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást).

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyfelek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközökhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a

kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembe vételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámoló soron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámoló soron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nem teljesítőek-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződésmódosításra esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik, amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' az 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztesége' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Bank hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek illetve a kamateltérések referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Bank azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthetők-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Bank esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árazása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

.

- 2018-tól (az IFRS 9 átállás óta FVPL kategóriába sorolva)
A „CSOK” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A „babaváró hitel” néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 21. „Erdményen szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök” megjegyzésben szerepelnek.

Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átmert összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Bank megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglevő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Banknál a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modellből történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Bank, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Bank prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Bank az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forint értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HTC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HTCS) vagy „held for trading” (HFT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Bank a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Bank konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és számszerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetéseképtelenségre illetve fizetéseképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetéseképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 32. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 24-es „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a 15-ös „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a 38-as „Lízingügyletek” Megjegyzésekben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek'

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése' soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Bank mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetés különböző üzleti, stratégiai és kockázatkezelési céllal történhet. Rendszeres és jelentős mennyiségű lejárat előtti értékesítése nem jellemző ezekre az értékpapírokra. A pénzügyi instrumentumok értékesítésével kapcsolatos további szabályokat lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet 'Üzleti modell teszt' részében.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 18. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatók.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2021. december 31-én 41 milliárd forint, 2020. december 31-én 25,32 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és hosszabb időn keresztül kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2020	2021
Készpénz	22 114	22 892
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	171 379	92 567
Egyéb látra szóló betétek	3 928	15 797
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	197 421	131 256

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Üzleti modell teszt' részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	767 837	-	-	767 837	- 199	-	-	- 199	767 638
Hitelintézetek	333 805	-	-	333 805	- 448	-	-	- 448	333 357
Nem pénzügyi vállalkozások	59 138	2035	-	61 173	- 151	- 24	-	- 175	60 998
Összesen	1 160 780	2035	-	1 162 815	- 798	- 24	-	- 822	1 161 993

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	715 869	-	-	715 869	- 411	-	-	- 411	715 458
Hitelintézetek	199 284	-	-	199 284	- 148	-	-	- 148	199 136
Nem pénzügyi vállalkozások	16 857	3 365	986	21 208	- 257	- 214	- 532	- 1 003	20 205
Összesen	932 010	3 365	986	936 361	- 816	- 214	- 532	- 1 562	934 799

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2021. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb
2021.01.01	2021.12.31				
Stage 1	- 815	- 627	127	263	254 - 1 - 799
Stage 2	- 214	-	1	- 111	300 - - 24
Stage 3	- 532	-	510	-	14 9 1
Összesen	- 1 561	- 627	638	152	568 8 - 822

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb
2020.01.01	2020.12.31				
Stage 1	- 246	- 316	21	-	- 275 - - 816
Stage 2	-	-	1	- 185	- 29 - - 213
Stage 3	- 567	-	-	-	95 - 61 - 533
Összesen	- 813	- 316	22	- 185	- 209 - 61 - 1 562

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszaírásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A „Stage-ek közötti átsorolás oszlopban” a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Az értékvesztés képzések és visszaírások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások

millió forintban	2020	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 338	1 345
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 338	1 345

A 2021. üzleti évben bekerült, és 2021. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 401 798 millió forint. A 2021. január 1-jén a könyvekben lévő és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 167 035 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések**Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása**

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Magyar Nemzeti Bank	512 807	-	-	512 807	- 72	-	-	- 72	512 735
Hitelintézetek	189 983	-	-	189 983	- 142	-	-	- 142	189 841
Összesen	702 790	-	-	702 790	- 214	-	-	- 214	702 576

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Magyar Nemzeti Bank	209 078	-	-	209 078	- 53	-	-	- 53	209 025
Hitelintézetek	100 157	-	-	100 157	- 64	-	-	- 64	100 093
Összesen	309 235	-	-	309 235	- 117	-	-	- 117	309 118

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség.

Az MNB 2019 elején vezette be ezt a programot. A program keretein belül kis és középvállalatok jogosultak meghatározott összegű hitelre fix kamattal, maximum 10 éves futamidőre, míg az MNB refinanszírozza a résztvevő bankokat 0%-os kamattal. A program további eleme, hogy az MNB a résztvevő bankok preferenciális letételhelyezési lehetőséget biztosít magasabb kamattal. A tartományokat és a maximum összeget az MNB határozza meg az NHP-s kitettségek figyelembevételével. A releváns kitettség a 'Hitelintézetekkel szembeni követelések' soron kerül kimutatásra. A kapcsolódó bevételek a 'Nettó kamatbevétel' soron kerülnek kimutatásra.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2021.01.01					2021.12.31	
Stage 1	- 117	- 3 520	3 430	-	- 7	-	- 214
Összesen	- 117	- 3 520	3 430	-	- 7	-	- 214

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
2020.01.01					2020.12.31	
Stage 1	- 49	- 601	542	-	- 9	- - 117
Összesen	- 49	- 601	542	-	- 9	- - 117

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztéseket foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszaírásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A "Stage-ek közötti átsorolás" oszlopban a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. További információ található a stage-ek közötti mozgásokról a Covid-19 fejezetben (A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás) A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

A 2021. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2021. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 566 591 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 253 656 millió forint.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Állami szféra	5 521	11 290	-	8	16 819	-	- 18	-	- 3	- 21	16 798
Egyéb pénzügyi vállalkozások	77 710	74	19	-	77 803	- 323	- 4	- 15	-	- 342	77 461
Nem pénzügyi vállalkozások	495 285	131 198	18 909	9 333	654 725	- 2 161	- 5 154	- 9 432	- 1 689	- 18 436	636 289
Lakosság	631 488	159 163	29 729	14 777	835 157	- 2 896	- 16 759	- 17 111	- 4 570	- 41 336	793 821
Összesen	1 210 004	301 725	48 657	24 118	1 584 504	- 5 380	- 21 935	- 26 558	- 6 262	- 60 135	1 524 369

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2020											
Állami szféra	9 421	13 781	-	11	23 213	- 1	- 42	-	- 5	- 48	23 165
Egyéb pénzügyi vállalkozások	52 984	97	-	1	53 082	- 160	- 3	-	-	- 163	52 919
Nem pénzügyi vállalkozások	501 417	154 654	16 597	9 534	682 202	- 2 259	- 4 515	- 8 766	- 302	- 15 842	666 360
Lakosság	632 228	113 809	15 543	18 015	779 595	- 3 042	- 16 098	- 11 542	- 5 526	- 36 208	743 387
Összesen	1 196 050	282 341	32 140	27 561	1 538 092	- 5 462	- 20 657	- 20 308	- 5 833	- 52 261	1 485 831

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
	2021.01.01							2021.12.31
Stage 1	- 5 463	- 5 154	919	10 173	- 5 847	-	4 - 12	- 5 380
Állami szféra	- 1	-	-	-	-	-	-	- 1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 160	- 287	2	-	129	-	- 6	- 322
Nem pénzügyi vállalkozások	- 2 259	- 1 565	552	1 272	- 155	-	- 6	- 2 161
Lakosság	- 3 043	- 3 302	365	8 901	- 5 821	-	4	- 2 896
Stage 2	- 20 658	- 2 242	3 020	- 14 472	12 181	73	277 - 114	- 21 935
Állami szféra	- 42	- 131	35	- 6	131	-	- 5	- 18
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 3	-	-	-	- 1	1	-	- 3
Nem pénzügyi vállalkozások	- 4 515	- 976	1 402	- 2 034	1 058	12	6 - 107	- 5 154
Lakosság	- 16 098	- 1 135	1 583	- 12 432	10 993	60	271 - 2	- 16 760
Stage 3	- 20 308	- 440	6 868	- 1 714	- 11 563	317	370 - 88	- 26 558
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	-	-	-	-14	-	-	-14
Nem pénzügyi vállalkozások	- 8 766	- 366	4 325	- 98	- 4 825	137	247 - 87	- 9 433
Lakosság	- 11 542	- 74	2 543	- 1 616	- 6 724	180	123 - 1	- 17 111
POCI	-5 833	-	1,221	-	-1 773	40	59 24	-6 262
Állami szféra	-5	-	-	-	-	-	-	-5
Nem pénzügyi vállalkozások	-302	-	303	-	-1 771	21	37 24	-1 688
Lakosság	-5 526	-	918	-	-2	19	22 -	-4 569
Összesen	-52 262	-7 836	12 028	-6 013	-7 002	430	710 -190	-60 135

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
	2020.01.01							2020.12.31
Stage 1	- 4 071	- 3 899	787	10 990	- 9 242	49	4 - 80	- 5 463
Állami szféra	- 3	-	-	-	2	-	-	- 1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 104	- 19	50	-	- 76	-	- 11	- 160
Nem pénzügyi vállalkozások	- 1 447	- 1 426	532	1 446	- 1 298	3	- 69	- 2 259
Lakosság	- 2 517	- 2 454	205	9 544	- 7 870	46	4 -	- 3 043
Stage 2	- 7 511	- 1 896	1 505	- 21 315	7 945	450	251 - 87	- 20 657
Állami szféra	-	-	-	- 41	-	-	-	- 41
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	- 1	-	- 2	1	-	-	- 3
Nem pénzügyi vállalkozások	- 977	- 687	705	- 4 515	996	41	5 - 84	- 4 516
Lakosság	- 6 533	- 1 207	800	- 16 757	6 949	409	247 - 5	- 16 097
Stage 3	- 17 485	- 346	2 802	- 456	- 5 066	126	353 - 236	- 20 308
Nem pénzügyi vállalkozások	- 3 146	- 48	1 156	- 260	- 6 339	2	101 - 233	- 8 767
Lakosság	- 14 339	- 298	1 647	- 196	1 273	124	253 - 5	- 11 541
POCI	- 6 995	-	998	-	101	38	44 - 20	- 5 833
Állami szféra	-	-	-	-	- 5	-	-	- 5
Nem pénzügyi vállalkozások	- 638	-	217	-	134	2	2 - 20	- 303
Lakosság	- 6 357	-	781	-	- 27	36	42 -	- 5 525
Összesen	- 36 061	- 6 141	6 093	- 10 782	- 6 261	662	653 - 424	- 52 261

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumok, ugyanakkor ezen a jelennek meg a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközök. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelésekre képzett értékvesztéseket foglalja magában. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A “Stage-ek közötti átsorolás” oszlopban a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 142 millió forint volt (2020-ban 108 millió forint) a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2021 év végéig 3 625 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknek a nem realizált kamatbevétel jelent. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában. Az értékvesztés visszairások elsősorban a javuló hitelportfóliónak és a jelentős hitelkockázattal bíró hitelek alacsony szintjének (Stage 2) köszönhető. Emellett a hitelek nemteljesítési rátája folyamatosan csökken - mind a vállalati mind a lakossági szektorban rekord alacsony szintet ért el - ami a szigorú hitelezési kritériumoknak köszönhető. A javuló portfólió minőségnek köszönhetően a meglévő portfólióban nem várható jelentős hitelkockázat növekedés.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitettségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásának és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI		
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nem teljesítő teljesítő kategóriából	teljesítő teljesítő kategóriából	nem teljesítő kategóriából
	Stage 1-ből	Stage 2-ből	Stage 2-ből	Stage 3-ból	Stage 1-ből	Stage 3-ból	teljesítő kategóriából	teljesítő kategóriából	nem teljesítő kategóriából
Állami szféra	398	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5	-	19	-	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	34 858	21 206	3 575	-	547	4	2 203		1
Lakosság	73 108	20 287	8 595	1 303	9 633	93	675		945
Összesen	108 369	41 493	12 189	1 304	10 180	97	2 878		945

2020-ban jelentős portfólió került a Stage 1-be (Stage 1-ből) az Erste Hungary által bevezetett Covid-hoz kapcsolódó belső overlay-ek miatt. 2021-ben a Magyar Nemzeti Bank is bevezette a Covid-hoz kapcsolódó overlay-eket, amelyeket a belsővel párhuzamosan alkalmaztak.

Ez további Stage 2-es besorolást eredményezett mindkét szegmensben. 2021-ben a hitelek egy része is átsorolásra került a Stage 1-be arra az esetre, ha az iparági hőtérkép-besorolás javulna, vagy az ügyfél elhagyná a moratóriumot. A részleteket lásd a 33. megjegyzés) Hitelkockázat Covid-19 részében.

A 2021. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2021. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 321 055 millió forint. A 2021. január 1-jén és 2021.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 203 880 millió forint. A tárgyévben keletkezett POCI eszközök 4 781 millió forint.

16) Szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Az Erste Bank Hungary szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2021. december 31-én. Az instrumentumok közül 2021 során nem volt olyan állomány, amely átsorolásra került Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd viaszorolásra került Stage 1-be (2020-ban 3 millió forint)

millió forintban	2020		2021	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	247 055	3 560	299 134	3 410
Egyéb pénzügyi vállalkozások	78	3	80	1
Nem pénzügyi vállalkozások	129 152	824	111 642	477
Lakosság	117 825	2 733	187 412	2 932
Összesen	247 055	3 560	299 134	3 410

Az Erste Bank Hungary szerződés módosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2021. december 31-én. Az instrumentumok közül 2021-ben nem volt olyan állomány, amely átsorolásra került Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd viaszorolásra került Stage 1-be (2020-ban 3 millió forint).

A Stage 1-es hitelek törlesztési moratóriumából adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 33) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezet Covid-19-el kapcsolatos részében.

17) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	722	-	-	722	-	-	-	-	722
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2 223	-	-	2 223	-	-	-	-	2 223
Nem pénzügyi vállalkozások	13 480	361	-	13 841	- 310	- 23	-	- 333	13 508
Összesen	16 425	361	-	16 786	- 310	- 23	-	- 333	16 453

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2020									
Állami szféra	493	-	-	493	-	-	-	-	493
Hitelintézetek	1	-	-	1	-	-	-	-	1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	1 424	-	-	1 424	-	-	-	-	1 424
Nem pénzügyi vállalkozások	9 314	1 147	-	10 461	- 124	- 37	-	- 161	10 300
Összesen	11 232	1 147	-	12 379	- 124	- 37	-	- 161	12 218

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2021. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	- 124	- 836	654	-	- 3	- 1	- 310
Stage 2	- 37	-	183	- 16	- 153	-	- 23
Stage 3	-	-	1	-	- 1	-	-
Összesen	- 161	- 836	838	- 16	- 157	- 1	- 333

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	- 43	- 402	345	-	- 23	- 1	- 124
Stage 2	-	-	236	-	- 272	- 1	- 37
Stage 3	- 12	-	4	-	8	-	-
Összesen	- 55	- 402	585	-	- 287	- 2	- 161

18) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2020	2021
Belföldi bankok betétei	493 680	524 090
Külföldi bankok betétei	71 819	76 028
ebből osztrák bankok betétei	71 234	75 496
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	59 636	62 762
Összesen	565 499	600 118

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2020		Névérték 2021		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2026. március 1	100 000	33 052	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés*
2026. március 1	28 312	9,358	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés*
2026. március 1	35 000	11,568	-	-	3M EURIBOR+ 3,36%, negyedéves kamatfizetés*
2030. június 22	-	-	170 000	62 730	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés*
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	163 312	53,978	170 000	62 730	

1) A 3 havi EURIBOR szintje 0,00%.

2) A Bank a hátrasorolt kötelezettségeiből 163 312 ezer euró névértékben törlesztett vissza 2021. folyamán és 170 000 ezer euró névértékben vett fel újat.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2020	2021
Takarékbetétek	2 338	2 334
Egyéb betétek	2 532 524	3 032 566
Állami szektor	73 541	92 822
Kereskedelmi szektor	776 589	1 068 347
Lakossági ügyfelek	1 136 469	1 346 841
Egyéb pénzügyi szervezetek	545 925	524 556
Összesen	2 534 862	3 034 900

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2020	Névérték 2020	2021	Névérték 2021
Kötvények	5 943	3 362	3 470	3 353
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	3 488	3 352	2 999	3 352
Letéti jegyek	803	803	799	799
Összesen	6 746	4 587	4 270	4 153

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt kötelezettségek 2021.12.31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1,30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
Összesen				1,30	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	2017.11.25	799	
Összesen				799	

Kibocsátott értékpapírok 2020. december 31-én	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.3 2018-2021	HU0000358460	2018.10.02	2021.10.01	2,59	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1,30	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.40 2018-2021	HU0000358536	2018.12.04	2021.12.03	4,17	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
ERSTE USD KÖTVÉNY II 2.3 2018-2021	HU0000358510	2018.11.05	2021.11.04	2,22	rögzített kamat, 2,30% éves kamatfizetés
Összesen				10,27	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	2017.11.25	803	
Összesen				803	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2021

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt..	3 352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés; kibocsátva: 49.92%-on
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

2020

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt..	3 352	2014. március 28	2024. március 28	rögzített kamat: 0.9% éves kamatfizetés; kibocsátva: 49.92%-on
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Bank portfóliójában ez bizonyos ügyfélhiteleknek fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részeit fejezet „SPPI-értékelés” című részében) 37. oldal).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Bank portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Bank élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítéskor.

Az Erste Bank akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” valamint a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Bank. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek a „Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök” soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (21-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 19. Származékos ügyletek Megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Bank által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt

kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 19-es pontban a Származtatott pénzügyi instrumentumoknál, a 22-es pontban az Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségeknél, illetve a 23-as pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

19) Származékos ügyletek

Az Erste Bank származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Bank által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel nem teljesítési cserügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem vont ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek' között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A kereskedési célú és a fedezeti kapcsolatba vont származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

A fedezeti instrumentumként megjelölt derivatívák valósérték változása (clean price) a 'Kereskedési eredményben' kerül elszámolásra az eredménykimutatásban.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2020			2021		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹	7 489 279	46 442	46 526	7 178 248	40 746	34 865
Kamat	1 660 013	8 999	6 848	1 692 566	11 020	9 432
Deviza	5 829 266	37 443	39 678	5 485 682	29 726	25 433
Banki könyvekben tartott¹	347 522	4 527	2 409	365 033	14 388	5 293
Kamat	337 094	4 527	2 409	320 274	11 650	5 293
Deviza	10 428	-	-	44 759	2 738	-
Bruttó érték összesen	7 836 801	50 969	48 935	7 543 281	55 134	40 158
Összesen	7 836 801	50 969	48 935	7 543 281	55 134	40 158

- 1) A Kereskedési és Banki könyveket lásd részletesen a Kockázatkezelés fejezetben.

20) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2020	2021
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	106 261	15 272
Állami szféra	40 686	4 244
Hitelintézetek	65 575	11 029
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	106 261	15 272

21) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2020		2021	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 739	-	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 100	-	1 206
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	1 100	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	208 444	-	270 896
Állami szféra	-	63	-	54
Nem pénzügyi vállalkozások	-	110	-	33
Lakosság	-	208 271	-	270 809
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	212 283	-	273 713
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	212 283	-	273 713

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a 39. oldalon.

22) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszűnteti vagy jelentősen csökkenti a számvetési hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Derivatívák' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatjuk ki a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra. A pénzügyi kötelezettségek hitelkockázatából eredő valós érték változása az 'Hitelkockázati tartalék' soron kerül bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az Átfogó jövedelemben kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivezetése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti

megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valósérték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

23) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegcsoportokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatláb módszerrel kerül meghatározásra és ‘Kamatbevételek’ soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a ‘Pénzügyi instrumentumok értékvesztése’ soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI). Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a ‘Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Hungary értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése. Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valóban értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés				Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 1	Stage 2	Összesen	Amortizált	Kumulált		
							bekerülési érték	érték változás		
2021										
Állami szféra	113 720	-	113 720	- 29	-	- 29	113 691	- 3 509	110 182	
Hitelintézetek	4 921	-	4 921	- 7	-	- 7	4 914	10	4 924	
Nem pénzügyi vállalkozások	4 135	48	4 183	- 21	- 1	- 22	4 161	- 519	3 642	
Összesen	122 776	48	122 824	- 57	- 1	- 58	122 766	- 4 018	118 748	

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

Bruttó érték										Értékvesztés		
millió forintban	Stage 1	Stage 2	Össze n	Stag e 1	Stag e 2	Össze n	Amortizált bekerülés i érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték			
2020												
Állami szféra	108 976	-	108 976	- 62	-	- 62	108 914	4 095	113 009			
Hitelintézetek	10 037	-	10 037	- 8	-	- 8	10 029	71	10 100			
Nem pénzügyi vállalkozások	1 230	-	1 230	- 5	-	- 5	1 225	- 3	1 222			
Összesen	120 243	-	120 243	- 75	-	- 75	120 168	4 163	124 331			

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2021. december 31-én.

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	- 74	- 32	17	-	32	-	- 57
Stage 2	- 1	-	-	- 78	78	-	- 1
Összesen	- 75	- 32	17	- 78	110	-	- 58

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	- 47	- 9	30	-	- 48	-	- 74
Stage 2	-	- 1	-	-	-	-	- 1
Összesen	- 47	- 10	30	-	- 48	-	- 75

A 'Képzés' oszlop az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldások' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az instrumentum kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolások oszlopban' a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. 'Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változást a Hitelkockázat változás oszlopban kerül megjelenítésre'

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

24) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen pont további részében található. Az Erste Bankcsoport döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bankcsoport a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az Erste Bank elsősorban külső adatforrásokra támaszkodik a valós érték meghatározásakor. Azok a pénzügyi instrumentumok, amelyek valós értékét a jegyzett piaci árak alapján határozzák meg, jellemzően tőzsdén jegyzett értékpapírok és derivatívák, valamint a likvid tőzsdén kívüli kötvények.

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Bank olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valóértékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítéssel és csőd kockázat becslésen alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

Nem kereskedési részvénytőzsi pozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a bankcsoport belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott input paraméterek belső becslésével

Kötelezettségek: Az eredmény kimutatásban közvetlenül megjelenő valóban értékelt kötelezettsége az Erste Banknak csak az Erste Jelzálogbank jelzálogkötvényei között van. Ezeknek az eszközöknek a valós érték meghatározásánál az alapot a kapcsolódó, azonos lejáratú államkötvény jegyzett ára és a jelzálogkötvényeknek az állampapírok feletti hozama jelenti.

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az implikált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csődkockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Bank hitelminősége. Az Erste csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyekben a várható kitétségek modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétségek Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac érték és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csődvalószínűségek (PD) megállapítása belső PD-kból történik, a közép-európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Csoport csődvalószínűségének értéke az Erste Csoport kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 269 millió forint volt (248 millió forint 2020-ban) és a teljes DVA korrekció 46 millió forint (41 millió forint 2020-ban).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bankcsoport létrehozott egy független validációs egységet hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelőségét és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós érték hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valós értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelés vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valós érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnak, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárok és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető áron alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetők a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsülik. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárok tekinthetők meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valóban értékelt hitelportfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve alacsonyabb szintekről magasabb szintre besorolása a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	31.12.2020				31.12.2021			
	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen	Level 1	Level 2	Level 3	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	40 686	115 149	1 395	157 230	3 876	66 530	-	70 406
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	49 574	1 395	50 969	-	55 133	-	55 133
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	40 686	65 575	-	106 261	3 876	11 397	-	15 273
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	1 508	-	210 775	212 283	-	-	273 712	273 712
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 508	-	1 231	2 739	-	-	1 611	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	1 100	1 100	-	-	1 207	1 207
Hitelek és előlegek	-	-	208 444	208 444	-	-	270 896	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	123 108	1 171	52	124 331	79 648	38 085	1 016	118 749
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	123 108	1 171	52	124 331	79 648	38 085	1 016	118 749
Eszközök összesen	165 302	116 320	212 222	493 844	83 524	104 615	274 728	462 867
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	48 935	-	48 935	-	40 158	-	40 158
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	48 935	-	48 935	-	40 158	-	40 158
Kötelezettségek összesen	-	48 935	-	48 935	-	40 158	-	40 158

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő árelenőrző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról az alfejezetben találhatóak. A 3. szintű pénzügyi eszközök érzékenységvizsgálata és alkalmazott paraméterei a lenti táblázatban láthatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/veszteség	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Átsorolás Level 3-ból	Árfolyam hatás		
	01.01.2021							31.12.2021	
Eszközök									
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 395	-	-	-	-	- 1 395	-	-	-
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 395	-	-	-	-	- 1 395	-	- 1	-
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	- 1	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	210 775	- 10 574	-	85 715	- 12 405	-	201	273 712	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 231	380	-	-	-	-	-	1 611	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 100	- 96	-	-	-	-	201	1 205	-
Hitelek és előlegek	208 444	- 10 858	-	85 715	- 12 405	-	-	270 896	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	- 23	1 016	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	- 23	1 016	-
Eszközök összesen	212 221	- 10 781	- 1	87 814	- 903	- 12 405	- 1 395	178	274 728
millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/veszteség	Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/veszteség	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Átsorolás Level 3-ból	Árfolyam hatás		
	01.01.2020							31.12.2021	
Eszközök									
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 775	- 380	-	-	-	-	-	1 395	-
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 775	- 380	-	-	-	-	-	1 395	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	115 360	- 2 098	-	105 941	- 8 428	-	-	210 775	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 229	2	-	-	-	-	-	1 231	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 821	94	-	-	- 815	-	-	1,100	-
Hitelek és előlegek	112 310	- 2 195	-	105 941	- 7 613	-	-	208 444	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	626	- 1	55	48	- 625	-	-	51	-
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	35	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	626	- 1	19	48	- 625	-	-	51	-
Eszközök összesen	117 761	- 2 479	55	105 989	- 625	- 8 428	-	212 221	-

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paramétereken alapul (a PD-k és LGDk belső becslésén)

Nem likvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem megfigyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre

Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződésszerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték	Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban			
2021					
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok		Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	-
				LGD	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fixed and variable coupon bonds		Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
					-
	Hitelek		Diszkontált cash flow	PD	0.10%-100% (2.22%)
				LGD	0.02%-98,88% (23.58%)
Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték	Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban			
2020					
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok		Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	0,66%-3,03%
				LGD	60%
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fixed and variable coupon bonds		Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek		Diszkontált cash flow	PD	0.26%-100% (1.98%)
				LGD	7.39%-100% (20.08%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2020		2021	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	3	- 10	-	-
Eredménykimutatás	3	- 10	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	59	- 116	153	-243
Eredménykimutatás	56	- 111	60	-121
Egyéb átfogó jövedelem	4	- 5	93	-123
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	123	- 123	161	- 161
Eredménykimutatás	123	- 123	161	- 161
Egyéb átfogó jövedelem	-	-	-	-
Hitelek és előlegek	6 066	- 12 876	6,309	-16,186
Eredménykimutatás	6 066	- 12 876	6,309	-16,186
Összesen	6 252	- 13 126	6,623	-16,591
Eredménykimutatás	6 248	- 13 120	6,530	-16,468
Egyéb átfogó jövedelem	4	- 5	92	-123

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.)

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- nem jegyzett részvényeknél az ár tartománya -10% és 10%
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- hiteleknel a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2021 millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	3 520 194	3 398 228	717 804	454 858	2 225 566
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek - Készpénz	22 892	22 892	22 892	-	-
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek ¹	108 364	108 364	-	108 364	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 161 993	1 067 324	694 912	346 494	25 918
Hitelek és előlegek	2 226 945	2 199 648	-	-	2 199 648
Források	3 643 885	3 691 869		3 585	3 688 285
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	600 118	599 488			599 488
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 034 900	3 083 361			3 083 361
Kibocsátott értékpapírok	4 269	4 423		3 585	839
Hátrasorolt kötelezettségek	4 596	4 596			4 596
2020 millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök	2 536 970	2 966 777	743 787	397 814	1 825 176
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek - Készpénz	22 114	22 114	22 114	-	-
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek ¹	175 307	175 307	-	175 307	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	834 445	955 806	721 673	222 507	11 626
Hitelek és előlegek	1 505 104	1 813 550	-	-	1 813 550
Források	2 437 080	3 112 833	-	6 367	3 106 466
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	104 213	510 362	-	-	510 362
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 149 172	2 534 663	-	-	2 534 663
Kibocsátott értékpapírok	129 712	7 209	-	6 367	842
Hátrasorolt kötelezettségek	53 983	60 599	-	-	60 599

1) A 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek' sor látra szóló bankközi betéteket tartalmaz.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Bank saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

25) Fedezeti elszámolás

Az Erste Banknak 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

26) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására.

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2021

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	55 134	-	55 134	23 277	-	-	31 857
Összesen	55 134	-	55 134	23 277	-	-	31 857

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	40 158	-	40 158	23 277	-	-	16 881
Visszavásárlási megállapodások	7 186	-	7 186	-	-	7 186	-
Total	47 344	-	47 344	23 277	-	7 186	16 881

2020

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2020							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	50 969	-	50 969	20 189	-	-	30 780
Összesen	50 969	-	50 969	20 189	-	-	30 780

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2020							
millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumen- tumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	48 935	-	48 935	20 189	-	-	28 747
Visszavásárlási megállapodások	99	-	99	-	-	99	-
Total	49 034	-	49 034	20 189	-	99	28 747

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetéseképtelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügylethez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

27) Értékpapír-kölcsönzési és visszavásárlási tranzakciók

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Bank lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Bank marad a kedvezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzösszeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Bank számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Bank és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Bank által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Bank pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárolva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hogy az Erste Bank által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételeként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruhazza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivezetést, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

A kölcsönzött értékpapírok nem kerülnek megjelenítésre a mérlegben, kivéve, ha azok harmadik félnek kerülnek továbbértékesítésre. Ilyen értékesítések esetén az értékpapírok visszaadásának kötelezettségét a mérlegben short ügyletként kell elszámolni a „Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek” „Egyéb pénzügyi kötelezettségek”-en belül. Az értékpapír-hitelfelvételi ügyleteknél felmerült díjak és költségeket az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltségek” részben, a „Nettó díj- és jutalékbevétel” soron mutatjuk be.

millió forintban	2020		2021	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	98	99	8 118	7 186
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	98	99	8 118	7 186
Összesen	98	99	8 118	7 186

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2020			2021		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	99	99	-	7 199	7 186	- 13
Összesen	99	99	-	7 199	7 186	- 13

Az Erste Bank által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapírokból állnak.

A pénzügyi eszközök kivezetése során keletkezett nyereségekkel és veszteségekkel kapcsolatos információk megtalálhatóak a 9) 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye' részben.

28) Biztosítékok

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Bank kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2020	2021
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	349 213	417 181
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	215 916	214 921
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	133 297	202 260
Összesen	349 213	417 181

A biztosítékul szolgáló pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2021-ben 188 867 millió forint értékben (2020-ban 180 071 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hiteleket tartalmaznak, melynek értéke 3 191 millió forint (3 692 millió forint 2020-ban). A programmal kapcsolatos részletesebb információk a 12-es sorszámmal ellátott megjegyzésben, „Az egyéb működési eredmény”, 3) kommentjében találhatóak a 28. oldalon.

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Bank által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

29) Értékpapírok

millió forintban	2020					2021				
	Pénzügyi eszközök					Pénzügyi eszközök				
	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Kereskedési célú értékeltek eszközök	Kötelezően való értékeltek eszközök	Valós értékeltek megjelölt eszközök	Egyéb átfogó eredménnyel szembeni értékeltek eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Kereskedési célú értékeltek eszközök	Kötelezően való értékeltek eszközök	Valós értékeltek megjelölt eszközök	Egyéb átfogó eredménnyel szembeni értékeltek eszközök
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	934 799	106 261	1 100	-	124 331	1 161 993	15 272	1 206	-	118 748
Tőzsdén jegyzett	915 090	106 261	-	-	124 280	1 148 162	11 434	-	-	118 748
Tőzsdén nem jegyzett	19 709	-	1 100	-	51	13 832	3 839	1 206	-	-
Résztvények és egyéb részesedések	x	-	2 739	x	-	x	-	1 611	x	-
Tőzsdén nem jegyzett	x	-	2 739	x	-	x	-	1 611	x	-
Összesen	934 799	106 261	3 839	-	124 331	1 161 993	15 272	2 816	-	118 748

Kockázatkezelés

30) Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzintézet egészséges működéséhez.

Az Erste Bank egy előre tekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

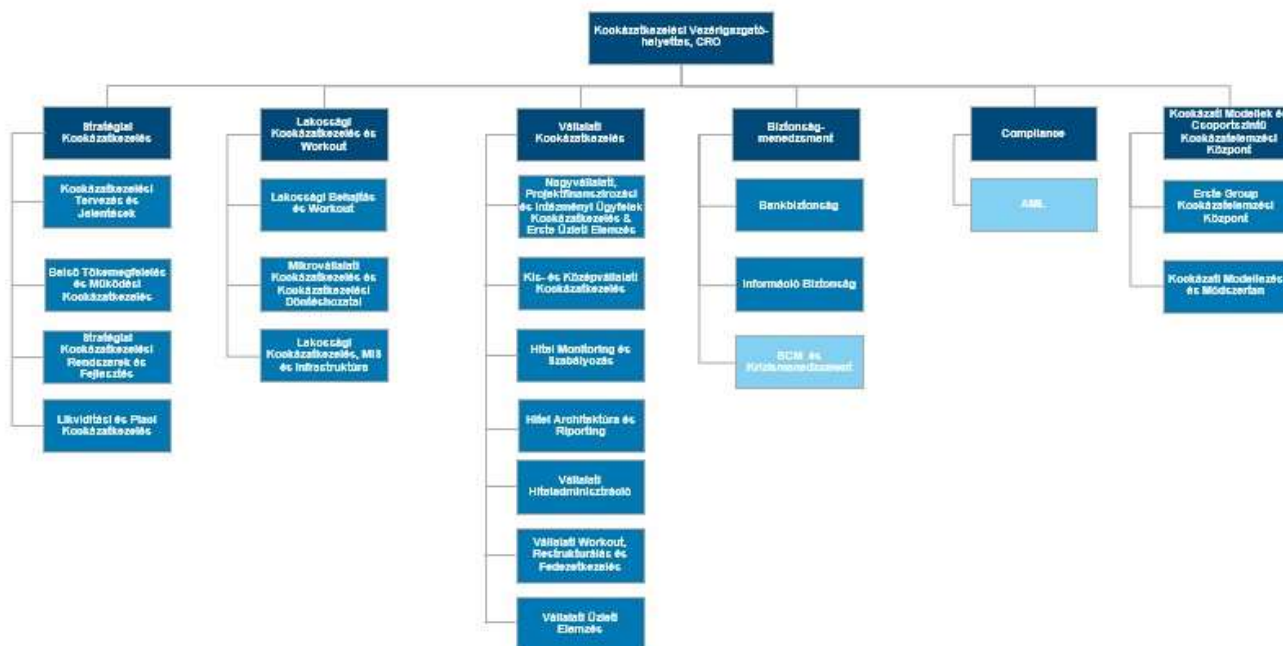
A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkor kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázatvállalási hajlandóság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiranyitas/hivatalos-kozvetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúrában keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A multifunkcionális felügyelet (szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) kívül a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- a Kockázati Értékelés (RMA)
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);
- valamint az ezeket összefogó Kockázati Stratégia

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés
- Stressz tesztek
- Helyreállítási terv készítése
- Kockázati jelentéskészítési rendszerek

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Bank proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Bank kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tűréshatárai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes eszközként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2021 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2021-ban foglaltakat. 2021 második felében az EBH RAS és a Kockázati Stratégia időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Bank kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stressz teszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati Stratégia

Az Erste Bank Kockázati Stratégiája az ERM keretrendszerének szerves részét képezi. A Kockázati Stratégia meghatározza a kockázatkezelés általános elveit, illetve a kockázatkezelési keret kulcsfontosságú elemeit, így biztosítva a kockázati stratégia megfelelő és következetes végrehajtását. A Stratégiában együttesen jelennek meg a prudens kockázatvállalásra, illetve kockázati kultúrára vonatkozó alapelvek, a Kockázati Értékelés (RMA) és a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) eredményei, valamint a stratégiai célok eléréséhez szükséges kezdeményezések az egyes kockázattípusok, illetve fő üzletágak szintjén.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamataik során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés által generált megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a Bankon belüli kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tőke megfelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank Hungary rendelkezik-e elegendő tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank Hungary növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank Hungary, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számviteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázattípusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,92% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank Hungary lehetőség szerint kockázatérzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitettségének sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körültekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkben, amikor a kockázatok közötti

összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2021 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 66,3% -át teszi ki.

A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása az 1. pillér megközelítésén alapszik. Ugyanis a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szabályozói szavatolótőkét a belső tőkekomponensekkel korrigálják, amelyek tükrözik a gazdasági szemléletet (pl. az éves nyereség (ha ez még nem került figyelembevételre az 1. pillér tőkéjében), a 2. pillér IRB várható veszteség többlete / hiánya, stb.).

A fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az EBH kockázati étvágya tükrözi az EBH gazdasági tőkemegfelelésére és stresszelt tőkemegfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2021 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 54,9%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőkemegfelelés eredményeiről az EBH ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőkemegfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvággyal együtt.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitettségéről, az első és második pilléres tőkehelyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagynak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőkemegfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ból és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Banknak helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2020-ban egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Bank súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke-, és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közelmúltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása,

hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyre-állítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank Hungary együttműködik a szanálási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanálási tervek kidolgozásában. A Szanálási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanálási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanálási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanálási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanálási stratégia miatt - a szanálási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelmény a közös döntés alapján a bejelentés napjától kötelező MREL többlet esetén, MREL hiány esetén azonban a követelmény kötelezővé válik a 2 és 4 év között meghatározandó átmeneti időszak végéig, de legkésőbb 2023 végéig. Az MREL követelményt a szavatoló tőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek összegeként fejezik ki, a teljes kötelezettség és szavatolótőke (TLOF) százalékában kifejezve.

2019 júniusában jelent meg az új bankreform-csomag, amely tartalmazza a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv módosítását is (BRRD2). A nemzeti jogszabályokba való átültetés 2020 novemberében került végrehajtásra. A legfontosabb változások magukban foglalják az MREL követelmény meghatározását a kockázattal súlyozott eszközérték (RWA) és a tőkeáttételi mutató kitétsége (LRE) tekintetében a TLOF helyett, az átmeneti megállapodásokat (kötelező közbenső MREL cél 2022.01.01-től) és a végső MREL-cél teljesítésének közös határ-ideje 2024.01.01.), valamint szigorúbb alkalmassági kritériumokat. Ennélfogva az MREL célértékei további változásoknak lesz kitéve. Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank Hungary finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenységi-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágyának egyik kiindulópontjai.

A Bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

31) Szavatoló tőke- és tőkekövetelmények a magyar előírásoknak megfelelően

Az Erste Bank tőkegazdálkodási politikájának elsődleges célja, hogy biztosítsa, hogy az Erste Bank megfeleljen a külső tőkekövetelményeknek, és erős hitelminősítésekkel és stabil tőkemutatókkal rendelkezzen üzletmenetének támogatása és a részvényesi érték maximalizálása érdekében.

Az Erste Bank a gazdasági körülmények változásának és tevékenységei kockázati jellegének megfelelően kezeli és módosítja tőkeszerkezetét. A tőkeszerkezet fenntartása vagy módosítása érdekében az Erste Bank módosíthatja a részvényesi osztalék- és egyéb kifizetéseket. Az előző években érvényes célok, irányelvek és folyamatok nem változtak.

A számítás a magyar jogszabályi előírásoknak megfelelően készül, mely megfelel az uniós előírásoknak és konszolidált IFRS alapon készülnek.

Az Erste Bank 2021 és 2020 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek.

millió forintban	2020	2021
Tier 1 tőke levonások előtt	405 149	433 186
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	33 493	18 773
Tier 1 tőke levonások után	371 656	414 413
Tier 2 tőke	64 304	70 590
Szavatoló tőke	435 960	485 003
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 480 042	1 595 951
Hitelkockázat tőkekövetelménye	118 403	127 676
ebből IRB módszer alapján	106 692	116 854
ebből standard módszer alapján	11 711	10 822
Piaci kockázat tőkekövetelménye	2 288	392
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	2 288	392
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2 288	392
ebből tőkeinstrumentumok		
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	543	881
Működési kockázat tőkekövetelménye	41 598	42 792
Tőkekövetelmény alapja	2 035 404	2 146 760
Tőkekövetelmény összesen	162 832	171 741

32) Hitelezési kockázat

A hitelezési kockázat a bankoknak alapvető kockázata, amely azt jelenti, hogy a hiteladósok nem tudják visszafizetni a hitelt és a kamatokat lejáratkor, illetve egyáltalán nem fizetnek. A hitelezés az Erste Bank az egyik fő tevékenysége.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhoz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el. A speciális kockázatkezelési szabályzatok és eljárásrendek általánosságban az alábbiak:

- lakossági ügyfelekre vonatkozó kockázatkezelési sztenderdek és lakossági kockázatvállalási szabályzatok;
- kis-, és középvállalatokra nagyvállalatokra vonatkozóan a vállalati kockázatvállalási és döntési hatásköri szabályzat és vállalati kockázatvállalási folyamat eljárásrendje;
- az önkormányzatokra az önkormányzati kockázati politika; és
- ingatlan- és projektügyletekre vonatkozóan pedig az Ingatlanprojekt Kockázatvállalási Szabályzat.

Kvantitatív portfólió-limitek és kvalitatív kockázati alapelvek kerülnek meghatározásra annak biztosítása érdekében, hogy a kockázati profil összhangban maradjon a kockázatkezelési stratégiával. A Bank kockázatkezelése gondoskodik arról is, hogy minden új termék vagy hitelezési kritérium-változás összhangban álljon a csoportszintű hitelezési keretrendszer követelményeivel. Ezt a meglévő kockázatkezelési infrastruktúra támasztja alá. Az Erste Bank arról is gondoskodik, hogy megfelelően figyelembe vegye a helyi (piaci, verseny-, gazdasági, politikai és jogszabályi / szabályozói) környezetet. A főbb fejlemények vezetői összefoglalóját legalább negyedévente a Menedzsment és a kulcsfontosságú döntéshozók rendelkezésére bocsátják.

Felépítés és szervezet

Mivel a hitelezés a Bank profiljának központi eleme, a Bank rendszeresen azonosítja, értékeli, kezeli és monitorozza a hitelezési kockázatot, amelyet a következő kockázatkezelési egységek végeznek el:

- Stratégiai Kockázatkezelés;
- Lakossági Kockázatkezelés és Workout;
- Vállalati Kockázatkezelés;
- Kockázati Modellezés és Módszertan.

A belső szabályzatok az eljárásokra vonatkozó szabályok kialakításával határozzák meg a teljes lakossági hitelezési ciklust, amely lefedi a hiteljegyzést, a portfóliókezelést, valamint a korai és a késői behajtást. A csoportszintű lakossági hitelezési és elemzési keretrendszer jelenti a Bank lakossági hitelezési gyakorlatainak alapját, valamint segít időben azonosítani a kockázati profil esetleges romlását.

Új termékek vagy alternatívák esetében a megfelelő kockázatkezelési szabályok biztosítása érdekében a Lakossági Kockázatkezelés és Workout szintén elkészít egy javaslatot a hitelezés minimumkritériumairól, a score zárásról, az adósságteher százalékban kifejezett kritériumairól, a dokumentációs előírásokról, az ellenőrzés lépéseiről és egyéb, kockázattal kapcsolatos paraméterekről ahhoz, hogy az adott termék vagy alternatívák jóváhagyása megtörténjen, és megfelelő legyen a bevezetése.

A Vállalati Kockázatkezelés értékeli a kis, közép és nagyvállalati, projekt- és ingatlanfinanszírozási illetve önkormányzati ügyfelekhez kapcsolódó hitelkockázatokat, hiteldöntési javaslatokat tesz, valamint ellenőrzi a hiteljavaslatokat kockázatkezelés és a szabályoknak való megfelelés szempontjából.

A portfólióra vonatkozó kockázati elemzéseket az operatív kockázatkezelési területek működtetik és kezelik a 'vezetői információs rendszeren' (MIS) keresztül, ami a lakossági kockázatkezelési döntéseket különféle rendszeres és eseti elemzésekkel támogatja, és analitikai háttérként szolgál. Gondoskodik a prudens hitelezésről, miközben előmozdítja 'MIS-en keresztüli irányítás' szemléletét, és a lakossági hitelportfóliók proaktív, analitikára épülő kezelését az egész Bank szintjén.

A Stratégiai Kockázatkezelés felel a kockázati stratégiáért és az ehhez kapcsolódó keretrendszerekért.

A Kockázati Modellezés és Módszertan felel a minősítési rendszer fejlesztéséért a modell paraméterek (Basel és IFRS9) becsléséért, validációjáért, monitoringjáért, egyedi elemzéséért és az ehhez kapcsolódó adatok gyűjtéséért. A módszertanok megfelelnek az aktuális stratégiai célkitűzéseknek.

A hitelkockázat-kezelés és –ellenőrzés

Hitelnyújtás előtt a Bank megállapítja az ügyfél hitelképességét, és a kockázattal korrigált térülés alapján elemzi. Hitel nyújtására csak akkor kerülhet sor, ha a hitelfelvevő törlesztési képessége elegendő a rendszeres törlesztések teljesítéséhez. A kockázattal kiigazított árazás gondoskodik arról, hogy kiegyensúlyozott legyen a viszony a kockázat és a megtérülés között.

A rendszeres hitelkockázati jelentések az Ügyvezetőség és a Kockázatkezelési Bizottság számára tartalmaznak információt a hitelezési kitétségek alakulásáról az egyes főbb szegmensekben, a portfólió minőségéről minősítési kategóriák szerint, valamint részletes kockázati információt adnak az olyan ügyfelekről, akiknél fennáll a nemteljesítés kockázata, vagy a nemteljesítés már be is következett. A rendszeres hitelkockázati jelentések szolgálnak alapul az üzleti területek hitelezési és a kockázatkezelési területek stratégiájához.

A Lakossági Kockázatkezelés és Workout gondoskodik a lakossági kockázatkezelési szabályok változásával kapcsolatos adatok gyűjtéséről. A kockázatkezelési szabályok változását rendszeresen jelenti a Csoportszintű (Erste Group AG) Lakossági Kockázatkezelés (GRRM) felé, hogy aktualizált portfólió-monitoring technikákra építhessen (vintage-elemzés, nemfizetési trendek, szegmenselemzések stb.), valamint kimutathassa az egyes portfóliók alakulása mögött meghúzódó főbb tényezőket. A jelentés lefedi az újonnan nyújtott hitelezés alakulását és a fő mozgásokat is.

A kockázat mérséklésére vonatkozó szabályok

A Bank a követelések megtérülésének biztonsága érdekében, biztosíték mellett vállal kockázatot. A Bank a kockázatvállalási döntés előtt meggyőződik a fedezetek, biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt folyamatosan monitorozza ezeket.

A kamatláb fedezését a szükséges mértékig biztosítja.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

A szabályzó hatóságok által jóváhagyott megközelítések és keretek

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Bankot, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára) A Bank hitelkockázati modelljeit évente validálja a vonatkozó szabályozásoknak megfelelően.

A következő szegmensek tartoznak az fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapszintű módszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési rendszerek és a külső hitelminősítők (ECAI-k) alkalmazása

A minősítési rendszerek magukban foglalnak minden olyan modellt, folyamatot, ellenőrzést, adatgyűjtést és adatfeldolgozást, amely a hitelezési kockázatok felmérését, a kitétségek minősítési kategóriákba sorolását, valamint a nemteljesítési valószínűségek számszerűsítését szolgálják, bizonyos kitétség-típusokra.

Az Erste Bank által használt minősítési rendszerek eleget tesznek az IRB módszer alkalmazásához szükséges követelményeknek.

A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek.

Az Erste Bank empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét.

Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteljesítés valószínűsége 'PD').

A kockázat felmérése elsősorban az ügyfélminősítésen alapszik, azonban az egyedi hitelkockázatokkal kapcsolatos döntések nem kizárólag az ügyfélminősítésen alapszanak, hanem a kockázati tényezők érték figyelembe vétele mellett születnek meg. Ezen a keretrendszeren belül az ügyfél és az ügyfélkockázatokon túl az ügyletben részt vevő minden potenciális harmadik fél és egyes esetekben a fedezet szintén felülvizsgálat tárgyát képezi.

Az alkalmazandó minősítési módszert az ügyfél besorolásától függően kell meghatározni:

- Lakosság
- Vállalatok
- Bankok
- Szuverén

Minden ügyfélhez egy bizonyos minősítési módszert rendel a Bank az alábbiak szerint:

Kitettségi osztályok	STATISZTIKAI MODEL	SZAKERTŐI MODEL
Lakosság, kiskereskedelem	✓	
Vállalatok	✓	✓
KKV	✓	
Speciális hitelezés (IPRE)		✓
Bankok		✓
Egyéb pénzügyi intézmények		✓
Központi kormányzat és központi bank		✓
Ország		✓
Állam		✓
Részesedések	✓	✓

A minősítési módszerek a bankok és a szuverén minősítése esetében az Erste Group AG szinten központosítva kerülnek meghatározásra, regionális módosítások nélkül és a Group társaságainak rendelkezésére bocsátja.

A többi minősítési módszer (magánszemélyek minősítése, KKV-k minősítése, vállalatok minősítése és speciális hitelezés minősítése) egységes modellezési iránymutatásokat követnek. Az Erste Banknál a modellstruktúrák az adott portfólióknak megfelelő regionális adaptációkkal rendelkeznek.

A minősítési rendszerek megbízhatóságának ellenőrzését szolgáló eljárások

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG validációs központjának, a felülvizsgálat csoportszintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamerés során a Bank megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, a modelleket kiigazításra vagy újrafeljesztésre kerül. A vállalati hitelezés során használt minősítések felülvizsgálata hasonló, mint a lakossági minősítések felülvizsgálata.

A belső minősítési rendszer szerkezete

Az ügyféltípustól és a terméktől függően, a Bank olyan rendszereket használ, amelyek ügyfél- és termékadatokat használnak fel a minősítés megállapításához. Ahol ez nem elérhető, a minősítést egy külön szabályzatban foglalt eljárás alapján állapítják meg.

A Bank által alkalmazott minősítési rendszereket az Erste Group AG leányvállalataira érvényes standardok alapján és a magyar szabályozásokkal összhangban alakították ki. A Bank minősítési rendszerét az Erste Group AG Validációs egysége validálja éves gyakorisággal.

A Bank vezetése rendszeresen kap tájékoztatást a validálás eredményéről. Amennyiben a validációs folyamat hiányosságokat tár fel a Bank minősítési rendszerére és a kapcsolódó folyamatokra vonatkozóan, a Banknak kockázatmérséklési intézkedéseket kell meghatároznia és végrehajtania a kockázatkezeléshez kapcsolódó területein.

A külső hitelminősítő ügynökségek által adott minősítéseket az egyes ügynökségek esetében összerendelik a belső minősítési rendszerből származó minősítésekkel.

A CRR 4 (98) cikke értelmében a külső hitelminősítő intézmény (ECAI) olyan hitelminősítő ügynökséget jelent, amely a hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK Rendelet szerint bejegyzett vagy tanúsított.

A Bank által használt külső hitelminősítők és hitelminőségi kategóriák az alábbiak:

Moody's	OECD Országkockázati Minősítések	Hitel minőségi kategóriák
Aaa - Aa3	0 - 1	1
A1 - A3	2	2
Baa1 - Baa3	3	3
Ba1 - Ba3	4 - 5	4
B1 - B3	6	5
Caa1 és alatta	7	6

CRR 444. cikk d) pontja - Külső minősítések hozzárendelése hitelminőségi lépésekhez

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingscégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz.

A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Központi kormányzatok és jegybankok minősítése

A központi kormányzatok és jegybankok (vagy nemzeti bankok) az Erste Holding szintjén kerülnek rendszeresen felülvizsgált speciális minősítési rendszer használatával. A minősítés különösen a külföldi devizában való eladósodottság rövid-, közép- és hosszú távú kockázatára koncentrál. Az országkockázatot egyenlőnek tekinti a központi kormányzat által hordozott kockázattal, beleértve magát a kormányt, a jegybankot (MNB) és azokat az intézményeket, amelyeket a kormány egyetemleges kezessége támogat. A Bank a minősítést negyedévenként aktualizálja a gyorsan változó környezet torzító hatásainak mérséklése érdekében. A kockázati modell kétféle országot különböztet meg: iparosodott és fejlődő (feltörekvő) piacokat.

Hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítése

A hitelintézetek és befektetési vállalkozások minősítéséhez az Erste Holding saját, dedikáltan kifejlesztett modelljét használja.

Ez a minősítési rendszer egy szakértői modell, amely a kvantitatív, kvalitatív és országkockázati kritériumokra is épül annak érdekében, hogy a transzfer kockázat lefedésre kerüljön.

Vállalkozások minősítése

Gazdálkodó szervezetek minősítésekor a Banknak vizsgálnia kell a tőkeellátottságot, a tőkeszerkezetet, a likviditást, a jövedelmezőséget és az adósságszolgálatot. Az előzőeken túlmenően, az alkalmazott mérlegelemző rendszer más mutatókat is kiszámít az értékeléshez. A múltira vonatkozó adatokon kívül, a Bank a minősítés során figyelembe veszi még a jövőre vonatkozó várakozásokat is. Kötelezően felülvizsgált

szubjektív szempontok: tulajdonosi szerkezet, a vezetés szakmai imázsa, a piaci helyzet és várható alakulása, a megrendelések összeállítása, szektorinformációk, jövőbeli kilátások értékelése és a tervezés minősége.

A Bank egy 13+R szintű hitelfelvevő-minősítési rendszert használ vállalkozásokhoz: 1 – Lényegében kockázatmentes; 2 – Minimális kockázatú; 3 – Alacsony kockázatú; 4a, 4b, 4c – Átlag alatti kockázatú; 5a,5b, 5c – Átlagos kockázatú; 6a – 6b Átlagos szint feletti kockázatú; 7 – Kitétségi limit; 8 – Korai figyelmeztetés; R1-5 – Nemteljesítő.

Lakossági ügyfelek minősítése

A Bank lakossági portfólióján belüli kitétségek minősítésének megállapítására a Bank ügyfélspecifikus scorecardokat használ. Az ilyen ügyfélspecifikus scorecardokat, az ügyfélszintű információkon alapuló scorecarddal kiegészítve egy ügyfélszintű minősítési rendszerbe integrálja.

A lakossági portfólión belül a magánszemélyekre alkalmazott minősítési skála (amelyet a tőkeszámításnál is bemutatunk) 8+R fokozatból áll. A mikrovállalkozói ügyfeleket a vállalati ügyfelekhez hasonlóan 13+R fokozatból álló skálán minősítjük.

Részesedések

A Bank részesedéseit negyedévente minősíti. A részesedésekre vonatkozó minősítési kategóriák és céltartalékképzési ráták megállapítása a Bank nyilvántartásaiban szereplő könyv szerinti értékük és valós piaci értékük alapján történik. Részesedés minősítésekor figyelembe kell venni, hogy a társaság gazdasági tevékenysége milyen tendenciákat mutat az előző évekkel összehasonlítva, és milyen változások várhatóak rövid- és középtávon. A Bank nem vesz részt nyereségrészesedések megszerzésében.

A kibocsátóra és a kibocsátott értékpapírra vonatkozó hitelminősítés nem kereskedési könyvi tételekre való alkalmazása

Kibocsátók minősítése ugyanúgy történik, mint más ügyfelek esetében. A szuverén ügyfelekre külső minősítők értékelésének felhasználásával történik (Moody's besorolás alkalmazásával), saját modell alapján.

Más ügyfelek esetében belső minősítés történik.

Nemteljesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűséget becsli meg.

A PD becslések kvantitatív validálásához az Erste Holding a leányvállalataira meghatározott standardokat alkalmazza. Magát a validációt az Erste Holding Validációs egysége évente hajtja végre, mint független szakértői csoport. A validációba beletartozik a minősítési kategóriákra becsült portfóliószintű PD és a hosszútávú PD visszamérése.

Ezen kívül a Bank összehasonlítja az empirikus portfóliószintű nemteljesítési rátákkal és a hosszútávú, minősítési kategóriákra épülő nemteljesítési rátákkal. A felügyeleti hatóság által jóváhagyott módszertan szerint, amennyiben a validáció elemzése alulbecslést észlel, újrabecslés szükséges.

Nemteljesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétségszám vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a poolok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívak, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A Bank megtérülési adatokat használ termékszínt az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitétségszám mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitétségszám már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitétségszám becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rüfrozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a poolok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Ellenőrzési mechanizmus a minősítési rendszerhez

Minden kifejlesztett új IRB modellt használat előtt felül kell vizsgálnia a Független Csoportszintű Validációs osztálynak (Erste Group AG). A fejlesztési standardoknak való megfelelést és az eredmények minőségét a dokumentált validációs standardok alapján értékeli ki.

A validációs eljárásokat és módszereket az Erste Group AG Közzétételi beszámolója részletesen tárgyalja: <https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/regulatory-reports>.

A hitelezési kockázat kvantitatív közzététele

Az IRB módszer alá tartozó kitettségek tekintetében a Független tartalmazza a központi kormányzatok és jegybankok, intézmények, vállalatok, lakosság és saját tőke lebontását PD osztályok, kitettség, fennálló hitelek, le nem hívott kötelezettségek, EAD és EAD-vel súlyozott átlagos RW-k. A lakossági kitettségi osztályhoz - amely az egyetlen olyan kitettségi osztály, amelyhez LGD becsléseket végzünk - egy további dimenzió az EAD-val súlyozott átlagos LGD.

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem estek késedelembe az elmúlt egy évben, Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelmes kitettségük volt, vagy fennál a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfeloen teljesítettek.

Kockázatos: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitettséget, vagy, hogy materiális kitettséggel 90 napnál nagyobb késedelembe van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csodeljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A kockázati kategóriák a bedölési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden hitelkockázati hitelkeret és tranzakció a meghatározott limiteknek megfelelően történik. A limiteket évente felülvizsgálja a Bank. A limitek napi monitorozása biztosított egy belső limitfigyelő rendszerrel.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált early-warning monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. Az early-warning monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy early-warning jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitettsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatsökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen az early-warning jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá, ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelfortfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezte esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából.

Hitelkockázati kitettség

A hitelkockázati kitettség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegyenlegek – látra szóló betétek más pénzügyintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok (FVOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- elidegenítési csoportokban eladásra szánt pénzügyi instrumentumok
- pénzügyi lízing követelések
- vevő- és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkitettség megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitettség 2020. december 31. és 2021. december 31. között 3 803 557 millió forintról 4 560 242 millió forintra emelkedett. Ez 756 685 millió forint, azaz 19.9% változás.

Hitelkockázati kitettségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2021

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Egyéb változás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 812	14	-	15 798
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	70 406	-	-	70 406
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	-	-	272 102
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	-	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	270 896	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	122 824	58	- 4 076	118 690
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	122 824	58	- 4 076	118 690
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 506 927	66 433	-	3 440 494
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 162 815	822	-	1 161 993
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	702 790	215	-	702 575
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 584 503	60 134	-	1 524 369
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16 787	333	-	16 454
Pénzügyi lízing követelések	40 032	4 929	-	35 103
Mérlegen kívüli tételek	572 171	5 856	-	566 315
Összesen	4 560 242	72 361	- 4 076	4 483 805

2020

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Egyéb változás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 931	3	-	3 928
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	157 230	-	-	157 230
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	-	-	209 544
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 100	-	-	1 100
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-	-	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	208 444	-	-	208 444
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	120 243	75	4 088	124 331
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	120 243	75	4 088	124 331
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 842 547	61 642	-	2 780 905
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	936 360	1 561	-	934 799
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	309 235	117	-	309 118
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 538 091	52 261	-	1 485 830
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 378	160	-	12 218
Pénzügyi lízing követelések	46 483	7 543	-	38 940
Mérlegen kívüli tételek	470 062	6 183	-	463 879
Összesen	3 803 557	67 903	4 088	3 739 817

A hitelkitettségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli

tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

A hitelkockázati kitettség típusai:

A következő oldalakon a hitelkockázati volument az alábbi kategóriákba soroljuk:

- partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok;
- mérlegen kívüli kitettség termékek szerinti felosztása;
- iparág és IFRS9 besorolás;
- iparág és kockázati kategória
- régió és kockázati kategória
- régió és IFRS9 besorolás
- üzleti szegmens és kockázati besorolás
- üzleti szegmens és IFRS9 besorolás
- nemteljesítő hitelkitettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés
- értékvesztés összetétele
- hitelkockázati kitettség, átstrukturált kitettség és értékvesztés
- átstrukturált hitelkitettség típusai
- átstrukturált kitettség hitelminőség szerinti bontásban
- üzleti szegmens és fedezet
- pénzügyi instrumentum és fedezet
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként és kockázati kategóriánként
- nem értékvesztett és nem késedelmes hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközönként fedezettség szerint.

Hitelkockázati kitettség partnerintézmény szektora és pénzügyi instrumentumok típusa szerint

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok											
millió forintban	Készpénz és pénzeszk öz egyenérté kesek	Derivatívák és kereskedelm i célú eredményre i szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentu mok	Nem kereskedelm i célú jövedelemm el szemben értékelt pénzügyi instrumentu mok	Egyéb átfogó nyit megteste sítő értékpapí rok	Hitelviszo ny nyit megteste sítő értékpapí rok	Hitelintézetek szembeni hitelek és előlegek	Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	Vevőkövet elések	Lizingkö vetelések	Mérlege n kívüli tételek	Összesen
2021.12.31											
Magyar Nemzeti Bank	-	14 263	-	-	-	512 807	-	-	-	-	527 070
Állami szféra	-	4 300	54	113 720	767 837	-	16 819	722	-	2 520	905 972
Hitelintézet ek	15 811	38 420	-	4 921	333 805	189 983	-	-	-	40 908	623 848
Egyéb pénzügyi vállalkozáso k	-	9 186	1 206	-	-	-	77 803	2 223	18	96 110	186 546
Nem pénzügyi vállalkozáso k	-	4 237	33	4 183	61 174	-	654 725	13 842	37 256	311 559	1 087 009
Lakosság	-	-	270 809	-	-	-	835 157	-	2 757	121 074	1 229 797
Összesen	15 811	70 406	272 102	122 824	1 162 816	702 790	1 584 504	16 787	40 031	572 171	4 560 242

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok											
millió forintban	Készpénz és pénzeszköz egyenérték esek	Derivatívák és kereskedelm i célú pénzügyi instrumentu mok	Nem kereskedelm i célú eredményne l szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentu mok	Egyéb átfogó jövdelemm el szemben értékelt pénzügyi instrumentu mok	Hitelviszo ny megtete sítő értékpapí rok	Hitelintézte kkel szembeni hitelek és előlegek	Ügyfelekne k nyújtott hitelek és előlegek	Vevőkövet elések	Lizingkö vetelése k	Mérlege n kívüli tételek	Összesen
2020.12.31											
Magyar Nemzeti Bank	-	13 867	-	-	-	209 078	-	-	-	-	222 945
Állami szféra	-	40 807	63	108 976	715 869	-	23 213	493	-	1 184	890 605
Hitelintézetek	3 931	83 169	-	10 037	199 284	100 157	-	1	-	7 461	404 040
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	11 722	1 100	-	-	-	53 081	1 424	20	70 385	137 732
Nem pénzügyi vállalkozások	-	7 665	110	1 230	21 207	-	682 202	10 460	43 162	268 126	1 034 162
Lakosság	-	-	208 271	-	-	-	779 595	-	3 301	122 906	1 114 073
Összesen	3 931	157 230	209 544	120 243	936 360	309 235	1 538 091	12 378	46 483	470 062	3 803 557

Mérlegen kívüli kitettség termékek szerinti felosztása

millió forintban	2020	2021
Pénzügyi garancia	1 901	1 868
Hitelkeretek	414 288	506 354
Egyéb mérlegen kívüli tételek	53 873	63 949
Összesen	470 062	572 171

Hitelkockázati kitettség iparág és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettségek (AC and FVOCI)	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2021.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	743	5	82 647	377	83 024
Bányászat	370	300	-	-	670	662	1 332
Gyártás	249 464	29 664	6 221	2 107	287 456	13 142	300 598
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	25	78	32 503	4 794	37 297
Építőipar	21 753	6 511	394	36	28 694	13 671	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 893	346	38	-	3 277	280	3 557
Kereskedelem	120 785	15 645	1 998	366	138 794	4 489	143 283
Szállítás	34 405	5 374	7 530	1 853	49 162	780	49 942
Vendéglátás	950	17 128	4 692	12	22 782	110	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 331 171	558	665	-	1 332 394	81 219	1 413 613
Holding társaságok	115 656	75	330	-	116 061	3 891	119 952
Ingatlan forgalmazás	228 616	42 523	3 248	4 835	279 222	7 848	287 070
Egyéb szolgáltatások	23 357	48 263	1 840	86	73 546	3 983	77 529
Közigazgatás	880 929	1 706	-	9	882 644	4 354	886 998
Oktatás, egészségügy és művészet	2 404	1 267	152	33	3 856	225	4 081
Lakosság	732 068	161 983	30 413	14 939	939 403	270 802	1 210 205
Egyéb	3	2	7	-	12	1	13
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	4 153 785	406 457	4 560 242

* A nem IFRS 9 értékvesztés releváns oszlop a derivatívákat, a kereskedési célú és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket és előlegeket, valamint az egyéb kötelezettségvállalásokat tartalmazza.

Iparág és pénzügyi instrumentumok szerinti bontásban a legtöbb kitettség a pénzügyi és biztosítói szolgáltatásoknál van (1.413.613 millió forint, ami a teljes kitettség 31,0%-a), amit a háztartások (1.210.205 millió forint kitettség, ami 26,5%) és a közigazgatás (886.998 millió forint kitettség, ami 19,5% a teljes kitettség tekintetében) követ.

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettségek (AC and FVOCI)	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2020.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499
Bányászat	418	7 309	-	-	7 727	550	8 277
Gyártás	234 124	36 848	5 987	336	277 295	12 421	289 716
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	987	3	52 014	3 170	55 184
Építőipar	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 920	467	10	1	3 398	157	3 555
Kereskedelem	84 853	24 952	2 027	284	112 117	4 343	116 459
Szállítás	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	724 781	1 193	640	27	726 641	118 772	845 413
Holding társaságok	84 282	926	321	26	85 555	7 459	93 014
Ingatlan forgalmazás	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059
Egyéb szolgáltatások	13 902	48 992	353	144	63 391	2 813	66 204
Közigazgatás	826 958	223	-	11	827 191	40 870	868 062
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411
Lakosság	736 679	115 426	16 243	18 225	886 573	208 262	1 094 835
Egyéb	9	1	5	1	16	-	16
Összesen	2 974 166	334 120	46 761	27 863	3 382 910	420 647	3 803 557

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 983	24 217	7 080	744	83 024
Bányászat	52	741	539	-	1 332
Gyártás	239 500	42 002	10 545	8 551	300 598
Villamosenergia és vízellátás	34 202	2 472	446	177	37 297
Építőipar	18 568	20 934	2 433	430	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 896	378	246	38	3 558
Kereskedelem	80 052	55 804	4 955	2 472	143 283
Szállítás	16 576	22 704	1 279	9 383	49 942
Vendéglátás	2 725	14 929	534	4 704	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 399 202	7 827	5 918	666	1 413 613
Holding társaságok	111 541	2 568	5 513	330	119 952
Ingatlan forgalmazás	248 230	30 537	4 032	4 271	287 070
Egyéb szolgáltatások	43 567	25 297	6 386	2 280	77 530
Közigazgatás	885 269	1 507	213	8	886 997
Oktatás egészségügy és művészet	1 342	1 577	978	184	4 081
Lakosság	857 105	169 880	144 072	39 148	1 210 205
Egyéb	1	3	2	7	13
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	38 731	14 134	18 130	1 504	72 499
Bányászat	7 770	85	422	-	8 277
Gyártás	239 600	15 300	27 806	7 011	289 717
Villamosenergia és vízellátás	45 435	7 510	1 249	989	55 183
Építőipar	15 740	11 227	10 533	93	37 593
Ingatlanfejlesztés	2 939	96	509	11	3 555
Kereskedelem	65 742	24 704	23 561	2 452	116 459
Szállítás	26 675	5 274	10 177	11 908	54 034
Vendéglátás	15 921	1 805	654	4 415	22 795
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	831 406	7 977	5 363	667	845 413
Holding társaságok	86 048	2 128	4 492	346	93 014
Ingatlan forgalmazás	240 625	11 447	14 226	2 761	269 059
Egyéb szolgáltatások	42 073	13 865	9 792	474	66 204
Közigazgatás	868 036	15	-	11	868 062
Oktatás, egészségügy és művészet	1 426	1 412	557	16	3 411
Lakosság	753 906	251 164	64 531	25 234	1 094 835
Egyéb	-	6	5	5	16
Összesen	3 193 086	365 925	187 006	57 540	3 803 557

Az alacsony kockázatú kitettség aránya a legmagasabb, összesen 85,0%, míg a külön figyelendő 9,2%, a kétes 4,2%, a nem teljesítő 1,6%.

Nem teljesítő kitettségek:

Az Európai Bankfelügyelet (EBA) irányelvei alapján a nem teljesítő kitettségek magukba foglalják a default-ban lévő (értékvesztett) kitettségeket és az átstrukturált (forborne) megfigyelési időszakban lévő kitettségeket, melyek hitelkockázati szempontból folyamatos romlást mutatnak. Előbbi egy szélesebben értelmezett definíció, mint a CRR-ben megfogalmazott. A nem teljesítő – nem értékvesztett kategóriába tartoznak a forborne hitelekkel rendelkező azon ügyfelek, akiknél ismét szükség van átstrukturálásra, illetve meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet. A nem teljesítő besorolás az alábbiakat jelenti:

- 1) minden default (értékvesztett) kitettség
 - a) 90 napot meghaladó fizetési késedelem
 - b) a valószínűsíthetően visszafizetésre nem kerülő kitettség
- 2) valamint a további esetek
 - a) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, melyeken default esemény keletkezik, vagy
 - b) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek meghaladták a 30 napos fizetési késedelmet, a forborne tételek tekintetében, vagy
 - c) 'próbaidő' alatt lévő teljesítő forborne hitelek, amelyek esetében ismételt átstrukturálási intézkedés szükséges bármely hitel esetében, vagy
 - d) azon nem lakossági ügyfeleknél, akiknél 18 hónapon belül nem történt meg a végső forborne intézkedés

Az Erste Bank esetében (hasonlóan a teljes Erste Grouphoz) a nem-teljesítő és default besorolás összehangolásra került. Ezért minden ügyfél aki rendelkezik nem-teljesítő kitettséggel a 2-es pont szerint defaultba kell tenni.

Hitelkockázati kitettség régió és kockázati kategória szerint

A hitelkockázati kitettségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek országhoz tartozásán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021					
Elsődleges piacok	3 789 258	419 808	189 290	73 025	4 471 381
Ausztia	79 072	378	80	-	79 530
Csehország	860	390	-	-	1 250
Szlovákia	63	-	1	-	64
Románia	165	103	-	-	268
Magyarország	3 709 098	418 937	189 209	73 025	4 390 269
Egyéb EU országok	85 486	553	110	-	86 149
Egyéb országok	2 607	-	-	-	2 607
Feltörekvő piacok	23	70	12	-	105
Latin-Amerika	-	15	-	-	15
Közép-Kelet/Afrika	23	55	12	-	90
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Elsődleges piacok	3 188 478	365 832	186 617	57 540	3 798 467
Ausztia	43 551	-	460	-	44 011
Csehország	884	-	25	-	909
Szlovákia	53	-	1	-	54
Románia	230	-	26	-	256
Magyarország	3 136 451	365 832	186 105	57 540	3 745 928
Horvátország	7 309	-	-	-	7 309
Egyéb EU országok	1 609	93	363	-	2 065
Egyéb országok	2 877	-	-	-	2 877
Feltörekvő piacok	122	-	26	-	148
Ázsia	112	-	-	-	112
Latin-Amerika	6	-	16	-	22
Közép-Kelet/Afrika	4	-	10	-	14
Összesen	3 193 086	365 925	187 006	57 540	3 803 557

Hitelkockázati kitettség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2021.12.31							
Elsődleges piacok	3 642 722	341 932	57 928	24 359	4 066 941	404 440	4 471 381
Ausztia	58 064	7	-	-	58 071	21 459	79 530
Csehország	30	-	-	-	30	1 220	1 250
Szlovákia	48	1	-	-	49	15	64
Románia	195	58	-	-	253	15	268
Magyarország	3 584 385	341 866	57 928	24 359	4 008 538	381 731	4 390 269
Egyéb EU országok	85 264	129	-	-	85 393	756	86 149
Egyéb országok	1 401	-	-	-	1 401	1 206	2 607
Feltörekvő piacok	20	30	-	-	50	55	105
Latin Amerika	-	15	-	-	15	-	15
Közel-Kelet/Afrika	20	15	-	-	35	55	90
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	4 153 785	406 457	4 560 242

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitettséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Szokásos nem IFRS9 értékvesztés	Összesen
2020							
Elsődleges piacok	2 971 732	333 733	46 761	27 863	3 380 089	418 378	3 798 467
Ausztia	26 684	61	-	-	26 745	17 266	44 011
Csehország	-	25	-	-	25	884	909
Szlovákia	25	1	-	-	26	28	54
Románia	233	8	-	-	241	15	256
Magyarország	2 944 790	326 329	46 761	27 863	3 345 743	400 185	3 745 928
Horvátország	-	7 309	-	-	7 309	-	7 309
Egyéb EU országok	539	357	-	-	896	1 169	2 065
Egyéb országok	1 777	-	-	-	1 777	1 100	2 877
Feltörekvő piacok	118	30	-	-	148	-	148
Ázsia	112	-	-	-	112	-	112
Latin Amerika	7	15	-	-	22	-	22
Közel-Kelet/Afrika	-	14	-	-	14	-	14
Összesen	2 974 166	334 120	46 761	27 863	3 382 910	420 647	3 803 557

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11.971 millió forint (2020-ben 9.411 millió forint volt), a nem defaultos 12.388 millió forint (2020-ben 18.452 millió forint volt).

A hitelkockázati kitettség 644.341 millió forinttal, azaz 17,2%-kal nőtt Magyarországon, 35.519 millió forinttal, ami 80,7% nőtt Ausztriában, míg a többi elsődleges piacnak számító ország összesen 6.946 millió forinttal csökkent, ami 81,4% változás. Az egyéb EU országokban 84.084 millió forint volt 2.065 millió forintról 86.149 millió forintra. Csökkenés volt az egyéb országok (270 millió forint) és a feltörekvő piacok (43 millió forint) esetében is. Az elsődleges piacok az Erste Hungary teljes kitettségének a 99,9%-át tették ki 2021 december 31.-én (ügy, mint 2020-ban)

Hitelkockázati kitettség jelentési szegmens és kockázati kategória szerint

A riporting kategóriák mátrixa magában foglalja a földrajzi és az üzleti szegmenseket.

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021					
Lakosság	871 619	188 847	153 831	41 199	1 255 496
Vállalatok	877 605	226 568	35 132	31 826	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	2 126 944	5 016	449	-	2 132 409
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 206	-	-	-	1 206
Összesen	3 877 374	420 431	189 412	73 025	4 560 242

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020					
Lakosság	768 576	267 519	73 167	26 077	1 135 339
Vállalatok	862 132	92 769	113 132	31 463	1 099 496
Csoportszintű vállalatok	1 561 278	5 637	707	-	1 567 622
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 100	-	-	-	1 100
Összesen	3 193 086	365 925	187 006	57 540	3 803 557

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és IFRS 9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Céltartalék	Összesen
2021.12.31							
Lakosság	760 743	176 255	31 972	15 525	984 495	271 001	1 255 496
Vállalatok	916 577	165 511	25 956	8 834	1 116 878	54 253	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	2 052 087	325	-	-	2 052 412	79 997	2 132 409
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	-	-	-	1 206	1 206
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	4 153 785	406 457	4 560 242

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Céltartalék	Összesen
2020							
Lakosság	760 257	131 145	16 762	18 665	926 829	208 509	1 135 338
Vállalatok	797 013	202 870	29 999	9 198	1 039 080	60 417	1 099 497
Csoportszintű vállalatok	1 416 896	105	-	-	1 417 001	150 621	1 567 622
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	-	-	-	1 100	1 100
Összesen	2 974 166	334 120	46 761	27 863	3 382 910	420 647	3 803 557

Hitelezési veszteség (Értékvesztés)

Az értékvesztés magában foglalja a pénzügyi eszközökre, kötelezettségvállalásokra, pénzügyi garanciákra és az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett értékvesztést.

Az értékvesztés fedezettsége a nem-teljesítő mérlegen belüli és kívüli ügyleteknek (beleértve mindhárom kosár értékvesztését) 96,06% volt 2021. december 31-én (2020-ban 113,79%). A nem-teljesítő ügyletek értékvesztéssel nem fedezett részére a Bank feltételezi, hogy megfelelő mértékű fedezet vagy egyéb térülés áll rendelkezésre.

2021-ban a nem-teljesítő állomány 15.485 millió forinttal (vagy 26,9%-kal) nőtt.

A lakossági portfólión belül nagyobb mértékben növekedett a nem-teljesítő kitettség, a moratóriumban maradók besorolásának hatására, valamint a jelzett pénzügyi nehézségek miatt. Emellett a vállalati portfólión belül majdhogynem változatlan az NPL kitettség, mivel a várhatóan nem fizető ügyfelek már 2020-ban defaultba kerültek. Az értékvesztés állomány a hiteleken, kötelezettségvállalásokon és pénzügyi garanciákon összességében 4 676 millió forinttal (vagy 7,1%-kal) nőtt.

A következő tábla bemutatja a nem-teljesítő hitelezési kitettségek értékvesztés fedezettségét (fedezetek figyelmen kívül hagyásával) 2021. december 31-re és 2020. december 31-re.

A nem-teljesítő kitettség arány (NPE ráta) a nem-teljesítő kitettség és a teljes kitettség hányadosa, míg az NPE fedezettségi ráta előáll az értékvesztés (minden ami IFRS9 releváns) és a nem-teljesítő kitettség hányadosaként. A fedezetek nem kerülnek figyelembe vételre.

Nemteljesítő hitelkitettség üzleti szegmens szerinti bontásban és hitel értékvesztés

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati kitettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kitettségek fedezettsége		Nem telj. Kitettség aránya		Nem teljesítő kitettség fedezettsége		Nem telj. kitettség fedzettségi mutató	
	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI
2021.12.31													
Lakosság	41 199	38 986	1 255 496	984 495	44 091	21 024	18 925	3.28%	3.96%	107.02%	113.09%	51.03%	48.54%
Vállalatok	31 826	30 913	1 171 131	1 116 877	25 066	19 443	19 428	2.72%	2.77%	78.76%	81.09%	61.09%	62.85%
Csoportszintű vállalatok	-	-	2 132 409	2 052 413	992	-	-	0.00%	0.00%				
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	1 206	-	-	-	-	0.00%					
Összesen	73 025	69 899	4 560 242	4 153 785	70 149	40 467	38 353	1.60%	1.68%	96.06%	100.36%	55.42%	54.87%

millió forintban	Nem teljesítő		Hitelkockázati kitettségek		Értékvesztés	Nem teljesítő kitettségek fedezettsége		Nem telj. Kitettség aránya		Nem teljesítő kitettség fedezettsége		Nem telj. kitettség fedezettségi mutató	
	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI	Összesen	AC és FVOCI
2020.12.31													
Lakosság	26 077	25 734	1 135 339	926 830	38 735	15 102	14 826	2.30%	2.78%	148.54%	150.52%	57.91%	57.61%
Vállalatok	31 463	30 438	1 099 497	1 039 080	25 952	18 868	18 867	2.86%	2.93%	82.48%	85.26%	59.97%	61.98%
Csoportszintű vállalatok	-	-	1 567 621	1 417 000	786	-	-	0.00%	0.00%				
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	-	-	1 100	-	-	-	-	0.00%					
Összesen	57 540	56 172	3 803 557	3 382 910	65 473	33 970	33 693	1.51%	1.66%	113.79%	116.56%	59.04%	59.98%

A várható hitelvesztés (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztenderdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a kitettség minden elemére számol hitelvesztéssel, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

Az IFRS 9 szerint három értékelési kosár van a várható hitelezési veszteség (expected credit loss, ECL) méréséhez. Az 1-es értékelési kosárba azok a pénzügyi eszközök tartoznak, amelyek nem értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor, és amelyeknek a hitelkockázata nem növekedett jelentősen a bekerülés óta. Az 1-es kosárban a hitelkockázati értékvesztéseket tizenkét hónapra számítjuk.

Amennyiben a könyvekbe kerülés óta a hitelkockázat jelentős romlása figyelhető meg, de a pénzügyi eszköz még nem értékvesztett, akkor a 2-es értékelési kosárba kerül. A 2-es kosárba tartozó pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségét élettartam (LT) alapon számítjuk. Ha a pénzügyi eszköz értékvesztett, akkor a 3-as értékelési kosárba kerül. A 3-as értékelési kosárban lévő pénzügyi eszközökre a várható hitelezési veszteség élettartam alapon történik.

A vásárolt vagy eredetileg értékvesztett (purchased or originated credit impaired, POCI) pénzügyi eszközök azok, amelyek értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A rájuk vonatkozó várható hitelezési veszteség mindig élettartam alapon történik.

Az értékelési kosarakba történő besorolással kapcsolatos további információkért lásd 'A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök' fejezetet.

Az Erste Bank által alkalmazott, az IFRS 9 szabvány előírásaira vonatkozó legfontosabb megfontolásokat, inputokat és feltételezéseket az alábbiakban mutatjuk be.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státusztól függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az 1-es értékelési kosárba nem értékvesztett pénzügyi eszközök tartoznak a könyvekbe kerüléskor, és nem értékvesztett pénzügyi eszközök jelentős hitelkockázati romlás nélkül a bekerülés óta, függetlenül a hitelminősítésüktől, vagy, ha az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentességet élveznek. Az 1-es értékelési kosárban lévő pénzügyi eszközök várható hitelezési vesztesége megegyezik a következő 12 hónapra vonatkozó lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő élettartamra számított várható hitelezési veszteségeknek megfelelő összeggel.

A 2-es értékelési kosár nem értékvesztett pénzügyi eszközöket tartalmaz jelentős hitelkockázati romlással a bekerülés óta, az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentesség nélkül. A 2-es kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami ECL-ként számítjuk. Teljesítő ügyfélnek történő korábbi hitelszerződés alapján történt folyósítások esetén a teljes kitettség (mérlegen belüli és kívüli) vagy az 1-es vagy a 2-es kosárba kerül, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakult a szerződéskötés és a folyósítás óta.

A 3-as értékelési kosár olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek a beszámolási fordulónapon, de nem voltak értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A besorolás elve az, hogy a pénzügyi eszköz akkor lesz értékvesztett, ha az ügyfél nemteljesítővé válik.

A nemteljesítés fogalmát az Erste Hungary a EBA/GL/2016/07 “Guidelines on the application of the definition of default under Article 178” 575/2013 számú EU rendelet alapján határozza meg. A meghatározás rögzíti a nemteljesítő státusz egymáshoz kapcsolódó ügyfelek csoportjai közötti áttérjedését, és tisztázza a technikai nemteljesítés koncepcióját. Az Erste Hungary általánosságban ügyfél szempontból határozza meg a nemteljesítést, ami az összes ügylet értékvesztetté nyilvánítását eredményezi, amennyiben az ügyfél egy ügylettel kapcsolatban nemteljesítést mutat (“húzó hatás”). Másfelől a teljesítő minősítésűvé javulás az ügyfél összes kitettsége értékvesztett státuszának megszűnésével jár. A 3-as értékelési kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami várható hitelezési veszteséggé számítjuk.

A POCI kategória olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek voltak a könyvekbe kerüléskor, függetlenül attól, hogy továbbra is értékvesztettek-es vagy sem. A POCI ügyleteknél várt hitelezési veszteséget mindig élettartami alapon számítjuk (az ECL kumulált változásai a könyvekbe kerülés óta), amely érvényesül a kitettség bruttó könyv szerinti értékében. Ennek eredményeként a bekerüléskor nincs értékvesztés elszámolva. A továbbiakban egyedül a várt élettartami hitelezési veszteségek kedvezőtlen változásait jelenítjük meg értékvesztésként, míg a kedvező változásokat értékvesztési nyereségnek tekintjük, amely a POCI pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét növeli.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Mennyiségbeli kritériumok

A mennyiségbeli SICR indikátorok magukba foglalják a beszámolási fordulónaptól számított egy éven belüli, illetve az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását, a jelentősséget a változás abszolút és relatív mértékére vonatkozó határértékeken mérve. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített PD és a bekerüléskori évesített PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens és ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

A relatív köszüberték változásának érzékenysége a bevezetett covid overlay-ek miatt nem jelentős a várakozások szerint.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési szttenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetéseképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata. A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfélszintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek. Bevezetésre került egy újabb portfólió szintű értékelési kritérium a jelentős hitelkockázat növekedésen belül a covid-19 járvány és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt. További információk a Covid-19 fejezetben találhatóak.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak a fenti jelölők vonatkozásában (forbearance, figyelőlista).

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Bank nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Egy kitettséget egyedileg lényegesnek tekintünk, amennyiben az ügyfél felé fennálló összes mérlegen belüli és mérlegen kívüli kitettség meghalad egy előre meghatározott lényegességi küszöbértéket. Egyébként a kitettség egyedileg nem lényegesnek tekintett.

Az egyedi számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitettségek esetén kitettségek esetében alkalmazzuk, amelyek nemteljesítő ügyfél felé állnak fenn, és egyedileg lényegesek. A bruttó könyv szerinti érték és a követeléskezelési vagy kockázatkezelési szakértők által becsült várakozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különbség egyedi kiszámítása. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

Egyedileg nem lényeges nemteljesítő kitettségek esetében szabályalapú (csoportos) megközelítést alkalmazunk a kapcsolódó hitelkockázati értékvesztés számítására, mint a bruttó könyv szerinti érték és az LGD szorzata, ahol az LGD olyan jellemzőktől függ, mint a nemteljesítő státuszban töltött idő vagy a követeléskezelési folyamat állapota.

Teljesítő ügyfelek felé fennálló kitettségek esetében (1-es és 2-es értékelési kosár) csoportos értékvesztést számítunk, függetlenül attól, hogy az ügyfél felé fennálló kitettség egyedileg lényeges-e vagy sem.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitettség szinten és a kitettség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Bank egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitettség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosárba tartozó, valamint POCI kitettségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Bank várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Bank várakozását a nemteljesítő kitettségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitettségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az élettartami PD-t a könyvekbe kerüléstől a kölcsönügylet lejáratáig megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. Egyazon portfólióba tartozó azonos minősítési kategóriájú és lejáratú ügyletek esetében megegyezik.

Az élettartami EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitettséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becslésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján.

Az ECL számításhoz használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Bank fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és kevés kivétellel az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségbe van beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

A Covid-19 jelentette kivételes helyzet és a kiterjedt támogató intézkedések mint a moratórium, beleértve a továbbra is meghatározó mértékű bizonytalanságát a járványügyi állapot 2021-es alakulásának (különösen az új vírusvariánsok felbukkanását és elterjedését, a lakosság áttoltásának ütemét és az újabb kormányzati intézkedések lehetőségét tekintve) ahhoz vezetett, hogy a makroökonómiai folyamatok időbeli csúszással tükröződtek a kockázati paraméterekben. Ezért a 2020-as makroökonómiai változók is bekerültek a kockázati paraméterek kiegészítő előrejelző elemeiként. 2020-ra ezen változók értéke megegyezik a három forgatókönyvben.

Az elfogulatlan valószínűséggel súlyozott, az FLI-t figyelembe vevő ECL az egyes makrogazdasági események bekövetkezési valószínűségével van súlyozva. Ilyen tipikus makrogazdasági változók lehetnek a GDP, a munkanélküliségi és az inflációs ráta, termelési index, csakúgy, mint a kamatláb-index. A felhasznált változók függenek az adott piacra vonatkozó megbízható helyi indikátorok elérhetőségétől. Mindazonáltal, a gazdasági fejlődés legfontosabb ilyen célra használt jelzője a GDP. A stage és várható hitelezési veszteség érzékenységét a makro forgatókönyvekre a COVID-19-es fejezetben mutatjuk be.

Az alábbi év végén bekövetkezett események, miatt az alap forgatókönyv (ami ezeket nem tudta teljes mértékben lefedni) valószínűségének súlyát 40%-ra állítottuk:

- Új vírusvariáns (omikron)
- az infláció növekedése a régióon belül, ami potenciálisan hatással van a növekvő kamatokra és
- a geopolitikai helyzet instabil alakulása – Ukrajna/Oroszország konfliktus –, amely az energiaárakat is befolyásolhatja

A Covid-19 világjárvány sajátos helyzete és a kiterjedt támogató intézkedések a bedőlések késleltetett megfigyeléséhez vezettek. Az Erste Bank ezt a makrogazdasági változók hitelkockázati paraméterekben mutatkozó eltolással oldotta meg. Ezért a 2020-as és 2021-es változókat a hitelkockázati paraméterek jövőbeli értékeinek további előrejelzőjeként megjelentek.

A GDP alakulása az alapértelmezett, a kedvezőtlen és a kedvező forgatókönyv szerint:

GDP Szenárió elemzés

GDP növekedés %-ban	Scenario	Súlyozott valószínűség	2020	2021	2022	2023
2021	Alapértelmezett	40%	-5	6.7	4.7	4.5
	Kedvezőtlen	54%	-5	0.1	1.3	2.3
	Kedvező	6%	-5	7.8	5.8	5.6
	Scenario	Probability weight	2019	2020	2021	2022
2020	Alapértelmezett	40%	-6.4	3.9	5.4	4
	Kedvezőtlen	54%	-6.4	-1.3	1.6	2
	Kedvező	6%	-6.4	5.1	6.6	5.2

A 2020-as válságév változói mindhárom forgatókönyvben azonos értékűek.

A kormány támogatta a gazdaság újraindítását, ezért garanciaprogramokat vezettek be. A 2021-es értékek a jövő év folyamán frissülnek a statisztikai hivatal közleményének megfelelően, hasonlóan a 2020-as értékekhez 2021 folyamán.

A makrogazdasági változókra vonatkozó becslések nagyobb volatilitása, a makrogazdasági fellendülés lényegesen magasabb lefelé irányuló kockázata a Covid-19 világjárvány jelenlegi fejleményei és más kockázati tényezők miatti a konzervatív lefelé mutató forgatókönyv bekövetkezési valószínűségének viszonylag nagy súlyt adtunk.

2020. decemberben a 2021-es évre vonatkozó növekedési ráta becsült érték. 2021. decemberben ugyanez megfigyelt érték.

Covid-19

A Covid-19 világjárvány nagy bizonytalanságot okozott a világgazdaságban és a globális piacokon. A társadalmi távolságtartási szabályok és a kormányok által bevezetett korlátozások a gazdaság lassulásához és a bevételek jelentős csökkenéséhez vezettek az egyes iparágakban. Példátlán állami segélycsomagok (például állami garanciák, áthidaló finanszírozás, az állam ideiglenesen fizeti a munkavállalók bérét az elbocsátások elkerülése érdekében, egyszemélyes és mikrovállalkozások nehéz pénzalapjai) és moratóriumi programokat kerültek bevezetésre az állampolgárok és a vállalatok támogatására. Különösen az oltás előrehaladásának fényében a korlátozó intézkedéseket lépésről lépésre csökkentették, és a gazdasági fejlődés ismét lendületet kapott. A bankszektor eszközminőségére gyakorolt közép- és hosszú távú hatását még nem látjuk előre.

Ügyfélhatás

A válság első jeleire a bank több intézkedést kezdeményezett, egyrészt az ügyfelek minél teljesebb támogatása, másrészt a kockázatok megfelelő kezelése érdekében, a részvényesi érdekek szem előtt tartásával. Az általános programok mellett egyedi megoldásokat is kínált a bank azon ügyfelek számára, akik nem feleltek meg valamely program követelményeinek.

Általános érvényességű állami moratóriumot 2020-ban vezettek be, amely először 2021 októberéig meghosszabbodott ugyanazzal a feltételekkel, majd szűkebb hatókörrel 2022 júniusáig ismét meghosszabbodott. Ez a legújabb moratórium csak a válságnak leginkább kitett ügyfelek számára volt elérhető, beleértve a pénzügyi nehézségekkel rendelkezőket is. A válság igen korai szakaszában meghatározott, a hatékony feldolgozást elősegítő, standard paraméterekkel rendelkező kormányzati programok mellett olyan egyedi megoldások is alkalmazásra kerültek az ügyfelekkel, amelyek nem feleltek meg minden előre meghatározott követelménynek.

A nem pénzügyi vállalatok hitelkockázati kitettsége iparági és Covid19-válságra válaszul alkalmazott intézkedések szerinti bontásban

millió forintban	Az EBA-kompatibilis moratórium hatálya alá tartozó hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó egyéb hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos állami kezességvállalási programok hatálya alá tartozó, újonnan keletkeztetett hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal összefüggésben kapott állami kezességvállalás
2021. december 31.				
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás		100	2 954	2 535
Bányászat		-	230	205
Gyártás		1 120	10 040	7 115
Villamosenergia és vízellátás		-	592	541
Építőipar		331	5 033	4 318
Kereskedelem		327	15 464	12 789
Szállítás és kommunikáció		120	2 413	2 117
Vendéglátás		4 677	576	515
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások			-	-
Ingatlanügyletek		2 891	1 220	982
Szolgáltatások		160	2 813	2 447
Közigazgatás		0	6	5
Oktatás, egészségügy és művészet		221	653	584
Összesen		9 947	41 994	34 153

millió forintban	Az EBA-kompatibilis moratórium hatálya alá tartozó hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó egyéb hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal kapcsolatos állami kezességvállalási programok hatálya alá tartozó, újonnan keletkeztetett hitelek és előlegek	A Covid19-válsággal összefüggésben kapott állami kezességvállalás
2020. december 31.				
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	13 618	-	970	773
Bányászat	74	-	-	-
Gyártás	35 769	-	5 891	3 897
Villamosenergia és vízellátás	1 759	-	-	-
Építőipar	5 211	-	858	768
Kereskedelem	14 762	-	3 300	2 882
Szállítás és kommunikáció	6 396	-	659	595
Vendéglátás	16 867	-	337	301
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	6 263	-	-	-
Ingatlanügyletek	53 853	-	1 089	886
Szolgáltatások	4 116	-	798	679
Közigazgatás	4	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 188	-	114	102
Összesen	159 880	-	14 016	10 883

Az új állami moratórium nem tekinthető EBA kompatibilisnek. Azok az állami moratórium hatókörébe tartozó ügyletek melyek az EBA szempontjából a Covid miatt forborne-nak minősülnek, 9 947 millió forint értékűek. A kormány garanciaprogramokat vezetett be a gazdaság újraindítása céljából.

A nem pénzügyi vállalatok részére nyújtott, és 2020. december 31.-én még le nem járt COVID-19 kapcsán bevezetett intézkedések alatt álló hitelek és előlegek együttesen 41.994 millió forint, melyből legnagyobb részben az EBA-kompatibilis moratórium teljesül.

A Covid-19-re válaszul alkalmazott intézkedésekkel (vagyis hiteltörlesztési moratórium, melynek általános leírása megtalálható a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben a 12. oldalon) érintett hitel- és előlegállomány a Háztartások esetében 2021. december 31-én 54 464 millió forint volt.

Üzleti hatás

2020 márciusában a kockázatkezelési és üzleti területek közösen elkezdtek kidolgozni a teljes Erste Csoportra vonatkozó összehangolt irányelveket, melyek tükrözik a megváltozott gazdasági környezetet. Magas, közepes és alacsony kategóriákba sorolták az iparágakat és ágazatokat az alapján, hogy mennyire vannak kitéve a járvány hatásainak. A besorolás szektorelemzések, ügyféltalálkozókról származó visszajelzések és egyéb, egyedi elemzések alapján készült, központilag és Magyarországon egyaránt.

Az ágazati besorolás fő szempontja a válságnak az adott (al)ágazatra gyakorolt hatásainak felmérése volt. A besorolások rendszeresen felülvizsgálásra kerülnek 12 hónapos gördülő előrejelzés alapján, hogy figyelembevételre kerüljenek az aktuális fejlemények. 2021-ben a gazdasági fejlődés és számos iparágnak az új feltételekhez való alkalmazkodási képessége miatt néhány iparág esetében alacsonyabb kockázati kategóriába való felminősítés történt. Az Erste Group azonban óvatosan tekint a leginkább érintett iparágra (főleg szállodák és szabadidő, légi közlekedés). Az (al)ágazatokra vonatkozó üzleti és kockázati stratégiákat is ennek megfelelően alakították át. Ezt a megközelítést az összes érintett szervezeti egységgel és üzletággal összhangba hozták, és az Erste Csoport megfelelő irányító testületei jóváhagyták.

A 2021-es év során a Covid-19-hatásokon túl más kihívásokkal is szembe kellett nézni a vállalati ügyfeleknek: egyrészt az energiaárak emelkedése, másrészt az ellátási láncok zavarai. Az első számos iparágat érint, főként az energiaintenzív termelési folyamatokkal foglalkozó iparágakat, de olyan szegmenseket is, ahol magas az üzemanyagköltség aránya. Az ellátási láncokkal kapcsolatos problémákat az érintett ügyfelek az üzleti tevékenység és a likviditás megőrzését célzó változatos intézkedésekkel kezelik (többek között aktív forgótőke-kezelés, célzott készletezés, output adaptálás, újratárgyalások az átvevőkkel stb.), esetenként pedig tartalék/likviditási finanszírozás biztosításával. A fent említett fejlemények tükröződnek az iparági besorolásban és az iparági stratégiák rendszeres frissítésében.

A kritikus vagy magas kockázatú alágazatokhoz kitettségeket a következő táblázatokban a jelentős kockázatok alatt jelennek meg.

Hitelkockázati kitettség és hitelezési veszteség iparág és IFRS 9 szerinti bontásban – iparági besorolás

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettség (AC és FVOCI)	Nem IFRS 9 értékesztés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
2021.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	743	5	82 647	377	83 024	- 1 380
Bányászat	370	300	-	-	670	662	1 332	- 67
ebből magas kockázatú	292	300	-	-	592		592	- 62
Gyártás	249 464	29 664	6 221	2 107	287 456	13 142	300 598	- 6 847
ebből magas kockázatú	66 513	17 021	3 105	1 224	87 863		87 863	- 3 608
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	25	78	32 503	4 794	37 297	- 398
Építőipar	21 753	6 511	394	36	28 694	13 671	42 365	- 1 064
Kereskedelem	120 785	15 645	1 998	366	138 794	4 489	143 283	- 2 713
ebből magas kockázatú	39 362	5 190	1 051	25	45 629		45 629	- 869
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	7 530	1 853	49 162	780	49 942	- 5 643
ebből magas kockázatú	753	166	2	89	1 010		1 010	- 78
Vendéglátás	950	17 128	4 692	12	22 782	110	22 892	- 3 137
ebből magas kockázatú	605	4 855	135	12	5 606		5 606	- 151
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 331 171	558	665	-	1 332 394	81 219	1 413 613	- 1 433
Ingatlanügyletek	228 616	42 523	3 248	4 835	279 222	7 848	287 070	- 3 794
Szolgáltatások	23 357	48 263	1 840	86	73 546	3 983	77 529	- 3 020
ebből magas kockázatú	11 241	47 275	1 696	34	60 246		60 246	- 2 430
Közigazgatás	880 929	1 706	-	9	882 644	4 354	886 998	- 267
Oktatás, egészségügy és művészet	2 404	1 267	152	33	3 856	225	4 081	- 142
ebből magas kockázatú	205	858	147	32	1 243		1 243	- 81
Háztartások	732 068	161 983	30 413	14 939	939 403	270 802	1 210 205	- 42 450
Egyéb	3	2	7	-	12	1	13	- 6
Összesen	3 729 407	342 091	57 928	24 359	4 153 785	406 457	4 560 242	- 72 361

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Hitelkockázati kitettség (AC és FVOCI)	Nem IFRS 9 értékesztés releváns	Összesen	Hitelezési veszteség
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	1 498	12	72 421	78	72 499	2 191
Bányászat	418	7 309	-	-	7 727	550	8 277	49
ebből magas kockázatú	399	7 309	-	-	7 708	-	7 708	0
Gyártás	234 124	36 847	5 988	337	277 296	12 421	289 717	7 272
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	2 992	94	109 358	959	110 317	98
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	986	4	52 014	3 170	55 184	1 163
Építőipar	19 342	6 113	87	6	25 548	12 045	37 593	977
Kereskedelem	84 853	24 953	2027	283	112 116	4 342	116 458	2 680
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	1 067	7	37 087	1 243	38 330	1 043
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	11 794	114	47 412	6 622	54 034	7 392
ebből magas kockázatú	803	131	1	82	1 017	-	1 017	76
Vendéglátás	1	18 163	4 404	11	22 579	216	22 795	1 997
ebből magas kockázatú	-	5 033	2	11	5 046	216	5 262	1 997
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	724 781	1 193	640	27	726 641	118 772	845 413	1 092
Ingatlanügyletek	206 443	40 792	2 720	8 687	258 642	10 417	269 059	3 383
Szolgáltatások	13 902	48 992	353	144	63 391	2 813	66 204	1 467
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	250	28	53 500	1 457	54 957	1 024
Közigazgatás	826 958	223	-	10	827 191	40 871	868 062	478
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	16	2	3 343	68	3 411	53
ebből magas kockázatú	9	1 120	1	0	1 130	29	1 159	23
Háztartások	736 679	115 426	16 243	18 225	886 573	208 262	1 094 835	37 705
Egyéb	9	1	5	1	16	-	16	4
Összesen	2 974 166	334 120	46 761	27 863	3 382 910	420 647	3 803 557	67 903

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

Fentiek szerint a hitelkockázati paraméterek újrabecslése megnövekedett ECL-t eredményezhet, a hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlása, illetve a default kedvezőtlenebb pedig stage besorolást.

A Bank 2021 decemberében újraértékelte a hitelkockázati paramétereket az FLI-n belüli legfrissebb makroszcenáriók alapján. A COVID-járvány sajátosságai (támogató intézkedések) miatt eltoljuk (késleltetve) a makrogazdasági változókat a nemteljesítési ráták növekedését. Az alappályára vonatkozó előrejelzési kockázatok 2021 végi késői megvalósulása miatt az alapforgatókönyv bekövetkezésének valószínűségét 40%-on tartottuk. A GDP forgatókönyvei és súlyai a korábbi „Az előretekintő információk bevonása” részben található táblázatban láthatóak.

Míg a makrogazdasági FLI eltolások a makropályát változását méri, nem tudja magában foglalni a (moratóriumok miatti) hiányzó nemteljesítési hatását. A teljesítő portfólió szükséges értékvesztési szintjének megteremtése érdekében szakértői eltolást alkalmaztunk, így ez első éves bedőlés szintjét annyira emeltünk, hogy fedezze 2 év bedőlését. Az FLI hatása az értékvesztés számításban 2021. december 31-én 16 694 millió forint (2020-ban 14 535 millió forint) volt.

Az Erste Hungary emellett a Covid-19 overlayek bevezetésével is kezelte a várható kockázati szint növekedését. A portfóliót magánszemélyekre (PI-k) és nem magánszemélyekre (nem magánszemélyekre) osztottuk. Az ügyfeleket a Covid-19-hez kapcsolódó esetleges segélyintézkedések (akkor is, ha lejárt) figyelembevételével értékeltük, valamint vizsgáltuk a belső iparági besorolást és a megfelelő ügyfélspecifikus egyéves PD szintet. Az Erste Hungary az állami moratóriumok miatt kiadott MNB-rendelet alapján átstrukturáltnak minősített hiteleknel is bevezetete az overlay-t.

Ezen értékelés és az egyéni vizsgálat alapján az ügyfeleket áthelyeztük a 2. szakaszba, azaz az élettartamra szóló értékvesztés mérésbe. Az iparági besorolás és az overlayek rendszeres felülvizsgálatra kerülnek. A Covid-19 overlay kitettség besorolási hatása a számításokban 2021. december 31-én 90 627 millió forint volt (2020: 170 281 millió forint). Az érintett portfólió csökkent az év eleji moratóriumból való kilépéssel, és ezen felül a 3. moratóriumban részt vevő ügyfelek átstrukturáltnak minősültek. Az overlay állomány csökkenése emellett a iparági besorolásban bekövetkező mérsékelt javulásnak is betudható.

Az Erste Hungary a moratóriumok feloldását követően értékeli a Covid-19 overlay-ek feloldását a magánszemélyekre vonatkozóan, de legalább hat hónapos gyógyulási időszakot figyelembe véve (amikor a moratóriumok már nem torzítják a DPD-információkat, a viselkedési pontozás lehetővé teszi a megfelelő SICR-értékelést). Nem magánszemélyek esetében az overlay-ek feloldását a makromutatók következetes javulása után mérlegeli a Bank. Az Erste Hungary a nemteljesítések és a portfólióromlás mérsékelt növekedésére számít 2022-ben, különösen az állami támogatási intézkedések megszüntetése után.

Az alábbi elemzési táblázatok bemutatják a portfólió overlay-ek és az FLI-k hatását mind a 2. szakaszba való kitettség-migrációra, mind pedig az értékvesztés ebből eredő növekedésére. További érzékenységeket készített a Bank az alap, a felfelé és lefelé mutató forgatókönyvekhez. Az iparági szegmensekre, a magas kockázatú iparági alszegmensekre gyakorolt hatások kerülnek közzétételre. A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a felfelé vagy lefelé mutató FLI forgatókönyvek 100%-os súllyal rendelkeznek. Ezen konkrét forgatókönyvek érzékenységét a jelenleg használt (súlyozott FLI) PD-khez viszonyítva számítják ki (a súlyokat és forgatókönyveket a korábbi „Jövőre vonatkozó információk beillesztése” szakasz tartalmazza). Mind a stage besorolást, mind az eredményül kapott értékvesztést a forgatókönyv PD-kkel szimulálták.

A Covid-19 okozta helyzetből adódó FLI-eltolás mind kitettség, mind értékvesztés alapján nőtt; 2021. december 31-én (80 086 millió forint kitettség, 16 694 millió forint értékvesztés) és 2020. december 31-én (59 029 millió forint kitettség és 14 535 millió forint értékvesztés). A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a valószínűségi súlyozás a 2. szakasz kitettségének 54.635 millió forintos (2020: 3.365 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 6.212 millió forintos értékvesztés csökkenést eredményezne (2020: 341 millió forint). A lefelé mutató forgatókönyv további 61 855 millió forintos kitettség migrációt eredményezne a 2. szakaszba (2020: 2 916 millió forint), ami 6 423 millió forintos értékvesztés növekedést eredményezne (2020: 281 millió forint). Az Erste Hungary a 2021-es paraméterek esetében három forgatókönyv alapján számolt. Az Erste Hungary egy új makromodellt is bevezetett, ami nagyobb hatást eredményezett.

Az értékvesztésben (ECL-ben) a pozitív előjel (+) felszabadítást jelent, míg a negatív (-) allokációt. Az érzékenységet bemutató értékek belső szimulációk eredményei.

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok

A hitelkockázati kitettségekre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban

millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2021.12.31						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	587	-587	3 650	-3 650
Bányászat	370	300	214	-214	162	-162
ebből magas kockázatú	292	300	214	-214	62	-62
Gyártás	249 464	29 664	11 038	-11 038	11 320	-11 320
ebből magas kockázatú	66 513	17 021	10 802	-10 802	895	-895
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	-	-	-	-
Építőipar	21 753	6 511	118	-118	6 485	-6 485
Kereskedelem	120 785	15 645	2 272	-2 272	8 637	-8 637
ebből magas kockázatú	39 362	5 190	1 964	-1 964	1 086	-1 086
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	327	-327	1 826	-1 826
ebből magas kockázatú	753	166	145	-145	-	-
Vendéglátás	950	17 128	4 131	-4 131	-	-
ebből magas kockázatú	605	4 855	4 099	-4 099	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 331 171	558	3	-3	9	-9
Ingatlanügyletek	228 616	42 523	20 483	-20 483	18 403	-18 403
Szolgáltatások	23 357	48 263	43 923	-43 923	1 082	-1 082
ebből magas kockázatú	11 241	47 275	43 765	-43 765	173	-173
Közigazgatás	880 929	1 706	-	-	-	-
Oktatás egészségügy és művészet	2 404	1 267	510	-510	385	-385
ebből magas kockázatú	205	858	434	-434	-	-
Háztartások	732 068	161 983	7 019	-7 019	28 127	-28 127
Egyéb	3	2	-	-	-	-
Összesen	3 729 407	342 091	90 625	-90 625	80 086	-80 086

millió forintban	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020.12.31						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	5 079	- 5 079	4 889	- 4 889
Bányászat	418	7 309	285	- 285	-	-
ebből magas kockázatú	399	7 309	285	- 285	-	-
Gyártás	234 124	36 847	23 412	- 23 412	7 479	- 7 479
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	21 653	- 21 653	1 185	- 1 185
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	-	-	2 850	- 2 850
Építőipar	19 342	6 113	524	- 524	3 823	- 3 823
Kereskedelem	84 853	24 953	13 486	- 13 486	4 234	- 4 234
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	13 172	- 13 172	829	- 829
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	685	- 685	5 948	- 5 948
ebből magas kockázatú	803	131	122	- 122	-	-
Vendéglátás	1	18 163	17 742	- 17 742	-	-
ebből magas kockázatú	-	5 033	4 611	- 4 611	-	-
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	724 781	1 193	-	-	18	- 18
Ingatlanügyletek	206 443	40 792	34 317	- 34 317	3 024	- 3 024
Szolgáltatások	13 902	48 992	41 519	- 41 519	4 459	- 4 459
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	41 149	- 41 149	3 528	- 3 528
Közigazgatás	826 958	223	-	-	-	-
Oktatás egészségügy és művészet	1 830	1 495	1 057	- 1 057	1	- 1
ebből magas kockázatú	9	1 120	824	- 824	-	-
Háztartások	736 679	115 426	32 183	- 32 183	22 305	- 22 305
Egyéb	9	1	-	-	0	- 0
Összesen	2 974 166	334 120	170 291	- 170 291	59 029	- 59 029

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok

A hitelezési veszteségre gyakorolt hatás iparág szerinti bontásban

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2021.12.31						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-630	-647	-23	64	323	311
Bányászat	-3	-4	-4	6	12	9
ebből magas kockázatú	-3	-4	-4	6	12	8
Gyártás	-853	-1 401	-210	675	689	946
ebből magas kockázatú	-368	-1 088	-199	661	383	276
Villamosenergia és vízellátás	-148	-41	-	-	93	-
Építőipar	-140	-190	-3	6	-64	348
Kereskedelem	-920	-444	-53	108	581	281
ebből magas kockázatú	-176	-366	-49	102	125	81
Szállítás és kommunikáció	-399	-137	-5	5	288	78
ebből magas kockázatú	-2	-3	-2	2	2	-
Vendéglátás	-5	-1 209	-36	73	20	513
ebből magas kockázatú	-3	-99	-36	72	19	9
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-1 148	-14	-	-	164	1
Ingatlanügyletek	-1 021	-1 312	-131	763	6	493
Szolgáltatások	-116	-1 075	-341	929	291	144
ebből magas kockázatú	-57	-1 075	-340	928	239	73
Közigazgatás	-228	-36	-	-	1	-
Oktatás, egészségügy és művészet	-22	-28	-7	8	8	29
ebből magas kockázatú	-1	-21	-5	5	1	-
Háztartások	-3 078	-17 311	-103	371	1 824	9 306
Összesen	-8 711	-23 849	-916	3 008	4 236	12 459

millió forint	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)		Jelenlegi állapot a Covid19 miatti stage overlay-ek nélkül		Pillanatnyi paraméterek (FLI eltolás előtt)	
	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2	Stage 1	Stage 2
2020.12.31						
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-320	-1 175	-118	205	143	467
Bányászat	-2	-30	-5	15	4	21
ebből magas kockázatú	-1	-30	-5	15	3	21
Gyártás	-1 072	-1 169	-331	915	723	748
ebből magas kockázatú	-259	-1 169	-282	849	302	235
Villamosenergia és vízellátás	-226	-286	-	-	90	291
Építőipar	-106	-171	-9	52	173	139
Kereskedelem	-551	-569	-131	473	379	175
ebből magas kockázatú	-55	-569	-126	467	84	60
Szállítás és kommunikáció	-168	-514	-10	11	79	456
ebből magas kockázatú	-2	-2	-1	1	2	-
Vendéglátás	-	-412	-81	393	44	5
ebből magas kockázatú	-	-120	-30	103	11	5
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-729	-34	-	-	180	1
Ingatlanügyletek	-998	-1 152	-243	878	54	126
Szolgáltatások	-80	-897	-210	597	128	203
ebből magas kockázatú	-30	-897	-205	585	107	123
Közigazgatás	-469	-3	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	-8	-32	-16	23	4	-
ebből magas kockázatú	-	-22	-10	17	2	-
Háztartások	-3 408	-16 767	-1 211	3 401	3 208	6 696
Egyéb	-	-	-	-	2	-
Összesen	-8 137	-23 211	-2 366	6 964	5 209	9 326

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
Az önálló forgatókönyvek szerinti FLI felülbírálat hatása a hitelkockázati kitétségre

CRE	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők				
				Stage overlayek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás	Upside szcenárió	Baseline szcenárió	Downside szcenárió
millió forintban								
2021.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	72 122	9 777	81 899	587	3 650	-3 650	-2 511	6 946
Bányászat	370	300	670	214	162	-162	-100	530
ebből magas kockázatú	292	300	592	214	62	-62	-	400
Gyártás	249 464	29 664	279 128	11 038	11 320	-11 320	-10 825	7 757
ebből magas kockázatú	66 513	17 021	83 534	10 802	895	-895	-718	4 835
Villamosenergia és vízellátás	31 010	1 390	32 400	-	-	-	-	171
Építőipar	21 753	6 511	28 264	118	6 485	-6 485	-5 789	1 054
Kereskedelem	120 785	15 645	136 430	2 272	8 637	-8 704	-8 229	13 969
ebből magas kockázatú	39 362	5 190	44 552	1 964	1 086	-1 103	-988	2 507
Szállítás és kommunikáció	34 405	5 374	39 779	327	1 826	-1 831	-1 350	10 756
ebből magas kockázatú	753	166	919	145	-	-	-	-
Vendéglátás	950	17 128	18 078	4 131	-	-	-	3
ebből magas kockázatú	605	4 855	5 459	4 099	-	-	-	3
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 331 171	558	1 331 729	3	9	-9	-	127
Ingatlanügyletek	228 616	42 523	271 139	20 483	18 403	-18 403	-18 403	486
Szolgáltatások	23 357	48 263	71 620	43 923	1 082	-1 086	-1 024	12 949
ebből magas kockázatú	11 241	47 275	58 515	43 765	173	-177	-140	12 633
Közigazgatás	880 929	1 706	882 635	-	-	-	-	27
Oktatás, egészségügy és művészet	2 404	1 267	3 671	510	385	-385	-330	98
ebből magas kockázatú	205	858	1 064	434	-	-	-	42
Háztartások	732 068	161 983	894 051	7 019	28 127	-11 145	-6 075	6 977
Egyéb	3	2	5	-	-	-	-	6
Összesen	3 729 407	342 091	4 071 498	90 627	80 086	-63 180	-54 635	61 855

CRE	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők		Upside szkenárió	Baseline szkenárió	Downside szkenárió
				Stage overlayek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás			
millió Forintban								
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 533	20 378	70 911	5 079	4 889	-725	-195	-20
Bányászat	418	7 309	7 727	285	-	-	-	-
ebből magas kockázatú	399	7 309	7 708	285	-	-	-	-
Gyártás	234 124	36 847	270 971	23 412	7 479	-955	-45	23
ebből magas kockázatú	78 196	28 076	106 272	21 653	1 185	-6	-	38
Villamosenergia és vízellátás	48 040	2 984	51 024	-	2 850	-16	-	-
Építőipar	19 342	6 113	25 455	524	3 823	-275	-251	1 403
Kereskedelem	84 853	24 953	109 806	13 486	4 234	-181	-23	334
ebből magas kockázatú	18 923	17 091	36 013	13 172	829	-7	-7	123
Szállítás és kommunikáció	26 253	9 251	35 504	685	5 948	-2 086	-2 016	167
ebből magas kockázatú	803	131	934	122	-	-	-	-
Vendéglátás	1	18 163	18 164	17 742	-	-	-	9
ebből magas kockázatú	-	5 033	5 033	4 611	-	-	-	9
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	724 781	1 193	725 974	-	18	-	-	-
Ingatlanügyletek	206 443	40 792	247 235	34 317	3 024	-1 007	-163	5
Szolgáltatások	13 902	48 992	62 894	41 519	4 459	-432	-58	82
ebből magas kockázatú	5 452	47 769	53 222	41 149	3 528	-389	-27	47
Közigazgatás	826 958	223	827 181	-	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	1 830	1 495	3 325	1 057	1	-	-	-
ebből magas kockázatú	9	1 120	1 130	824	-	-	-	-
Háztartások	736 679	115 426	852 105	32 183	22 305	-1 803	-614	914
Egyéb	9	1	10	-	0	-	-	-
Összesen	2 974 166	334 120	3 308 286	170 291	59 029	-7 481	-3 365	2 916

Érzékenységvizsgálat – A Covid-19 világjárványhoz kötődő előre tekintő információk (FLI) és stage felülbírálatok
Az önálló forgatókönyvek szerinti FLI felülbírálat hatása a hitelkockázati értékvesztésre

CLA	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők		Upside szcenárió	Baseline szcenárió	Downside szcenárió
				Stage overlayek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás			
millió Forintban								
2021.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-630	-647	-1 277	41	634	-640	-495	524
Bányászat	-3	-4	-7	2	20	-21	-15	23
ebből magas kockázatú	-3	-4	-7	2	20	-20	-14	23
Gyártás	-853	-1 401	-2 254	465	1 635	-1 651	-1 282	1 075
ebből magas kockázatú	-368	-1 088	-1 456	462	659	-666	-507	447
Villamosenergia és vízellátás	-148	-41	-189	-	93	-94	-72	66
Építőipar	-140	-190	-330	3	284	-286	-227	186
Kereskedelem	-920	-444	-1 364	55	862	-870	-670	737
ebből magas kockázatú	-176	-366	-542	53	206	-208	-159	149
Szállítás és kommunikáció	-399	-137	-536	0	367	-370	-281	666
ebből magas kockázatú	-2	-3	-5	-	2	-2	-1	1
Vendéglátás	-5	-1 209	-1 214	37	533	-540	-411	345
ebből magas kockázatú	-3	-99	-102	37	29	-29	-22	19
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-1 148	-14	-1 162	0	164	-166	-127	112
Ingatlanügyletek	-1 021	-1 312	-2 333	632	499	-502	-443	288
Szolgáltatások	-116	-1 075	-1 191	588	435	-439	-347	666
ebből magas kockázatú	-57	-1 075	-1 132	588	312	-315	-241	614
Közigazgatás	-228	-36	-264	-	1	-1	-1	1
Oktatás, egészségügy és művészet	-22	-28	-50	1	37	-37	-32	18
ebből magas kockázatú	-1	-21	-22	1	1	-1	-1	1
Háztartások	-3 078	-17 311	-20 389	268	11 130	-3 416	-1 810	1 716
Összesen	-8 711	-23 849	-32 560	2 092	16 694	-9 032	-6 212	6 423

	Jelenlegi állapot - paraméterek (FLI eltolódás)					FLI eltolódás hatása		
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 befolyásoló tényezők				
				Stage overlayek a Covid-19 hatására	FLI eltolódás	Upside szcenárió	Baseline szcenárió	Downside szcenárió
millió Forintban								
2020.12.31								
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	-320	-1 175	-1 495	87	609	-83	-39	38
Bányászat	-2	-30	-32	9	25	-	-	0
ebből magas kockázatú	-1	-30	-31	9	24	-	-	0
Gyártás	-1 072	-1 169	-2 241	584	1 471	-80	-31	30
ebből magas kockázatú	-259	-1 169	-1 428	567	537	-34	-17	16
Villamosenergia és vízellátás	-226	-286	-512	-	381	-33	-17	16
Építőipar	-106	-171	-277	43	312	-10	-5	6
Kereskedelem	-551	-569	-1 120	342	553	-22	-10	13
ebből magas kockázatú	-55	-569	-624	342	144	-7	-4	5
Szállítás és kommunikáció	-168	-514	-682	1	535	-124	-107	30
ebből magas kockázatú	-2	-2	-4	-	2	-	-	-
Vendéglátás			-	312	49	-1	-	-
ebből magas kockázatú			-	73	16	-1	-	1
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	-729	-34	-763	-	180	1	1	-1
Ingatlanügyletek	-998	-1 152	-2 150	635	180	-29	-11	8
Szolgáltatások	-80	-897	-977	387	330	-27	-12	13
ebből magas kockázatú	-30	-897	-927	380	231	-19	-8	8
Közigazgatás	-469	-3	-472	-	-	-	-	-
Oktatás, egészségügy és művészet	-8	-32	-40	7	4	-	-	-
ebből magas kockázatú	-	-22	-22	7	2	-	-	-
Háztartások	-3 408	-16 767	-20 175	2 190	9 904	-300	-110	128
Egyéb			-	-	2	-	-	-
Összesen	-8 137	-22 799	-30 936	4 597	14 535	-709	-341	281

Értékvesztés összetétele

millió forintban	2020	2021
Értékvesztés	61 720	66 505
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett értékvesztés	3 753	3 645
Egyéb mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalék	2 430	2 211
Összesen	67 903	72 361

Az EBH a hitelezési veszteségeket az IFRS 9 követelményei alapján számítja ki, míg az egyéb kötelezettségvállalások céltartalékai az IAS 37 hatálya alá tartoznak.

Kockázati költség

A kockázati költség az IFRS eredménykimutatásban az "Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan" sorának feleltethető meg, és az értékvesztett pénzügyi instrumentumokat tartalmazza, valamint minden FINREP partnerintézményi szektort tartalmaz. A kockázati költség az alábbiakat tartalmazza:

- nettó értékvesztés képzés a hitelezési kockázaton, beleértve a kötelezettségvállalásokra és pénzügyi garanciákra képzett céltartalékokat (az értékvesztés/céltartalék képzés és visszairás különbsége)
- értékvesztés leírás,
- közvetlenül az eredménykimutatásban kimutatott megtérülések
- módosítás miatti nyereség és veszteség

Éves szinten 5,8 milliárd forint kockázati költség keletkezett, lakossági 5,5 milliárd forint, vállalati szinten 0,3 milliárd forint. A fő kockázati költségtényező továbbra is a járványhelyzethez kapcsolódott, valamint a kormány által kezdeményezett moratorium. A Magyar Nemzeti Bank az I. negyedévben új overlay-t vezetett be - azoknak az ügyfeleknek akiknek bevétele több mint 15%-kal csökkent a járvány előtti időszakhoz képest- melyet a saját belsők mellett került alkalmazásra. A meghosszabbított 2. moratórium és az új 3. moratórium és a kamatstop miatt a nem-stage1-es hitelekben elszenvedett módosítás miatti veszteség is megkézésre került (3,4 milliárd forint). A 3. moratóriumban a pénzügyi nehézségeket jelző magánügyfelek nemteljesítőnek minősültek és 5 milliárd értékvesztés került megkézésre. A paraméterek frissítése (beleértve az FLI-ket is) miatt nem volt szükség további értékvesztés képzésre. A teljes képzést kismértékben ellensúlyozták a nem teljesítő portfólió esetében könyvelt felszabadítások, ahol a becsültnél magasabb megtérülést sikerült elérni.

millió forintban	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Leírt tételek behajtása	Kivezetésből származó veszteség	Módosítás miatti nyereség	Módosítás miatti veszteség	Kockázati költség összesen
2021.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	2 184	2 617	-	-	-	60	374
Bányászat	90	54	-	-	-	1	37
Gyártás	6 561	6 540	-	-	11	170	180
Villamosenergia és vízellátás	840	1 777	-	-	-	3	934
Építőipar	1 484	1 422	-	-	-	21	83
Kereskedelem	4 722	4 914	-	-	-	67	125
Szállítás és kommunikáció	4 208	5 473	-	-	-	3	1 262
Vendéglátás	1 739	788	-	-	-	120	1 071
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	5 538	4 947	-	-	-	6	597
Ingatlanügyletek	3 270	3 650	-	-	-	92	288
Szolgáltatások	2 838	1 307	-	-	-	11	1 542
Közigazgatás	181	391	-	-	-	-	210
Oktatás, egészségügy és művészet	217	209	-	-	-	4	12
Háztartások	53 414	50 820	-	-	-	2 865	5 459
Összesen	87 286	84 909	-	-	12	3 423	5 788

millió forintban	Értékvesztés képzés	Értékvesztés visszairás	Leírt tételek behajtása	Kivezetésből származó veszteség	Módosítás miatti nyereség	Módosítás miatti veszteség	Kockázati költség összesen
2020.12.31							
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	3 451	-2 584	-6	5	-	32	898
Bányászat	73	-45	-	-	-	-	28
Gyártás	9 068	-4 277	-100	166	-	108	4 965
Villamosenergia és vízellátás	1 022	-800	-74	101	-	-	249
Építőipar	1 083	-1 063	-2	16	-	16	50
Kereskedelem	4 599	-2 872	-264	165	-	136	1 764
Szállítás és kommunikáció	7 436	-1 330	-40	22	-1	17	6 104
Vendéglátás	2 932	-151	-	4	-	183	2 968
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 411	-1 011	-2	76	-	9	483
Ingatlanügyletek	2 387	-1 637	-1 022	761	-	244	733
Szolgáltatások	1 323	-995	-26	36	-	43	381
Közigazgatás	388	-15	-	-	-	-	373
Oktatás, egészségügy és művészet	139	-95	-1	3	-	49	95
Háztartások	48 992	-38 792	-7 133	2 387	-	2 724	8 178
Összesen	84 304	-55 667	-8 670	3 742	-1	3 561	27 269

Átstrukturálás (Forbearance)

Bármely ügyfél szerződéses fizetési feltételeinek módosítása (beleértve a futamidőt, kamatot, díjat, késedelmes összeget vagy ezek kombinációját) átstrukturálást jelent. Az átstrukturálás lehet üzleti vagy forbearance (kedvezmények adása a pénzügyi nehézségek miatt) összhangban az EBA kívánalmakkal.

Az üzleti átstrukturálás mind a lakossági mind a vállalati szegmensben lehetséges és hatásos megtartó eszköz lehet magában foglalva az átárazást vagy kiegészítő hitel nyújtását megőrizve a banknak értékes és jó ügyfelét.

Az Erste Bank az (EU) 2015/227 szabályozással és 39/2016-os MNB rendelettel összhangban a lenti forbearance definíciót használja. Átstrukturálás alatt értjük azt, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,
- a szerződéses módosítás az ügyfélhitel teljes vagy részleges törlesztését (felmondását) vonná maga után a továbbra is fennálló hitelkitettség mellett.

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

A forborne kitettségek hitelszerződés szinten értendők, ami azt jelenti, hogy a forborne-nal kapcsolatos intézkedések (mérések) alkalmazandóak lesznek az ügyfél többi kitettségére is amennyiben az bekövetkezik egy hitelkitettségnél. Forbearance intézkedések azon ügyfeleknek adott szerződéses engedmények, akiknek nehézséget okoz, hogy eleget tegyenek pénzügyi kötelezettségeiknek.

Kedvezményes feltételnyújtás alatt a következőket értjük:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,

- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forbearance rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

Az átstrukturálást a Bank illetve az ügyfél is kezdeményezhet. Átstrukturálást eredményező módosító szerződéses feltételek az alábbiak lehetnek:

- kamat csökkentése,
- törlesztőrészlet csökkentése,
- végső lejárat hosszabbítása,
- rendelkezésre tartási idő hosszabbítása,
- tartozás elengedés,
- kamat tartozás elengedés.

A forborne kitettségek tovább csoportosíthatóak teljesítő és nem teljesítő forborne kitettségekre.

Egy forborne kitettség akkor tekinthető teljesítőnek, ha:

- a kitettség nem tartozott a nem teljesítő kategóriába abban az időpontban, amikor az átstrukturálás kérelme jóváhagyásra került,
- az átstrukturálás nem vezetett nem teljesítő kategóriába történő besoroláshoz.

A teljesítő forborne kitettségek akkor kapnak nem teljesítő forborne státuszt, ha:

- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nem teljesítő forborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitettségére és nem teljesítő forborne kitettségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál az ügyfeleknél, ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A teljesítő forborne kitettség megszüntethető, és a kitettségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitettség teljesítő forborne státuszra minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészletek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitettség 30 napos késedelembe.

A nem teljesítő forborne kitettség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitettség nem teljesítő forborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbitól indul:
 - o Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - o Az a pillanat, amikor a kitettség besorolása nemteljesítő lesz.
 - o A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitettség nem teljesítő forborne kitettséggé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelmre illetve nincs lejárt tartozása;
 - o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati szegmensben a forbearance intézkedések megkövetelik a workout osztály bevonását. A forborne intézkedések legnagyobb részét a helyi workout osztály felelőssége meghatározni. A forborne intézkedések minőségi módosító eseménynek minősülnek a SICR koncepciója alapján.

Default definíció

2019 októberében az Erste Group egy új default definíciót vezetett be, hogy megfeleljen az CRR 178 cikkében meghatározott definíció alkalmazására vonatkozó EBA iránymutatásnak. A default definíció változás hatása az Erste Bank esetében immateriálisnak tekinthető.

A nem-teljesítési és default definíció az Erste Banknál (és egységesen az Erste Groupban) összehangolásra került.

A 90 napos késedelem materialitása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste Groupon belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitettségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

Hitelkockázati kitettség, restrukturált kitettség és értékvesztés bontásban

A kockázat mérséklése érdekében mind a lakossági, mind a vállalati szegmensben egy becslési program indult a portfólió pénzügyi helyzetének felmérésére, és az ügyletek szükség esetén Stage 2-be helyezésre (ha a késedelmek miatt még nem volt ott) átstrukturálás vagy nemteljesítés révén (ha nem valószínű a megtérülés). Ennek eredményeként az átstrukturált kitettség 87 milliárd forinttal nőtt.

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2021.12.31					
Bruttó kitettség	2 615 007	1 286 845	152 035	506 355	4 560 242
ebből bruttó forborne kitettség	95 499	-	-	601	96 100
Teljesítő kitettség	2 544 126	1 286 845	151 137	505 109	4 487 217
ebből teljesítő forborne kitettség	47 639	-	-	421	48 060
Teljesítő kitettségekhez tartozó értékvesztés	- 28 500	- 880	-1 988	-3 161	-34 529
ebből teljesítő forborne kitettségekhez tartozó értékvesztés	- 2 762	-	-	- 14	- 2 776
Nem teljesítő kitettségek	70 881	-	898	1 246	73 025
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	47 860	-	-	181	48 041
Nem teljesítő kitettségekhez tartozó értékvesztés	- 37 111	-	- 294	- 426	- 37 831
ebből nem teljesítő forborne kitettségekhez tartozó értékvesztés	- 21 747	-	-	- 52	- 21 799

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2020.12.31					
Bruttó kitettség	2 114 631	1 163 964	110 674	414 288	3 803 557
ebből bruttó forborne kitettség	8 469	985	-	54	9 508
Teljesítő kitettség	2 060 449	1 162 980	109 650	412 938	3 746 017
ebből teljesítő forborne kitettség	4 610	-	-	49	4 659
Teljesítő kitettségekhez tartozó értékvesztés	27 219	1 104	2 464	3 127	33 914
ebből teljesítő forborne kitettségekhez tartozó értékvesztés	122	-	-	1	123
Nem teljesítő kitettségek	54 183	984	1 024	1 349	57 540
ebből nem teljesítő forborne kitettségek	3 860	985	-	4	4 849
Nem teljesítő kitettségekhez tartozó értékvesztés	32 862	532	2	593	33 989
ebből nem teljesítő forborne kitettségekhez tartozó értékvesztés	2011	532	-	3	2 546

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2021.12.31			
Hitelek és követelések	95 499	87 662	7 837
Hitelkeretek	602	602	-
Összesen	96 101	88 264	7 837

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2020.12.31			
Hitelek és követelések	8 501	8 440	61
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	985	985	-
Hitelkeretek	53	53	-
Összesen	9 539	9 478	61

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

A restrukturált kitétség hitelminőség földrajzi régiók szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség	Fedezet	Értékvesztés
2021.12.31						
Közép és Kelet Európa	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	- 24 351
Magyarország	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	- 24 351
Összesen	96 100	43 002	6 570	46 528	49 769	- 24 351

millió forintban	Bruttó forborne kitétség	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitétség	Fedezet	Értékvesztés
2020.12.31						
Közép és Kelet Európa	9 508	4 055	604	4 849	8 475	2 669
Magyarország	9 508	4 055	604	4 849	8 475	2 669
Összesen	9 508	4 055	604	4 849	8 475	2 669

Fedezetek**A figyelembe vett fedezetek**

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Workout, Restrukturálási és Fedezetkezelés területen belül alakította ki.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Bank határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírásokkal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- üzleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok, stb.);
- ingatlanok (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek teljesülnek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően, és az ilyen konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a tőkekövetelmény számításakor a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, azaz olyanokat, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíthetők. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési tárgyú szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a Policy-t. A Policy Framework előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál.

Következésképpen megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat és fedezetbevonási módokat és a fedezetek értékelésének egységes szabályait, meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue), valamint monitorálja a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az Erste Bank Fedezetkezelése állapítja meg az EBH Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve).

A Fedezetkezelés legalább évente figyelemmel kíséri az értékelési rátákat és hozzáigazítja a fedezet tényleges visszafizetési arányához, melyet a Group Credit Risk Model követelményeknek megfelelően számolnak. Ennek során figyelembe kell venni az elmúlt évek eredményeit is, mivel ki kell egyensúlyozni a tárgyévben bekövetkezett a kiugróan pozitív és kiugróan negatív eredmény-ingadozásokat.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembe vételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítékot nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetéseképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitettségeket és az allokált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokált fedezet az elfogadott fedzetei értéknek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitettség mértékében.

Hitelkockázat kitettség üzleti szegmens és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2021.12.31						
Lakosság	1 255 496	832 719	231 204	523 566	77 949	422 777
Vállalatok	1 171 131	528 266	49 187	318 256	160 823	642 865
Csoportszintű vállalatok	2 132 409	462 591	411 058	-	51 533	1 669 818
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 206	-	-	-	-	1 206
Összesen	4 560 242	1 823 576	691 449	841 822	290 305	2 736 666

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb fedezet	
2020.12.31						
Lakosság	1 135 339	730 274	180 083	492 110	58 081	405 065
Vállalatok	1 099 496	435 644	44 613	262 074	128 957	663 852
Csoportszintű vállalatok	1 567 622	332 453	332 453	-	-	1 235 169
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 100	-	-	-	-	1 100
Összesen	3 803 557	1 498 371	557 149	754 184	187 038	2 305 186

Hitelkockázat kitettség pénzügyi eszköz és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés		
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2021.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 811	-	-	-	-	15 811	15 811	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	70 406	11 029	11 029	-	-	59 377	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	265 797	209 912	55 879	6	6 305	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	122 824	4 911	4 911	-	-	117 913	122 824	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 506 928	1 456 994	465 588	762 205	229 201	2 049 934	3 386 517	51 757	68 654
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 162 816	340 119	340 119	-	-	822 697	1 162 816	-	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	702 790	104 375	55 000	-	49 375	598 415	702 790	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 584 504	980 317	70 469	760 179	149 669	604 187	1 475 664	48 325	60 515
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16 787	-	-	-	-	16 787	14 897	1 890	-
Pénzügyi lízing követelések	40 031	32 183	-	2026	30 157	7 848	30 350	1 542	8 139
Mérlegen kívüli tételek	572 171	84 845	9	23 738	61 098	487 326	504 229	2 747	1 245
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	63 950	26 452	-	9 621	16 831	37 498	-	-	-
Összesen	4 560 242	1 823 576	691 449	841 822	290 305	2 736 666	4 029 381	54 504	69 899

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség					IFRS 9 értékvesztés		
		Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb	Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2020.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 931	-	-	-	-	3 931	3 931	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	157 230	65 575	65 575	-	-	91 655	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	209 544	200 594	157 150	43 434	10	8 950	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	120 243	10 037	10 037	-	-	110 206	120 243	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 842 547	1 158 902	304 576	691 152	163 174	1 683 645	2 720 822	66 902	54 823
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	936 360	193 189	192 205	50	934	743 171	935 375	-	985
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	309 235	62 777	62 777	-	-	246 458	309 233	2	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 538 091	871 869	49 594	688 834	133 441	666 222	1 431 573	65 092	41 427
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 378	-	-	-	-	12 378	11 540	838	-
Pénzügyi lízing követelések	46 483	31 067	-	2 268	28 799	15 416	33 101	970	12 411
Mérlegen kívüli tételek	470 062	63 263	19 810	19 599	23 854	406 799	411 281	3 558	1 349
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	53 873	20 952	3 438	8 341	9 173	32 921	-	-	-
Összesen	3 803 557	1 498 371	557 148	754 185	187 038	2 305 186	3 256 277	70 460	56 172

Hitelkockázati kitettség, pénzügyi eszközöknként és kockázati kategóriánként

A következő táblák a teljes hitelkockázati kitettséget tartalmazzák, nem csak az IFRS értékvesztés releváns tételeket.

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 811	-	-	-	15 811
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	68 154	2034	209	9	70 406
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	192 678	40 494	36 703	2 227	272 102
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	121 912	912	-	-	122 824
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 000 839	299 564	137 871	68 655	3 506 929
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 160 969	1 847	-	-	1 162 816
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	702 745	45	-	-	702 790
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 112 276	279 205	132 507	60 516	1 584 504
Kereskedelmi hitelek és előlegek	4 977	9 065	2 745	-	16 787
Pénzügyi lízing követelések	19 872	9 402	2 619	8 139	40 032
Mérlegen kívüli tételek	477 979	77 428	14 629	2 134	572 170
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	40 342	20 469	2 249	889	63 949
Összesen	3 877 373	420 432	189 412	73 025	4 560 242

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	3 931	-	-	-	3 931
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	154 101	2 714	382	33	157 230
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	145 787	55 376	6 274	169	207 606
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	120 198	45	-	-	120 243
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 368 305	236 245	116 273	-	2 720 823
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	933 560	1 816	-	-	935 376
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	309 233	-	-	-	309 233
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 104 129	224 869	102 575	-	1 431 573
Kereskedelmi hitelek és előlegek	4 885	785	5 870	-	11 540
Pénzügyi lízing követelések	16 498	8 775	7 828	-	33 101
Mérlegen kívüli tételek	381 113	51 349	31 597	990	465 049
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	30 180	12 584	10 014	990	53 768
Összesen	3 173 435	345 729	154 526	1 192	3 674 882

Késedelmes és nem értékvesztett hitelkockázati kitettség pénzügyi eszközönként fedezettség szerint

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség							Ebből fedezett					
	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	
		1-30 nap közötti késedelemben lévő	31-60 nap közötti késedelemben lévő	61-90 nap közötti késedelemben lévő	91-180 nap közötti késedelemben lévő	180 napon túli		1-30 nap közötti késedelemben lévő	31-60 nap közötti késedelemben lévő	61-90 nap közötti késedelemben lévő	91-180 nap közötti késedelemben lévő	180 napon túli	
2021.12.31													
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	2 419	2036	303	34	34	12	2 396	2023	303	34	24	12	
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	51 757	40 109	6 350	2 065	1 170	2 063	27 459	23 487	2 613	818	423	118	
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	48 325	36 985	6 098	2009	1 170	2 063	25 938	22 246	2 389	762	423	118	
Kereskedelmi hitelek és előlegek	1 890	1 862	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pénzügyi lízing követelések	1 542	1 262	224	56	-	-	1 521	1 241	224	56	-	-	
Mérlegen kívüli tételek	3 387	2 530	227	76	140	414	837	835	-	-	2	-	
Összesen	57 563	44 675	6 880	2 175	1 344	2 489	30 692	26 345	2 916	852	449	130	

Teljes hitelkockázati kitettség									Ebből fedezett						
millió forintban	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Összesen	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	Ebből	
		1-30 nap közötti	31-60 nap közötti	61-90 nap közötti	91-180 nap közötti	180 napon			1-30 nap közötti	31-60 nap közötti	61-90 nap közötti	91-180 nap közötti	180 napon		
		késedelemben lévő	késedelemben lévő	késedelemben lévő	késedelemben lévő	túli			késedelemben lévő	késedelemben lévő	késedelemben lévő	késedelemben lévő	túli		
2020.12.31															
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	1 938	1 664	70	62	26	116	1 899	1 635	70	62	27	105			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	66 901	40 777	8 317	1 234	2 240	14 333	29 434	26 908	313	593	1 321	299			
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	65 092	39 322	8 203	1 195	2 181	14 191	28 491	26 262	239	561	1 272	157			
Kereskedelmi hitelek és előlegek	838	782	39	7	10	-	-	-	-	-	-	-			
Pénzügyi lízing követelések	971	673	75	32	49	142	944	646	75	32	49	142			
Mérlegen kívüli tételek	3 664	1 753	471	432	525	483	537	281	106	150	-	-			
Összesen	72 503	44 194	8 858	1 728	2 791	14 932	31 870	28 824	489	805	1 348	404			

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

A következő oldalakon az ügyfelekkel szembeni követelések az alábbi bontásban szerepelnek:

- üzleti szegmens és kockázati kategória szerint
- üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban
- üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban
- földrajzi régió és IFRS 9 szerinti bontásban
- üzleti szegmens és devizabontásban.

A táblák bemutatása bruttó könyv szerinti érték alapján történik, a hitelezési veszteségek és fedezetek bemutatása nélkül.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	762 988	172 377	146 346	40 563	1 122 274
Vállalatok	559 135	165 789	28 009	30 318	783 251
Csoportszintű vállalatok	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	1 328 597	338 166	174 574	70 881	1 912 218

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2020.12.31					
Lakosság	661 549	248 162	68 426	25 433	1 003 570
Vállalatok	627 201	61 025	84 845	28 750	801 821
Csoportszintű vállalatok	1	2	1	-	4
Összesen	1 288 751	309 189	153 272	54 183	1 805 395

Ügyfelekkel szembeni követelések és üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó üggyfélhitelek (amortizált bekerülési érték)	Céltartalék	Összesen
2021.12.31							
Lakosság	636 510	168 190	31 395	15 358	851 453	270 822	1 122 274
Vállalatok	606 059	142 938	25 347	8 833	783 177	74	783 251
Csoportszintű vállalatok	6 692	-	-	-	6 692	-	6 693
Összesen	1 249 261	311 128	56 742	24 191	1 641 322	270 896	1 912 218

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

Az NPL lefedettségi ráta a teljes értékvesztés és a nemteljesítő LTC kintlévőség bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A fedezeteket nem veszi figyelembe. A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 912 millió forint (2020-ban 9 314 millió forint volt), a nem defaultos 12 279 millió forint (2020-ban 18 314 millió forint volt).

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Bruttó ügyműveletek (amortizált bekerülési érték)	Subject to provision	Összesen
2020.12.31							
Lakosság	636 979	123 609	16 215	18 466	795 268	208 302	1 003 570
Vállalatok	589 818	174 389	28 309	9 162	801 679	142	801 821
Csoportszintű vállalatok	-	4	-	-	4	-	4
Összesen	1 226 797	298 002	44 524	27 628	1 596 951	208 444	1 805 395

A következő táblázatban a nem-teljesítő ügyfelekkel szembeni kintlévőségek kerülnek szembeállításra riporting szegmensenként a nem-teljesítő állományra képzett értékvesztéssel és fedezettel. A táblázat tartalmazza az NPL rátát, NPL fedezettséget.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitel kitettség		Értékvesztett	Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		AC	Összesen	AC	Összesen		AC	
2021.12.31												
Lakosság	40 563	38 351	1 122 274	851 452	- 42 663	21 020	18 920	3.61%	4.50%	111.24%	51.82%	49.34%
Vállalatok	30 318	30 303	783 251	783 177	- 22 725	18 532	18 518	3.87%	3.87%	74.99%	61.13%	61.11%
Csoportszintű vállalatok	-	-	6 693	6 693	- 9	-	-	0.00%	0.00%			
Összesen	70 881	68 654	1 912 218	1 641 322	- 65 397	39 552	37 438	3.71%	4.18%	95.26%	55.80%	54.53%

millió forintban	Nem teljesítő		Bruttó ügyfélhitel kitettség		Értékvesztett	Nem teljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		AC	Összesen	AC	Összesen		AC	Összesen
2020.12.31												
Lakosság	25 433	25 090	1 003 570	795 268	36 840	15 102	14 826	2.53%	3.15%	146.83%	59.38%	59.09%
Vállalatok	28 750	28 748	801 821	801 679	23 124	17 629	17 628	3.59%	3.59%	80.44%	61.32%	61.32%
Csoportszintű vállalatok	-	-	4	4	-	-	-	0.00%	0.00%			
Összesen	54 183	53 838	1 805 395	1 596 951	59 964	32 731	32 454	3.00%	3.37%	111.38%	60.41%	60.28%

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmazzák AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2021.12.31											
Lakosság	636 510	168 190	31 395	15 358	270 822	- 2 810	- 16 935	- 18 202	10.07%	57.98%	30.71%
Vállalatok	606 059	142 938	25 347	8 833	74	- 3 052	- 5 433	- 12 687	3.80%	50.05%	17.57%
Csoportszintű vállalatok	6 692	-	-	-	-	- 9	-	-	0.22%		
Összesen	1 249 261	311 128	56 742	24 191	270 896	- 5 871	- 22 368	- 30 889	7.19%	54.44%	25.91%

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége				Értékvesztett				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2020.12.31											
Lakosság	636 979	123 609	16 215	18 466	2 974	16 139	12 051	5 676	13.06%	74.32%	30.74%
Vállalatok	589 818	174 389	28 309	9 162	2 749	5 129	15 075	171	2.94%	53.25%	1.87%
Csoportszintű vállalatok	-	4	-	-	-	-	-	-	0.37%		
Összesen	1 226 797	298 002	44 524	27 628	5 723	21 268	27 126	5 847	7.14%	60.92%	21.16%

Az ügyfeleknek nyújtott Stage 3-as hitelállomány 2021-ben nőtt a lakossági portfólióban a pénzügyi nehézségekkel küzdő, moratórium alatt lévő ügyfelek miatt. A megnövekedett stage 3-as hitelezési veszteség ellenére a fedezet csökkent, mivel az újonnan késedelmes hitelekre alacsonyabb értékvesztés keletkezett.

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékvesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

2020-ban jelentős értékvesztés képzés történt stage 2-es állományra vonatkozóan a covid intézkedésekkel érintett ügyfelek esetén. Ennek a portfóliónak egy része stage 3-ba került átsorolásra. Ez az átsorolás a fedezettségi mutató csökkenését eredményezte mindkét stage esetén, mivel a stage 2-es állomány legrosszabb része került stage 3-ba, ahol az új értékvesztés még mindig alacsonyabb volt, mint a már meglévő fedezettség a korábbi NPL portfólióra vonatkozóan.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2020-ban nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezettel ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedett, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb tényezők vezethetnek még technikai write-offhoz: végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2021.12.31						
Lakosság	6 095	1 115 882	285	11	1	1 122 274
Vállalatok	455 332	319 217	8 674	27	1	783 251
Csoportszintű vállalatok	-	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	461 427	1 441 573	8 959	257	2	1 912 218

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2020.12.31						
Lakosság	5 447	997 734	377	10	2	1 003 570
Vállalatok	462 514	322 372	9 232	7 702	1	801 821
Csoportszintű vállalatok	1	-	-	-	3	4
Összesen	467 962	1 320 106	9 609	7 712	6	1 805 395

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

33) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely annak a piacnak az áraiban bekövetkezett hátrányos változás miatt merülhet fel, ahonnan a paraméterek származnak.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Banknál a piaci kockázat kamatláb-kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra oszlik. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Bank esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincsen.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A Bank és leányvállalatai a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket az Erste Bankra nézve standard VaR modell alkalmazásával állapítják meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group holding szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos bizonyossági szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a bizonyossági szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérést alkalmaz az Erste Bank. Ezt az eljárást egynapos késedelemmel folytatja le, hogy figyelhesse, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos bizonyossági szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

Ez mutatja a VaR számítás egyik korlátját: egyrészt, a konfidencia szint 99 százalékra korlátozódik; másrészt, a modell csak azokat a piaci forgatókönyveket veszi figyelembe, amelyek a kétéves szimulációs időszakban megfigyelésre kerültek, és ez alapján számítja ki a Bank aktuális pozícióira vonatkozó VaR-ját. A VaR módszeren kívül eső szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatához stressztesztet alkalmaz az Erste Bank. Az ilyen események főként alacsony valószínűségű piaci mozgásokat tartalmaznak.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a stresszelt VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió mellett releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, azt az egyéves

időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, más részt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményeit a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerül felhasználásra

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoportszintű szintű módszertana alapján az Erste Bank a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel ellenőrzi. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statementben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik. A VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetőség számára.

A banki könyvi pozíciók mérése egy hosszú horizontú kockázati mérőszámmal történik, ami egyaránt lefedi a a banki könyv kamat és kamatfelár kockázatát. 2019-ben ennek a módszertana megváltozott, a számítás alapja 250 000 historikus adatokból generált forgatókönyv lett. Ugyanazt a módszertant használja, mint az ICAAP modellt a tőkeszámításra 1 éves tartási periódussal és 99,92%-os konfidencia szinttel. Ezen felül a banki könyvi VaR számítására is ugyanez – a kereskedési könyvnél használt módszertannal konzisztens – megközelítés kerül alkalmazásra 1 napos tartási periódussal és 99%-os konfidencia szinttel.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

Banki könyvi és kereskedési könyvi VaR

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2021.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	1 472	1 456	16	33	-
Banki könyv	1 409	1 393	16	-	-
Kereskedési könyv	63	63	-	33	-
2020.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	578	561	19	7	-
Banki könyv	444	425	19	-	-
Kereskedési könyv	134	135	-	7	-

ICAAP szerinti új tőkekövetelmény számítási mechanizmussal. Ezzel a módszertannal lehetőség van a 99%-os banki könyvi VaR mellett a 99%-os kamatkockázati és 99%-os kamatfelár kockázati VaR bemutatására is.

Az Erste Bank a banki könyvben és a kereskedési könyvben is nyilvántart származékos pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek nagyrészt kamatsere ügyletek, illetve értékpapírok közül állampapírokat. Különböző kockázatok kerülnek kezelésre a banki és kereskedési könyvi pénzügyi instrumentumok által, ez a további részekben kifejtésre kerül.

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázata a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ideértve a mérlegen kívüli tételeket is) azok lejáratá vagy a kamatláb-átarázódások időzítése tekintetében.

A kamatlábkkockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratú sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átárazódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratú kerülnék besorolásra.

A 2014 és 2020 között megfigyelhető alacsony, illetve negatív kamatkörnyezet nagy kihívást jelent a kamatkockázat mérése és menedzselése számára. Az elmúlt években a csoportszintű kamatkockázat mérési módszertant hozzá kellett ehhez igazítani. A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozó kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a küszöbszintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat menedzsment irányelveinek (EBA/GL/2018/02) a III mellékletében szereplő értékekre jelentik.

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázata pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbékhöz vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhöz köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységeken (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot.

A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2021. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2020. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2020	2021
Svájci Frank (CHF)	- 4	155
Euro (EUR)	666	360
Japán Yen (JPY)	8	- 1
US Dollár (USD)	- 80	193
Egyéb	44	- 7

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható

alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségének csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

34) Likviditási kockázat

A likviditási kockázatot az Erste Bank a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Unió szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csődkockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2021-ben az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrása. A hitelfolyósítás üteme elmarad a betétállomány növekedésétől, a többlet likviditást az Eszköz-Forrás Menedzsment részben államkötvényekbe fektette, részben pedig a központi bankhoz került kihelyezésre a Pénzpiaci kereskedés által.

Likviditási mutatók

A Bank az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2019-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktíva bővítésére vonatkozó javaslattal. Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Banknak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéseptelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyleteke esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forgatókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust fed le.

A Bankcsoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. 2014 óta az LCR (2014 és 2016 között a CRR, 2017-től az LCR DA szerint) része a Risk Appetite Statementnek (RAS). Az LCR limiteket a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a hagyományos likviditási gap-eket is (amelyek a lejárat eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Bank alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Bank meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Bankon belül az FTP rendszer.

A Bankcsoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Bank a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Bank az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett tartsa az Erste Bank szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2021 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2020	2021
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 134 848	1 062 522
Nettó likviditás kiáramlás	741 705	550 006
Likviditás fedezeti ráta	153%	193%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gap-ek alkalmazásával kezeli az Erste Bank a részben szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegen belüli és kívüli). Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre számítja ki.

A várható pénzáramok az amortizációs menetredek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejáratokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2021 és 2020 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

millió forintban	2020				2021			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegkételemek	- 88 068	- 256 898	457 257	- 112 291	- 131 490	- 347 123	694 254	- 215 641
Likviditási gap – mérlegen kívüli tételek	- 4 290	1 872	1 281	3 171	4 639	- 788	3 363	7 761

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

Erste Bank rendszeresen nyomon követi a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkiáramlásokat. A likviditási puffer 2021 és 2020 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

2021.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	102 670	-	-	-	-
Likvid eszközök	871 345	1 646	8 003	102 562	- 78 086
Likviditási puffer	974 015	1 646	8 003	102 562	- 78 086

2020.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	193 493	-	-	-	-
Likvid eszközök	1 113 993	94.8325	- 4 857	- 67 809	- 152 459
Likviditási puffer	1 307 486	94.8325	- 4 857	- 67 809	- 152 459

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízis helyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircutokat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2021. december 31-én és 2020. december 31-én a következő volt:

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
2021.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	3 643 885	3 663 070	974 434	939 124	846 257	903 254
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 643 885	3 663 070	974 434	939 124	846 257	903 254
Bankközi betétek	537 356	540 861	26 109	69 329	287 989	157 434
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 034 900	3 039 285	944 364	867 454	549 695	677 772
Kibocsátott értékpapírok	1 271	931	931	0	0	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 596	4 585	3 031	1 150	181	223
Hátrasorolt kötelezettségek	65 761	77 407	0	1 191	8 392	67 825
Származékos kötelezettségek	40 158	40 158	7 824	15 628	6 101	10 605
Lízing kötelezettségek	20 860	21 564	339	3 026	12 029	6 170
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 704 903	3 724 088	982 581	957 612	863 953	919 942
Függő kötelezettségek	-	335 388	335 388	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 868	1 868	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	333 520	333 520	-	-	-
Összesen	3 704 903	4 059 476	1 317 968	957 612	863 953	919 942
2020.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	3 113 748	3 175 379	658 052	839 503	1 321 557	356 267
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 113 748	3 175 379	658 052	839 503	1 321 557	356 267
Bankközi betétek	506 072	555 898	23 088	76 074	293 091	163 644
Ügyfelek által elhelyezett betétek	2 534 862	2 536 148	629 966	757 246	956 446	192 490
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	3 915	4 015	762	2 561	692	-
Kibocsátott értékpapírok	6 640	6 639	4 236	1 599	671	133
Hátrasorolt kötelezettségek	62 259	72 678	-	2022	70 656	-
Származékos kötelezettségek	48 935	48 935	11 938	27 785	2 642	6 570
Lízing kötelezettségek	21 710	22 460	353	2 991	11 433	7 683
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 184 393	3 246 024	670 328	870 119	1 335 187	370 390
Függő kötelezettségek	-	228 666	228 666	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 901	1 901	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	226 765	226 765	-	-	-
Összesen	3 184 393	3 474 690	898 994	870 119	1 335 187	370 390

2021 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 80% HUF, 16% EUR, 3% USD és 1% más deviza. (2020: 77% HUF, 18% EUR, 4% USD, 1% más deviza)

2021 december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2 694 milliárd forint volt. (2020: 2 187 milliárd forint).

Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 45%-a magánszemély, 17% nagyvállalat, 35% KKV, 3% közszféra. (2020: 53% magánszemély, 15% nagyvállalat, 30% KKV, 2% közszféra.)

35) Működési kockázat

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számba vétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető non-profit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOr-t, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembe vételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Az AMA módszertannal számolt tőkekövetelmény 2020 Q4-re 41 598 122 703 forint.

Kockázatmérséklési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Bank a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázatfelmérések (Kockázatellenőrzés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Bank bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, hogy csökkenti az Erste Bank hagyományos vagyonbiztosítási igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy viszontbiztosítási társaságot használ annak érdekében hogy a kockázatokat megossza a csoporton belül és elérhetővé tegye a nemzetközi piacokat.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázatmérséklési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Bank működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ideértve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekből nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Bankra vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitettség enyhítéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

36) Nem pénzügyi eszközök

Ingtatlanok és berendezések (Tárgyi eszközök)

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványértékre történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingtatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6
Eszközhaznállati jogok (Ingtatlanok)	1 - 10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbséggént kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan befejezetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

A bérleti díj az eredménykimutatás „Befektetési célú ingatlanokból és egyéb operatív lízingből származó bevételek” sorában kell elszámolni. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés és amortizáció” sorban kerül bemutatásra, lineáris módszerrel, a becsült hasznos élettartam alatt. A befektetési célú ingatlanok hasznos élettartama 15-100 év. Az esetleges értékvesztéseket illetve visszairásokat az „Egyéb működési eredmény” sorban kell elszámolni.

Immateriális javak

Az Erste Bank immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeli gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A

véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márkák) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbözet az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Értékvesztés

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Amennyiben értékvesztésre okot adó körülmény áll fenn, vagy szükséges egy eszköz évenkénti értékvesztés tesztelése, a Bank megbecsüli az eszközök megtérülő értékét. Az eszközök megtérülő értéke magasabb az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értékénél és a használati értékénél. Ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét, az eszközt értékvesztettnek kell minősíteni és az értékét le kell írni a megtérülő értékre. Az eszköz használati értéke a becsült jövőbeni pénzáramok diszkontált jelenértéke. A diszkontráta egy adózás előtti diszkontráta, amely tükrözi a pénz időértékének jelenlegi piaci becsléseit valamint az eszközzel kapcsolatos kockázatokat.

A Bank minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Tárgyi eszköz mozgástábla

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2021.01.01	66 470	9 147	10 214	5 359	12 219	24 384	127 793	290
Növekedés	9 671	2	1 352	325	1 865	2 112	15 327	-
Értékesítés	- 1 629	-	- 592	- 739	- 388	- 239	- 3 587	-
Átsorolás	58	-	50	- 51	- 59	-	- 2	-
Egyenleg 2021.12.31	74 570	9 149	11 024	4 894	13 637	26 257	139 531	290

ÉRTÉKCSÖKKE- NÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Own land and buildings ³⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Investment properties ²⁾
Egyenleg 2021.01.01	40 992	5 659	5 149	4 104	9 116	5 110	70 130	81
Növekedés	8 392	1 128	891	342	1 321	2 741	14 815	6
Értékesítés	- 1 604	- 26	- 321	- 682	- 386	- 219	- 3 238	-
Átsorolás	-	-	35	- 36	-	-	- 1	-
Értékvesztés	293	25	-	1	-	- 22	297	-
Egyenleg 2021.12.31	48 073	6 786	5 754	3 729	10 051	7 610	82 003	87

NETTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2021.01.01	25 478	3 488	5 065	1 255	3 103	19 274	57 663	209
Egyenleg 2021.12.31	26 497	2 363	5 270	1 165	3 586	18 647	57 528	203

- 1) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.
- 2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.
- 3) 2021 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama, valamint a diszkontráta módosításra került

A növekedések tartalmazzák mind az év folyamán megtörtént aktiválásokat mind a, befejezetlen tételek növekedését.

BRUTTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2020.01.01	56 520	9 147	9 630	5 364	11 535	23 000	115 196	290
Növekedés	10 825	-	1 040	500	1 337	1 682	15 384	-
Értékesítés	- 909	-	- 456	- 506	- 617	- 298	- 2 786	-
Átsorolás	34	-	-	1	- 36	-	- 1	-
Egyenleg 2020.12.31	66 470	9 147	10 214	5 359	12 219	24 384	127 793	290

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Own land and buildings ³⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Investment properties ²⁾
Egyenleg 2020.01.01	35 349	4 528	4 666	4 125	8 542	2 533	59 743	76
Növekedés	6 425	1 130	834	410	1 190	2 846	12 835	5
Értékesítés	- 886	- 21	- 351	- 431	- 616	- 298	- 2 603	-
Átsorolás	-	-	-	-	-	-	-	-
Értékvesztés	104	22	-	-	-	29	155	-
Egyenleg 2020.12.31	40 992	5 659	5 149	4 104	9 116	5 110	70 130	81

NETTÓ ÉRTÉK								
millió forintban	Szoftverek	Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	Ingatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Right-of-use land and buildings ¹⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
Egyenleg 2020.01.01	21 171	4 619	4 964	1 239	2 993	20 467	55 453	214
Egyenleg 2020.12.31	25 478	3 488	5 065	1 255	3 103	19 274	57 663	209

1) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2020	2021
Immateriális javak	28 966	28 860
Szoftverek	25 478	26 497
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak, stb.)	3 488	2 363
Tárgyi eszközök	28 697	28 668
Ingatlanok	5 065	5 270
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 255	1 165
Informatikai eszközök (hardver)	3 103	3 586
Eszközhatalmi jogok (Ingatlanok)	19 274	18 647
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	57 663	57 528
Befektetési célú ingatlanok	209	203

Az Erste Bank a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2021-re bruttó 11 581 millió forint, 2020-ra pedig 7 745 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2021-re 8 514 millió forint, 2020-ra pedig 8 312 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2021. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

37) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Bank általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja.

A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Bank ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségcsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Bank letétkezelt és egyéb vagyonkezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyonkezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

millió forintban	2020	2021
Adókövetelések	681	331
Bankadó ¹⁾	4 177	3 342
Egyéb elszámolások	9 550	10 600
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	9 465	4 250
Bevételek aktív időbeli elhatárolása	4 714	4 607
Készletek	230	192
Visszavett eszközök ³⁾	21	21
Költségek aktív időbeli elhatárolása	2 440	2 692
Egyéb	1 248	2 142
Összesen	32 526	28 177

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 3 342 millió forint követelést számolt el 2021 december 31-én (2020-ban 4 177 millió forint) a kifizetéssel szemben. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra.

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása:

2021						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
		21	21	-	-	21
Visszavett eszközök (IAS 2)	28	21	21	-	-	21
2020						
millió forintban	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra						
		21	21	-	-	21
Visszavett eszközök (IAS 2)	28	21	21	-	-	21

Lízingügyletek

38) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Bank, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Bank bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Bank, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2020	2021
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	39 204	33 692
Nem garantált maradványérték	9 963	9 277
Bruttó befektetés	49 168	42 969
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 685	2 937
Nettó befektetés	46 483	40 032
Nem garantált maradványérték jelenértéke	9 416	8 643
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	37 067	31 389
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	- 7 543	- 4 929

Lízingek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	Bruttó befektetés	Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	Bruttó befektetés	Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke
	2020	2020	2021	2021
Éven belüli	13 750	11 503	14 614	10 904
1-2 év	12 117	9 719	11 903	8 563
2-3 év	10 828	7 689	7 460	5 507
3-4 év	6 515	4 323	4 664	3 634
4-5 év	3 196	2 100	2 062	1 448
5 éven túli	2 762	1 733	2 266	1 333
Összesen	49 168	37 067	42 969	31 389

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2	16	-	-	18	-	- 4	-	-	- 4	14
Nem pénzügyi vállalkozások	21 290	8 083	7 843	39	37 255	- 157	- 299	-4 150	-	-4 605	32 648
Lakosság	1 540	943	242	34	2 758	- 24	- 108	-180	- 7	-320	2 439
Összesen	22 832	9 042	8 085	73	40 031	- 181	- 411	-4 330	- 7	-4 929	35 103

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Könyv szerinti érték
2020											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	19	-	-	-	19	-	-	-	-	-	19
Nem pénzügyi vállalkozások	17 020	13 939	12 179	24	43 162	- 111	- 510	- 6 661	- 6	- 7 288	35 874
Lakosság	2 478	575	205	44	3 302	- 27	- 65	- 157	- 7	- 256	3 046
Összesen	19 517	14 514	12 384	68	46 483	- 138	- 574	- 6 818	- 13	- 7 543	38 940

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
2021.01.01								2021.12.31
Stage 1	- 138	- 24	14	232	- 265	-	-	- 181
Stage 2	- 574	-	36	- 220	349	-	-	- 2
Stage 3	- 6 818	-	511	- 18	1 981	- 1	-	15
POCI	- 13	-	3	-	-	-	4	-
Összesen	- 7 543	- 24	564	- 6	2 065	-1	4	13

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződésmódosítások hatásai	Leírások	Egyéb	
2020.01.01								2020.12.31
Stage 1	- 171	- 89	37	302	- 213	-	-	- 3
Stage 2	- 827	-	107	- 728	1 015	-	-	- 141
Stage 3	- 217	-	91	- 7	- 6 497	-	4	- 192
POCI	- 42	-	12	-	16	-	-	-
Összesen	- 1 257	- 89	564	- 433	- 5 679	-	4	- 336

A 'Képzés' oszlop az amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A "Stage-ek közötti átsorolás" oszlopban a 2021.01.01 – 2021.12.31-ig bekövetkezett stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a Stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, Stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél. A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Feloldás' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

Az értékvesztés képzések és visszaírások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

millió forintban	2020	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	7 525	1 399
Stage 1-be Stage 2-ből	725	5 494
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 2-ből	11 533	59
Stage 2-be Stage 3-ból	43	22
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		
Stage 3-ba Stage 1-ből	360	101
POCI transfer		
Nem teljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	11	39
Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából	11	-

Operatív lízingek

Az Erste Bank ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2020	2021
Éven belüli	44	44
1-2 év	44	44
2-3 év	44	44
3-4 év	44	44
4-5 év	44	44
5 éven túli	144	99
Összesen	364	319

Az Erste Bank 2021-ben 41 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből. A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Bank, mint bérbevevő

2019. január 1-től kezdődően az Erste Bank adoptálta és alkalmazta az IASB által 2016 januárjában kiadott IFRS 16 „Lízing” standardot. Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához

kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Bank lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhoz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Bank rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkel csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigálva a gazdálkodó egység valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Bank által a hitelek árazásához használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózathoz kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Banknál. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 36-os Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2020	2021
Éven belüli	3 170	3 182
1-5 év	10 988	11 595
5 éven túli	7 552	6 083
Összesen	21 710	20 860

2021-ben az Erste Bank 176 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2020-ban 180 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2021-ben 3 284 millió forint (2020-ban 3 163 millió forint). A kísértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 98 millió forint volt 2021-ben (88 millió forint 2020-ban). Az Erste Hungary szerződesei között nem volt olyan lízing 2020-ban és 2021-ben, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

39) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2020	2021
Bevételek passzív időbeli elhatárolása ¹⁾	703	593
Elszámolási számlák	7 484	10 486
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ²⁾	97	76
Vevőktől kapott előlegek	5	-
Költségek passzív időbeli elhatárolása	11 066	14 355
Egyéb kötelezettségek	3 896	4 227
Összesen	23 251	29 737

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

40) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Bank jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Bank belső előírása szabályozza. Az Erste Banknál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetőség részére

A Bank által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékát kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Bank pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Bank a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő félle válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból, hogy potenciálisan az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételek”-en belül a „Díj- és jutalékbevételek” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Bank a garanciavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integráltnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Bank integráltnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnék. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integráltnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelveszteségének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábjában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integráltnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy a Banknak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor „Nettó díj- és jutalékbevételek” sorában mutatjuk be.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az Erste Bank akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 41)-es Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2020	2021
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 185	1 883
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3 753	3 644
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	1 427	1 758
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	1 729	1 456
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	597	430
Egyéb céltartalékok	3 150	2 801
Egyéb	3 150	2 801
Céltartalékok	8 088	8 328

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatásügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 0,8 milliárd forintos összeg a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan:

A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új

eljárás rendelték el. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig, mely 2019-re pedig 826 millió forintra csökkent. Új eljárás során a Banknak bírságot kellett fizetnie, mely felülvizsgálatra kerül, így a fennmaradó tartalékot (826 millió forint) 2020 december 31-én a Bank a könyveiben tartja.

Egyéb céltartalékok

Az 551 millió forintos visszavett ingatlanokhoz köthető illetékfizetési kötelezettségre megképzett céltartalék (2015-ben megképezve), valamint 160 millió forintos összegben az FX 1 és 2 elszámolás során lezárt hitelekre képzett céltartalék.

Az egyéb céltartalékok között kerül bemutatásra (IAS 37 alapján) a garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalékok (2 430 millió forint)

Céltartalék mozgástáblák:

Hitelkeretekre és pénzügyi garnciákra képzett céltartalék 2021

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	1 426	2 833	- 1 548	- 2 293	1 324	15	1 757
Stage 2	1 729	-	- 1 039	2 419	- 1 654	3	1 458
Nem teljesítő	597	-	- 296	262	- 128	- 6	429
Összesen	3 752	2 833	- 2 883	388	- 458	12	3 644

Hitelkeretekre és pénzügyi garnciákra képzett céltartalék 2020

millió forintban	2020.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2020.12.31
Stage 1	706	1 376	- 824	- 1 747	1 898	17	1 426
Stage 2	435	-	- 742	2 581	- 550	5	1 729
Nem teljesítő	759	115	- 497	227	- 9	2	597
Összesen	1 900	1 491	- 2 063	1 061	1 339	24	3 752

Céltartalékok 2021

millió forintban	2021.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	2021.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 185	928	-	- 230	-	1 883
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 430	2 788	-	- 3 007	1	2 212
Egyéb céltartalékok	720	4 171	- 1	- 4 301	-	589
Egyéb	720	4 171	- 1	- 4 301	-	589
Céltartalékok	4 335	7 887	- 1	- 7 538	1	4 684

Céltartalékok 2020

millió forintban	2020.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	2020.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 535	104	-	- 454	-	1 185
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	727	3 304	-	- 1 629	28	2 430
Egyéb céltartalékok	2 603	-	- 71	- 1 811	-	721
Egyéb	2 603	-	- 71	- 1 811	-	721
Céltartalékok	4 865	3 408	- 71	- 3 894	28	4 336

Stage-ek közötti átsorolás a hitelkeretek és pénzügyi garanciákra vonatkozóan

	2020	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	25 813	12 643
Stage 1-be Stage 2-ből	2 287	13 037
Átsorolás Stage 2 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 2-ből	42	1 043
Stage 2-be Nem teljesítőből	84	10
Átsorolás Stage 1 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	1 463	150
Stage 1-be Nem teljesítőből	102	20
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljesen mértékben	120 418	158 435
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1-jén már a könyvekben voltak és év közben teljes mértékben kikerültek a könyvekből	51 383	65 805

41) Függő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Bank különféle visszavonhatatlan és függő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2020	2021
Visszavonhatatlan függő kötelezettségek	228 666	347 488
Garancia fedezet	1 901	1 868
Visszavonhatatlan hitelkeretek	172 892	281 670
Import akkreditívek	53 873	63 950
Visszavonható függő kötelezettségek	241 396	224 684
Visszavonható hitelkeretek	241 396	224 684
Egyéb függő kötelezettségek	5 468	3 455
Peres eljárások	1 185	1 883
Egyéb	4 283	1 572
Összesen	475 530	575 627

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 40. megjegyzésben.

Peres eljárások

Az Erste Bank érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Mivel ebben az időszakban további keresetek nem nyújthatók be a felfüggesztésre került ügyekben, a Bank alperesi pozícióban marad. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 10 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a deviza hitelszerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

42) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Bank tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2020	2021
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	141 657	169 694
Összesen	405 149	433 186
Anyavállalatra jutó saját tőke	405 149	433 186

Jegyzett tőke és tőketartalék

2021. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált törzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2021. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrésszel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbíróságon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2020. December 31.		2021. December 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
European Bank for Reconstruction and Development	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

A lenti táblában az Erste Bank saját tőkéje kerül bemutatásra két eltérő struktúrában melyen a 2000. évi C törvény 114/B §-a követel meg. A tábla a két eltérő számviteli szabályozás alatti saját tőke összehasonlíthatóságát biztosítja.

millió forintban	2020	2021
IFRS beszámoló szerinti saját tőke		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Ársó	117 492	117 492
Törvényen alapuló kockázati tartalék	17 374	24 818
Ártérítési tartalékok	5 032	-4 019
Eredménytartalék	101 589	148 894
Saját tőke	387 487	433 185
Számviteli törvény szerinti saját tőke (2000. évi C törvény 114/B §)		
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Lekötött tartalék	17 374	24 818
Értékelési tartalék	5 032	-4 019
Eredménytartalék	46 052	93 051
Tárgyévi eredmény	55 536	55 843
Saját tőke összesen	387 487	433 185
ebből:		
Cégbíróságon bejegyzett tőke	146 000	146 000
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló szabad tartalék	101 589	148 894

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2021 végén 30 402 millió forint (2020-ban 24 818 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 143 310 millió forint eredménytartalék, -4 018 millió forint értékelési tartalék, és nem volt kapcsolódó halasztott adó. 2020 végén az eredménytartalék egyenlege 113 051 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 4 164 millió forint és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -376 millió forint volt.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részesvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

43) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A leányvállalatok, fő részvényes és a kisebbségi tulajdonosok mellett az Erste Bank más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra,
- Leányvállalatok: az 51-es megjegyzésben felsorolt összes leányvállalat,
- Egyéb kapcsolt felek (Erste Group): az Erste Group összes vállalata, kivéve a magyar leányvállalatokat.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek		
millió forintban	2020	2021
Egyéb látra szóló betétek	2 864	392
Anyavállalat	2 862	353
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	2	39
Bankközi kihelyezések ¹⁾	37 131	93 882
Anyavállalat	23 377	57 232
Leányvállalatok	13 754	36 650
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	12 592	11 459
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	12 592	11 459
Származékos pénzügyi eszközök	18 164	24 722
Anyavállalat	17 203	21 324
Leányvállalatok	34	3 085
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	927	313
Egyéb eszközök	5 176	5 532
Anyavállalat	2 394	2 720
Leányvállalatok	1 768	1 843
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	1 013	969
Bankközi betétek	265 958	269 918
Anyavállalat	10 563	12 678
Leányvállalatok	254 031	256 992
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	1 363	248
Ügyfelek által elhelyezett betétek	155 036	222 305
Leányvállalatok	151 425	190 732
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	3 611	31 573
Származékos pénzügyi kötelezettségek	37 781	30 367
Anyavállalat	36 926	29 122
Leányvállalatok	855	1 233
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	-	12
Egyéb kötelezettségek	2 366	3 257
Anyavállalat	236	1 071
Leányvállalatok	105	91
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	2 026	2 095
Hátrasorolt kötelezettségek	59 636	62 762
Anyavállalat	59 636	62 762
Egyéb mérlegen kívüli tételek	1 150	13 444
Anyavállalat	32	124
Leányvállalatok	-	12 100
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	1 118	1 220
Hitelkeretek	10 897	44 617
Leányvállalatok	10 897	44 617

1) Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2021: 2,57%
- 2020: 0,23%

Az Igazgatóság tagjai számára nyújtott hitelek összege 6,7 millió forint, a kapcsolódó kamat 0,05 millió forint volt 2021-ben.

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2020	2021
Kamatbevétel	2 496	3 124
Anyavállalat	1 702	1 916
Leányvállalatok	394	835
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	399	373
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	- 10 536	- 25 019
Anyavállalat	- 5 085	- 18 482
Leányvállalatok	- 5 450	- 6 534
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	- 1	- 3
Díj- és jutalékbevétel	11 746	14 856
Anyavállalat	134	170
Leányvállalatok	11 596	14 671
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	16	15
Fizetett jutalék- és díjráfordingítások	- 297	- 513
Anyavállalat	- 59	- 177
Leányvállalatok	- 232	- 282
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	- 6	- 54
Osztalék bevételek	2 900	11 479
Leányvállalatok	2 900	11 479
Egyéb bevételek/ráfordingítások	4 589	1 062
Anyavállalat	150	132
Társvállalatok	4 536	1 025
Egyéb kapcsolat felek (Erste csoport)	- 97	- 95

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

millió forintban	2020	2021 terV
Fix javadalmazás	435	475
Teljesítmény alapú javadalmazás	435	475
Egyéb juttatások	29	31
Összesen	900	981

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.
- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2021-es évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2020	2021 terv
Azonnali kifizetés készpénzben	-	95
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	-	143
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	435	238
Total	435	475

Felügyelőbizottság és Igazgatósági tagok javadalmazása:

millió forintban	2020	2021 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	47	48
Igazgatóság javadalmazása	900	1 010
Összesen	947	1 058

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és hat külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2021-ben a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 48 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,7 2016-ban 23, 2017-ben 37; 2018-ban 39, 2019-ben 41 és 2020-ban 47 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2021-ben 27,9 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24, 2018-ban 26, 2019-ben 25,5; 2020-ban 28,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvény program

Azok a munkavállalók, akik a mérleg fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2022. évi közgyűlés osztalékkifizetésről dönt. A program keretében az adott időszakra odaitélt részvények várható darabszáma 30 044 (a kalkulációnál a 2021.12.31-én elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 366,78 millió forint személyi jelleget ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Bank részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Bank pénzügyi beszámolója szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) az Ügyvezetőség;
- (iv) a Javadalmazási Bizottság;
- (v) a Jelölő Bizottság;
- (vi) a Felügyelő Bizottság;
- (vii) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága) és
- (viii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az ésszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását. Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (10 tagja volt 2020-ban és 2021-ben is). Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (9 tagja volt 2020-ban és 2021-ben is), akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

44) Könyvvizsgálat díjak és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2020-as és 2021-es pénzügyi évben felszámított alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2020	2021
Audit díjak	137	154
Egyéb audit szolgáltatások	-	9
Egyéb szolgáltatások	18	10
Összesen	155	173

Az egyéb szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és a beszámoló készítéshez kapcsolódó szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére.

45) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

		ebből a Magyarországon kívüliek		
millió forintban	2020	2021	2020	2021
Eszközök	579 847	522 772	38 984	20 679
EUR	542 494	492 856	32 682	11 900
CHF	10 682	9 133	19	11
USD	23 705	19 507	3 628	7 925
JPY	28	7	21	3
Egyéb	2 938	1 269	2 634	840
Források	741 204	835 904	88 972	87 895
EUR	575 765	684 309	77 678	78 465
CHF	7 936	25 550	1 192	569
USD	142 066	108 460	9 347	6 168
JPY	554	778	2	5
Egyéb	14 883	16 807	753	2 688

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 33-as Megjegyzés a "Piaci kockázat" fejezetében.

46) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2020		2021	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	197 421	-	131 256	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	143 357	13 873	42 575	27 831
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	37 304	13 665	27 303	27 831
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	106 053	208	15 272	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	29 606	182 677	34 759	238 953
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	2 739	-	1 611
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 100	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	29 606	178 838	34 759	236 137
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	10 698	113 633	5 932	112 816
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	10 698	113 633	5 932	112 816
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	771 454	1 958 293	1 226 648	2 162 290
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	141 698	793 101	175 053	986 941
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	259 268	49 850	608 736	93 839
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	370 488	1 115 342	442 859	1 081 510
Pénzügyi lízing követelések	11 732	27 208	6 634	28 468
Tárgyi eszközök	-	28 697	-	28 667
Befektetési célú ingatlanok	-	209	-	203.30859
Immateriális javak	-	28 966	-	28 860
Adókövetelések	1 033	-	-	55 431
Halasztott adókövetelések	2 927	-	-	-
Értékesítésre szánt eszközök	-	-	-	2 246
Kereskedelmi hitelek és előlegek	12 080	138	16 377	77
Egyéb eszközök	32 507	21	28 153	22
Eszközök összesen	1 212 815	2 408 065	1 492 336	2 685 864

millió forintban	2020		2021	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Források				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	20 914	9 326	23 452	16 706
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20 914	9 326	23 452	16 706
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-	-	-	-
Kibocsátott értékpapírok	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1 156 890	1 232 109	1 910 080	1 733 805
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	64 994	298 021	94 509	505 609
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 084 310	926 723	1 810 248	1 224 652
Kibocsátott értékpapírok	4 008	6 781	1 141	3 129
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	3 579	584	4 182	415
Lízing kötelezettségek	2 885	18 319	3 182	17 678
Céltartalékok	1 772	4 993	2 452	5 876
Adókötelezettségek	177	-	2 047	-
Halasztott adókötelezettségek	-	-	-	-
Egyéb kötelezettségek	27 264	-	29 736	-
Saját tőke	-	387 487	-	433 186
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	387 487	-	433 186
Jegyzett tőke	-	146 000	-	146 000
Tőketartalék	-	117 492	-	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	123 995	-	169 694
Források összesen	1 209 902	1 652 234	1 970 949	2 207 251

47) Mérlegfordulónap utáni események

MREL-követelményekhez kapcsolódó kötvénykibocsátás

Az Erste Bank Hungary 2022. februárjában hajtotta végre első nemzetközi MREL-kötvénykibocsátását 350 millió euro értékben. A kötvénykibocsátás hozzájárult az MREL-követelmények teljesítéséhez. A kibocsátott kötvény a Bécsi és a Budapesti Értéktőzsdén jegyzik.

Geopolitikai válság

A kiobbant orosz-ukrán konfliktus közvetlenül nem érinti az Erste Bankot, mivel a két országgal szembeni kitettségek nem jelentősek, így ezzel kapcsolatosan nem szükséges kockázati céltartalék képzése. Számolni kell azonban olyan közvetett hatásokkal, mint a pénzügyi piacok volatilitása, vagy a szankciókkal összefüggő, ügyfeleket érintő, tovagyrűző hatások. A további geopolitikai problémák gazdasági nehézségekhez vezethetnek, azonban ezek hatása jelenleg nem becsülhető megfelelően.

Ezzel összefüggésben az Erste Bank elővigyázatosságból több intézkedést is tett. Két közlemény jelent meg a holnapon, amik a lombard és derivatív termékek mögötti jelentősebb fedezetkövetelményekre figyelmeztetnek.

Osztalék

Az éves rendes közgyűlésen előterjesztendő osztalék összege 50 milliárd forint.

48) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2021-es éves beszámoló aláírására kötelezettek:

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Rádi János (anyja születési neve: Kmetty Mária)

Regisztrációs szám: 168198, igazolványszám: 009310, regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

49) 2020. és 2021. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2020.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2021.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Random Captial Bróker Zrt.	0%	100%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	0%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Sió Ingatlan Invest Kft.	100%	0%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1,36%	1,36%
Budapesti értéktőzsde Zrt.	2,32%	2,32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2,17%	2,17%
VISA Incorporated (USD)	0,0005%	0%

millió forintban	Jegyzett tőke 2020	Jegyzett tőke 2021
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Random Captial Bróker Zrt.	-	285,5
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	-	160
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Sió Ingatlan Invest Kft.	12,9	-
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 010	3 010

A bank a leányvállalatait az IAS 27 alapján megállapított bekerülési értéken értékeli.

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: Magyarország 1138 Budapest, Népfürdő utca, 24-26.